OO

MEYO ACHIMOOWIN

ST. JOHN.

THE GOSPEL

ACCORDING TO

ST. JOHN;

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE OF THE

CREE INDIANS,

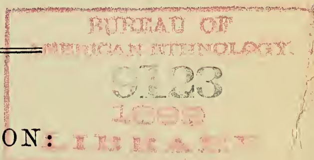
OF THE DIOCESE OF RUPERT'S LAND,

NORTH-WEST AMERICA,

BY

THE VENERABLE JAMES HUNTER, D.D.,

LATE ARCHDEACON OF CUMBERLAND, RUPERT'S LAND.

LONDON:

PRINTED FOR

THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.

1876.

A KEY TO THE ORTHOGRAPHY.

VOWEL SOUNDS.

ā	sounded as	*a*	in	hate.
a	. . . .	*a*	. . .	far.
e	. . . .	*e*	. . .	me.
i	. . . .	*i*	. . .	pin.
i	. . . .	*i*	. . .	thine (when final).
oo	. . . .	*oo*	. .	moon, move.
u	. . . .	*u*	. . .	but, tub.
ew	. . . .	*u*	. . .	pure.
ow	. . . .	*ow*	. .	now.

CONSONANTS.

g	sounded as	*g*	in	get.
h	. . . .	*h*	. . .	hard, hat.
k	. . . .	*k*	. . .	keg.
m	. . . .	*m*	. . .	me.
n	. . . .	*n*	. . .	net.
p	. . . .	*p*	. . .	put.
s	. . . .	*s*	. . .	sin.
t	. . . .	*t*	. . .	time.
w	. . . .	*w*	. . .	was.
y	. . . .	*y*	. . .	your.
y	. . . .	*y*	. . .	my (when final).
ch	. . . .	*ch*	. .	much, chicken.
kw	. . . .	*kw*	. .	awkward.
st	. . . .	*st*	. . .	stick.
pw	. . . .	*pw*	. .	upward.

BAYSWATER, 1876.

OO MEYO ACHIMOOWIN

ST. JOHN.

PISKE̔TUSSINA̔HIKUN I.

Mawutche nistum ke̔ e̔taw Ayumewin, mena
Ayumewin ke̔ wechāwāo Munetoowa, mena
Ayumewin ke̔ Munetoowew.
2 Āwuko owa mawutche nistum ke̔ wechā-
wāo Munetoowa.
3 Ka̔keyow kākwi weya ke̔ ose̔taw; mena
āka weya o̔che numoweya kākwi kitta ke̔
ose̔chekatāpun ka ke̔ ose̔ta̔k.
4 Weya ke̔ kekeskum pimatissewin ; mena
pimatissewin ke̔ wastānumakwuk eyinewuk.
5 Mena wastāo wasetāo wunetipiska̔k ; mena
wunetipiskaw numoweya ke̔ nissetowāye̔tum-
omukun.
6 ¶ Ke̔ e̔taw napāo ā isitissa̔wat Muneto,
John ā isseni̔kasoot.
7 Āwuko owa ke̔ pā we̔tum, kitta we̔tum-
akāt oma Wastāo, ka̔keyow eyinewa kitta tap-
wa̔tumeyit weya o̔che.
8 Numoweya weya ka̔chewak āwuko Wastāo,
maka ke̔ isitissa̔waw kitta we̔tumakāt āwuko
Wastāo.
9 Āwuko tapwā Wastāo, ka wastānumowat
ka̔keyow ayiseyinewa ka pā utte otee̔tumeyit
uske.

10 Kĕ ayaw uskeĕk, mena uske weya kĕ
osĕtaw, mena uske numoweya kĕ kiskāyimik.
11 Kĕ oteĕtāo oot ayana, mena oot ayana
numoweya kĕ wĕ otinik.
12 Maka tŭto ka kĕ otinikoot, āwukwunee
kĕ meeyāo soŏkatissewin kitta kĕ Munetoowe
koosisaneweyit, unehee ote ka tapwătumeyit
oo wĕyoowin :
13 Ka kĕ nĕtawekitchik, numoweya mĭko
ŏche, ăpo ā itāyĕtumomukŭk meyas, ăpo
oot itāyetumoowin eyinew ŏche, maka Muneto
ŏche.
14 ¶ Mena Ayumewin meyasĭk kĕ issĕche-
kasoo; mena ke kĕ weekimikoonow, (mena ke kĕ
wapŭtumwanow oo kistāyĕtakoosewin, ookist-
āyĕtakoosewin tapiskooch oo pāuko-koosisana
Ŏtawemaw,) ka kĕ sakuskinăskakoot kissā-
watisseewin mena tapwāwin.
15 ¶ John kĕ wĕtumakāo ā achimat, mena
tāpwāo, omisse, Āwuko owa ka kĕ achimuk,
Una ka pā uskowit owusimā itāyĕtakoosew
ispeĕch neya : weya nekan ā kĕ ĕtat ispeĕch
neya.
16 Mena oo peesakoosewin ŏche kăkeyow
keyanow ke kĕ ŏtinānow, mena kissāwatissee-
win kissāwatisseewin ŏche.
17 Weya ooyussoowāwin ā kĕ mākinanewŭk
Moses ŏche, maka kissāwatisseewin mena
tapwāwin kĕ tukoosinomukun Jesus Christ
ŏche.
18 Numma oweyuk wĕkach kĕ wapumāo

Munetoowa; pāuko-Koosisan, ka ayat waske-
kuneyeēk Otawemawa, kē achimāo.
19 ¶ Mena āwuko oma oo wētumakāwin
John, ispe Jewuk ā isitissåwatchik ayume-
hāwekemawa mena Levitea Jerusalemik ōche
kitta kukwāchimayit, Owāna keya?
20 Ākose kē wētum, mena numma anwåtum;
maka wētum, Numoweya neya āwuko Christ.
21 Ākose kukwāchimāwuk, Kākwan maka?
Keya che Elias? Ākose omisse itwāo, Numow-
eya neya. Keya che una ookiskewāhikāo?
Ākose omisse itwāo, Numma.
22 Ākose omisse itāwuk, Owāna keya? kitta
kē wētumowukeētchik unekee ka kē isitissā-
hookooyåkik. Tanse maka keya ā itissooyun?
23 Omisse itwāo, Neya oweyuk ā tāpwāyan
pukwutuskeēk, Osētak kwiusk oo māskunow
Tāpayēchekāt, ka kē itwāt ookiskewāhikāo
Esaias.
24 Ākose unekee ka kē isitissåhoōtchik kē
Phariseewewuk.
25 Ākose kukwāchimāwuk, mena omisse
itāwuk, Tanåkā maka wåche seekahåtakāyun,
keespin numoweya keya āwuko Christ, åpo
Elias, åpo una ookiskewāhikāo?
26 John nuskwāwusehāo, omisse, Ne seeka-
håtakan nippe ōche: maka une pāuk ke weche-
kapowistakoowaw, āka wawach ā kiskāyim-
ayāk;
27 Āwuko owa, ka pā uskowit owusimā
itāyētakoosew ispeēch neya, oo muskesināapeā
āka wawach ā itāyētakoosewuk kitta apåhumwuk

28 Ohoo kākwia kē tochekatāwa Bethabaraik ukamik Jordan, itta John ka kē seekahâtakāt.
29 ¶ Weäpuk John wapumāo Jesusa ā pā natikoot, ākose itwāo, Kunowapumeēk Oo Mayutchikoomisa Muneto, ka otinuk muchētewin uskeēk ōche.
30 Āwuko owa ka kē ituk, Net uskowik napāo owusimā ā itāyētakoosit ispeēch neya: weya nekan ā kē ētat ispeēch neya.
31 Mena numoweya ne kē kiskāyimaw: maka kitta kē kiskāyimikoot Israela, āwuko ōche wâche pāche seekahâtakāyan nippe ōche.
32 Ākose John wētum, omisse, Ne kē wapumaw Âchâk ā nasuskāt kēche kesikoōk ōche tapiskooch oomēmew, ākose twāhoototak.
33 Mena numoweya ne kē kiskāyimaw: maka una ka kē isitissâhoot kitta seekahâtakāwuk nippe ōche, āwuko ne kē itik, Piko una kā wapumimut Âchâkwa ā nasuskāyit, mena ā twāhoototakoot, awuko una ka seekahâtakāt ka Kunatisseyit Âchâkwa ōche.
34 Mena ne kē waputān mena wētān ā Munetoowe-Koosisanewit owa.
35 ¶ Mena wëapuk John nepowew, mena nesoo oo kiskinōhumowakuna;
36 Mena ā kunowapumat Jesusa mākwach ā pimoōtāyit, omisse itwāo, Kunowapumeēk Oo Mayutchikoomisa Muneto!
37 Mena āwuk wunik nesoo kiskinōhumowakunuk pâtowāwuk ā peekiskwāyit, mena pimitissâwāwuk Jesusa.

38 Ākose Jesus kwāskeew, mena wapumāo
ā pimitissåhookoot, mena omisse itāo, Kākwan
nātoonumāk ? Omisse itāwuk, Rabbi, (ka
itwåk, ā wĕtumeĕk, Ookiskinŏhumakāo,) tantā
āyayun ?
39 Omisse itāo, Pā wapŭtumook. Kĕ pā
itoŏtāwuk mena wapŭtumwuk itta āyayit,
mena weetuppimāwuk āwuko ka kesikak :
weya mākwach ātookwā metatŭt tipåhikun.
40 Andrew, Simon Peter oo'chewama, āwuko
pāuk ka nesitchik ka kĕ påtowatchik Johna ā
ayumeyit, mena pimitissåwatchik.
41 Nistum miskowāo weya oo'chewama
Simon, mena omisse itāo, Ne kĕ miskowanan
Messias, ka itwåk ā wĕtumeĕk, Christ.
42 Ākose pātoowāo Jesusa. Ākose ispe
Jesus weäpumat, omisse itwāo, Keya Simon
oo' koosisa Jona ; Cephas ke ga issenĭkatik-
owin, ka itwåk ā wĕtumeĕk, Ussinee.
43 ¶ Weäpŭk Jesus wĕ itoŏtāo Galileeĭk,
mena miskowāo Philipa, ākose omisse itāo,
Pimitissahoon.
44 Philip maka Bethsaidaĭk kĕ ŏcheew, oot
otānowewåk Andrew mena Peter.
45 Philip miskowāo Nathanaela, mena
omisse itāo, Ne kĕ miskowanan, unehee
Moses ooyussoowāwinĭk, mena kiskewāhik-
āwuk, ka kĕ mussinåwatchik Jesus Naza-
rethĭk ka ŏcheet, oo' koosisa Joseph.
46 Ākose Nathanael omisse itāo, Meyo
kākwan na kitta kĕ ŏcheemukun Nazarethĭk
ŏche ? Philip omisse itāo, Pā wapŭta.

47 Jesus wapumāo Nathanaela ā pā nat-
ikoot, mena itwåo, Wapumeėk Israelite tapwā,
āka muche kākwi kākeskakoot !
48 Nathanael omisse itāo, Tantā wåche
kiskāyimeyun ? Jesus nuskwāwusehāo mena
omisse itāo, Ā moyā nutoomisk Philip, ispe
seepa meenisåtikoȯk ā ayayun, ke kė wapumitin.
49 Nathanael nuskwāwusehāo mena omis-
se itāo, Rabbi, ke Munetoowe-Koosisanewin
ke Kėche Ookemawin Israelik.
50 Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo,
Chikāma omisse ā kė ititan, ke kė wapumitin
seepa meenisåtikoȯk, ke tapwåtān na? owusimā
kėche kākwia ke ga wapůtān ispeėch ohoo.
51 Ākose omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' it-
itin, Patima ke ga wapůtān kėche kesik ā
paskėtāpuyik, mena oot itwāhakuna Muneto
ā oȯpiskayit mena ā nasuskātotowayit napāo oo'
Koosisana.

PISKĖTUSSINÅHIKUN II.

Ākose nāstoo kesikak wekeėtoonanewun Cana
Galileeik ; mena Jesus oo' kaweya ākota kė
ayayewa :
2 Mena Jesus kė nutoomaw, ussitche oo
kiskinȯhumowakuna, wekeėtoowinik.
3 Ākose ispe nātowāyėtůkik soominapoë,
oo' kaweya Jesus omisse itik, Nummawawach
ayawuk soominapoë.
4 Jesus omisse itāo, Iskwāo, tanse weya
keya wå itaputcheheyun ? ne tipåhikun numma
āskwa oochėchepuyew.

5 Oo' kaweya utooskāyakuna omisse itā-
yewa, Piko kākwi ā itikooyāk, itotumook.
6 Ākose ākota ustanewunwa nikootwasik
ussineewe nippe ussewutchekuna, ka kē isse
totukik Jewuk ā pākehitissootchik, nantow
nesoo åpo nistoo firkina pāuk ā tāpuskināk.
7 Jesus omisse itāo, Mooskinåtak nippe
ussewutchekuna nippe ōche. Ākose metoone
mooskinåtawuk.
8 Ākose omisse itāo, Otinumook ākwa, mena
itoōtutoweēk ka tipāyētuk wēkōtoowin. Ākose
itoōtutowāwuk.
9 Ispe ka tipāyētuk wēkōtoowin kå kochis-
tuk nippe soominapoōk ā kē issētaweēt, mena
āka ā kiskāyētuk tantā wåchemukuneyik:
(maka utooskāyakunuk ka kē otinukik nippe
kiskāyētumwuk;) ka tipāyētuk wēkōtoowin
nutoomāo napāwa ka wekeētooyit,
10 Mena omisse itāo, Kåkeyow oweyuk
mitchimach ustaw ā meywasineyik soomin-
apoë; ākose ispe eyinewa metoone kå minik-
wāyitche, ākose unima āka ka meywasik: maka
keya ke kē kunowāyētān ā meywasik soomin-
apoë unoōch isko.
11 Oma mawutche nistum ā mamuskache
issēchekāt Jesus Cana Galileeik, mena ā wap-
uteyewāt oo kistāyētakoosewin; ākose oo kisk-
inōhumowakuna tapwåtak.
12 ¶ Kå muyawepuyik oma itoōtāo Caper-
naumik, weya, mena oo' kaweya, mena oo'
chewama, ussitche oo kiskinōhumowakuna:

ākose numoweya mēchāto kesikawa ākota
ayawuk.
13 ¶ Ākose Jewuk oo wēkōkāwinewaw
passover kissewak ētukwun, mena Jesus Jeru-
salemik itoōtāo,
14 Mena miskowāo ayumehāwekumikoōk
unehee ka utawakāyit ayapāwa mena mayut-
chikwa mena oomēmewa, mena ka māskoot-
oonayit sooneyawa ā uppeyit :
15 Ākose kå osētat pusuståhikun peemenŭk-
wanisa ōche wuyoweetissåwāo kåkeyow ayum-
ehāwekumikoōk ōche, ussitche mayutchikwa,
mena ayapāwa; mena seekissimāo oo soone-
yameyewa ka māskootoonayit sooneyawa, mena
kowewāpinum meechesoowinåtikwa;
16 Ākose omisse itāo unehee ka utawakāyit
oomēmewa, Otineēkook okee ota ōche; ākaweya
utawāwekumik issētak n' Ōtawe oo waska-
hikun.
17 Ākose oo kiskinōhumowakuna kunookisk-
isseyewa unima ka itussinåhikatāyik, Ā ispeēt-
āyētuman k'ekee ne kitumookoon.
18 ¶ Ākose Jewuk peekiskwāwuk mena
itāwuk, Kāko kiskahikun weäpŭteyeyåk, kis-
aspinā teyotumun ohoo kākwia ?
19 Jesus peekiskwāo mena itāo, Nissewun-
achētak oma ayumehāwekumik, ākose kē nistoo
kesikakee ne ga wuniskanān.
20 Ākose Jewuk itwāwuk, Nāometunow
mena nikootwasik pipoonwa kē muyawepuy-
ewa ā moyā kesēchekatāk oma ayumehāwe-

kumik, ākose na maka keya kē nistoo kesikakee
ke ga kē chimutan?
21 Maka oot ayumehāwekumikoowe w'eyow
ka ayimootŭk.
22 Ispe maka wāniskat nippoowinĭk ōche,
oo kiskinōhumowakuna kunookiskisseyewa oma
ā kē itikootchik ; ākose tapwātumwuk mussin-
åhikāwina, mena Jesus oot ayumewin ka kē
itwāt.
23 ¶ Ākwa ispe Jerusalemĭk ā ayat pass-
over, wēkōtoowe kesikaw, mēchāt tapwātum-
wāwuk oo wēyoowineyew, ispe weäpŭtum-
watchik mamuskache issēchekāwina ka kē
totŭk.
24 Maka Jesus numoweya kē tapwāwukā-
yimāo, weyaā kiskāyimat kåkeyow ayiseyinewa,
25 Mena numoweya kē nutowāyētum oweya
kitta wētumakoot ā isse ayayit eyinewa: weya
ā kiskāyētŭk kākwan ā kekeskakooyit eyinewa.

PISKĒTUSSINÅHIKUN III.

Kē ētaw napāo Phariseewuk ōche, Nicodemus
ā issenĭkasoot, ā tipāyimat Jewa:
2 Āwuko owa kē pā natāo Jesusa nipatip-
isk, mena omisse itāo, Rabbi, ne kiskāyētānan
ā kiskinōhumakāweyun Munetoōk ā ōcheeyun:
weya numma oweyuk kitta kē totŭk ohee
mamuskache issēchekāwina ka totumun, patima
Munetoowa wechehikootche.
3 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Tap-

wā, tapwā, k'ititin, Keespin āka napāo nĕtawe-
kitche mena, numoweya kitta kĕ wapŭtum
Muneto oot otānowewin.
4 Nicodemus omisse itāo, Tanse kā kĕ isse
nĕtawekit napāo ispe kissāyinewitche? kitta na
kĕ kekeskak oo' kaweya mena, ākose kitta
nĕtawekit ?
5 Jesus peekiskwāo omisse, Tapwā, tapwā,
k' ititin, Keespin āka napāo nĕtawekehikootche
nippe mena Åchåkwa, numoweya kitta kĕ
peĕtokwāo Muneto oot otānowewinĭk.
6 Unima ka nĕtawekemukŭk meyasĭk ŏche
weyasewun ; mena unima ka nĕtawekemukŭk
Åchåkoŏk ŏche åchåkoowun.
7 Ākaweya mamuskata ā ititan, Kitta nĕ-
tawekeyun mena.
8 Yootin piko ittā ā itāyĕtumomukŭk oŏtin,
mena ke påtān ā pimwāwāsteĕk, maka numow-
eya ke ga kĕ wĕtān tantā wăcheemukŭk,
mena tantā ā itoŏtāmukŭk: ākose moyam ā
isse ayat kåkeyow oweyuk Åchåkoŏk ka ŏche
nĕtawekit.
9 Nicodemus peekiskwāo mena omisse itāo,
Tanse kā kĕ isse ĕkeĕkee ohoo kākwia ?
10 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo,
Numma che ke kiskinŏhumakāwekemawin
Israelĭk, ākose nummawawach ke kiskāyĕtān
ohoo kākwia ?
11 Tapwā, tapwā, k' ititin, Ne peekiskwatān-
an unima ka kiskāyĕtumåk, mena ne wĕtānan
unima ka kĕ wapŭtumåk ; ākose numma-

wawach ke wē otinānawaw ne wētumakāwin-
enan.
12 Keespin ke kē wētumatin uskeewe kāk-
wia, ākose numoweya ke wē tapwātān, tanse
kā kē isse tapwātumun, keespin wētumatane
kēche kesikoowe kākwia ?
13 Mena numoweya oweyuk kē oōpiskaw
kēche kesikoōk isse, piko una ka kē pā nas-
uskāt kēche kesikoōk ōche, Napāo oo' Koosisan
ote kēche kesikoōk ka ayat.
14 ¶ Mena tapiskooch Moses ka kē isse
oōpinat kināpikwa pukwutuskeēk, ākose mo-
yam mena kā isse oōpineēt napāo oo' Koosisan:
15 Piko una tapwātowatche numoweya oo
ga nissewunatissēty, maka oo ga ayāty kakekā
pimatissewin.
16 ¶ Weya Muneto ā ispeēche saketāpun
uske, kē mākew oo pāuko-Koosisana, piko una
tapwātowayitche numoweya oo ga nissewun-
atissēty, maka oo ga ayāty kakekā pimatissewin.
17 Weya Muneto kē pā isitissāwāo oo'
Koosisa uskeēk numoweya kitta nissewuna-
chētayit uske ; maka uske weya ōche kitta kē
pimatuneyik.
18 ¶ Una ka tapwātowat numoweya nis-
sewunatissew : maka una āka ka tapwātowat
assi nissewunatissew, weya āka ā tapwātumwat
oo wēyoowineyew oo pāuko-Koosisana Mun-
eto.
19 Mena āwuko oma nissewunatissewin,
wastāo a tukoosinomukūk uskeēk, ākose eyine-

wuk yayow kē sakētawuk wunetipiskissewin
ispeēch wastāo, weya oot itotumoowinewawa
āka ā kwiuskwuneyikee.
20 Weya kåkeyow oweyuk ka muchētit
pukwatum wastāo, mena numoweya pā natum
wastāo, kitta āka kiskāyētumoōt oot itotum-
oowina.
21 Maka una ka totůk tapwāwin pā natum
wastāo, oot itotumoowina kitta nookwuneyikee,
weya ā itāyētumeyit Munetoowa ā itotůk.
22 ¶ Kå muyawepuyikee ohoo kākwia
Jesus pā itoōtāo mena oo kiskinōhumowakuna
uskeēk Judea; mena ākota kē wechāwāo, mena
seekahåtakāo.
23 ¶ Mena John weesta kē seekahåtakāo
Ænonik kissewak Salim, chikāma mistahā
nippe ākota ā ayayik : mena kē pā itoōtāwuk,
mena kē seekahåtowawuk.
24 Weya John āka chāskwa kipåhootoowinik
ā åyeēt.
25 ¶ Ākose kukwāchētoowin ētukwun kå-
chewak ateēt John oo kiskinōhumowakuna
mena Jewuk ā ayimootůkik kechistehitoo-
win.
26 Mena pā natāwuk Johna, mena omisse
itāwuk, Rabbi, una ka kē wechāwisk ukamik
Jordanik, ka achimut, weya mena seekahåt-
akāo, mena kåkeyow eyinewa pā natik.
27 John peekiskwāo mena itwāo, Napāo
numoweya kākwi kitta kē ōtinum, patima
kēche kesikoōk ōche meeyeētche.

28 Kåchewak keyawaw ke kiskāyētânawaw,
ā kē itwāyan, Numoweya neya Christ, maka
neya una ka kē nekan isitissåhoōt.
29 Una ka ayawat iskwāwa ka wekeētooyit
āwuko napāo ka wekeētoot: maka oo'totāma
napāo ka wekeētoot ka nepoweyit mena ka
påtakoot, mumåtakooseyewa naspitch chikāma
ā påtowayit napāwa ka wekeētooyit: oma ne
mumåtakoosewin tipepuyew.
30 Owusimā weya kitta itāyētakoosew,
maka neya noōtow ne ga itāyētakoosin.
31 Una ispimik ka ōcheet owusimā itāyē-
takoosew ispeēch kåkeyow oweyuk: una uskeēk
ka ōcheet uskeewe itatissew, mena uske ayim-
ootum: una kēche kesikoōk ka ōcheet owusimā
itāyētakoosew ispeēch kåkeyow oweyuk.
32 Mena ka kē wapŭtŭk mena påtŭk,
āwukwāyew weyētŭk; mena numoweya owe-
yuk otinumwāo oo wētumakāwin.
33 Una ka kē otinŭk oo wētumakāwineyew
soōkustaw Munetoowa ā tapwāwineyit.
34 Weya unehee Muneto ka kē isitissā-
wat peekiskwāo oo peekiskwāwineyewa Mun-
etoowa: weya Muneto numoweya piko upisees
Achåkwa ā kē meeyat.
35 Ōtawemaw sakehāo Oo'koosisa, mena kē
meeyāo kåkeyow kākwi oo' cheēcheeyeēk.
36 Una ka tapwåtowat Wākoosiseēk ayaw
kakekā pimatissewin: mena una āka ka tap-
wåtowat Wākoosiseēk numoweya pimatissewin
kitta wapŭtum; maka oo kissewasewineyew
Munetoowa ayaw.

PISKĖTUSSINÅHIKUN IV.

ISPE maka ka Tipāyėchekāt kāskāyėtůk Phari-
seewa ā pątumeyit Jesusa ā osehayit mena
seekahåtowayit owusimā mėchāt kiskinȯhum-
owakuna ispeėch John,
2 (Ata Jesus āka weya kåchewak ā seekahå-
takāt, maka oo kiskinȯhumowakuna,)
3 Kė nukutum Judea, mena sipwåtāo Gali-
leeik isse.
4 Mena maka kitta utte kupiskůk Sama-
ria.
5 Ākose tākooseėk kėche waskahikunik Sama-
ria, Sychar ka issenikatāk, kissewak unima
uske Jacob ka kė meeyat oo' koosisa Josepha.
6 Ākose Jacob oo moonåhipan ākota aya-
yew. Jesus maka, ā uyāskoosit ā pimoȯtāt,
uppew tůkooȯch moonåhipanik; maskooch ā
apėta kesikayik.
7 Pa itoȯtāo iskwāo Samariaik ā ȯcheet kitta
otinůk nippe: Jesus omisse itāo, Minahin.
8 (Weya oo kiskinȯhumowakuna kėche
waskahikunik ā itoȯtāyit kitta utawāyit
mechim.)
9 Ākose iskwāo Samariaik ka ȯcheet omisse
itāo, Tantā ā ėkeėk āwuko, keya ā Jeweyun,
minahin ka isseyun, neya ā Samaritan iskwā-
weyan? weya Jewuk āka ā oototāmiskowatchik
Samaritana.
10 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo,

Keespin kiskāye̊tumwut oo mākewin Muneto,
mena owāna una ka itisk, Minahin ; ke ga ke̊
nutootumowåty, ākose ke ga ke̊ meeyikoo̊ty
pimatissewe nippe.
11 Iskwāo omisse itāo, Ookemaw, numma
kākwi ket ayan kitta o̊che otinekakāyun, mena
moonåhipan timmew : tantā maka o̊che āyayun
unima pimatissewe nippe ?
12 Owusimā na ke kistāye̊takoosin ispee̊ch
n' o̊tawenan Jacob, ka ke̊ meeyikooyåk moonå-
hipan, mena weesta ka ke̊ mini̊kwāt ākota
o̊che, mena oot owasimisa, ussitche oo pisis-
keema ?
13 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Piko
una mini̊kwātche oma nippe kitta nootāyapak-
wāo mena :
14 Maka piko una mini̊kwātche unima
nippe kā meeyuk numoweya we̊kach kitta
noo̊tāyapakwāo; maka unima nippe kā meeyuk
kitta kunooskak moonåhipan nippe ā moo̊keche-
wuneyik kakekā pimatissewini̊k isse.
15 Iskwāo omisse itāo, Ookemaw, meeyin
oma nippe, kitta āka noo̊tāyapakwāyan, mena
kitta āka pā itoo̊tāyan ota kitta otinuman nippe.
16 Jesus omisse itāo, Neyá, nutowe nutoom
ke napām, mena pā itoo̊tā ota.
17 Iskwāo peekiskwāo mena omisse itāo,
Numoweya n'oonapāmin. Jesus omisse itāo,
Kwiusk ket itwan ka itwāyun, Numoweya
n'oonapāmin :
18 Weya ā ke̊ ayawutchik neänun napāwuk;

mena una unoo̊ch ka ayawut nummayāo ke
napām: ākota teäpwāyun ka itwāyun.
19 Iskwāo omisse itāo, Ookemaw, ne wap-
ůtān ā kiskewāhikāweyun.
20 N' o̊tawenanuk kė̊ otė̊tuppewuk ota
wutcheė̊k; mena ket itwan, Jerusalemi̊k ākota
eyinewuk oo ga putuppė̊tawaw.
21 Jesus omisse itāo, Iskwāo, tapwå̄towin,
tipåhikun kitta oochė̊chepuyew, ispe āka ota
wutcheė̊k, åpo Jerusalemi̊k, kā putuppeestowāk
Otawemaw.
22 Ket otė̊tuppeestānawaw unima āka ā
kiskāyė̊tumāk: net otė̊tuppeestānan unima ā
kiskāyė̊tumåk: weya pimachehoowin Jewuk
kitta o̊chemukůk.
23 Maka tipåhikun kitta oochė̊chepuyew,
mena ākwa ayaw, ispe tapwā ootayumehawuk
kā putuppeestowatchik Otawemawa oot å̄chåk-
oowåk mena tapwāwini̊k: weya Otawemaw
nutowāyė̊tum ākose kitta isse putuppeeståt.
24 Muneto Åchåkoowew: mena unekee ka
putuppeestowatchik kitta putuppeestowāwuk
oot åchåkoowåk mena tapwāwini̊k.
25 Iskwāo omisse itāo, Ne kiskāyė̊tān Mes-
sias kitta tukooseė̊k, Christ ka isseni̊kasoot:
ispe tukooseė̊ke, kåkeyow kākwi ne ga wė̊tum-
akoonan.
26 Jesus omisse itāo, Neya ka weche peek-
iskwāmitan, Neya āwuko
27 ¶ Ākose mākwach oo kiskino̊humowa-
kuna tukoosineyewa, mena mamuskatumeyewa

ā weche peekiskwāmayit iskwāwa: maka
numma oweya omisse itik, Kākwan nātoon-
umun? åpo, Tanåkā wåche weche peekisk-
wāmut?
28 Iskwāo maka nukutum oo kwapekakun,
mena sipwåtāo kĕche waskahikunĭk isse, mena
omisse itāo eyinewa.
29 Pā wapumeĕk pāuk napāo, ka kĕ
wĕtumowit kåkeyow kākwi ka kĕ pā ĭto-
tuman: numma che āwuko owa Christ?
30 Ākose sipwåtāwuk kĕche waskahikunĭk
ŏche, mena pā oteĕtāwuk.
31 ¶ Mākwach ākota oo kiskinŏhumow-
akuna seĕkimik, omisse, Ookemaw, mechesoo.
32 Maka omisse itāo, Net ayan mechim
kitta mecheyan āka ā kiskāyĕtumāk.
33 Āwuko ŏche ookiskinŏhumowakuna kuk-
wāchĕtooyewa, Oweya na kĕ pātwak kā
mechit?
34 Jesus omisse itāo, Ne mechim kitta to-
tuman oot itāyĕtumoowin una ka kĕ isitis-
såhoot, mena kitta keesĕtawuk oot utooskā-
win.
35 Numma che ket itwanawaw, Kāyapitch
nāoo pesimwa, ākose kā oochĕchepuyik munis-
ikāwe kesikaw? matika, k' ititinawaw, Oopin-
umook ke' skesikoowawa, mena kunowapŭt-
umook kistekana; assi wapiskawa kitta mun-
isikåk.
36 Mena una ka munisikāt ŏtinum tip-
åhumakoowin, mena mawutchĕtaw kistekan

kakekā pimatissewinik isse: una ka pukitin-
ikāt mena una ka munisikāt oo ga mumåtak-
oosētawaw tapiskooch.
37 Mena ota ōche unima itwāwin ā tap-
wāmukuk, Pāuk pukitinikāo, mena kotuk
oweyuk munisikāo.
38 Ke kē isitissåhootinawaw kitta mun-
isikāyāk itta āka ka kē utooskatumāk: ko-
tukuk ayiseyinewuk kē utooskāwuk, maka
keyawaw ket ayanawaw oot utooskāwinewawa.
39 ¶ Mena mēchāt Samaritanuk ākota
kēche waskahikunik tapwåtowāwuk weya isk-
wāo oot itwāwin ōche, ka kē itwāt, Ne wē-
tumak kåkeyow kākwi ka kē pā totumwuk.
40 Ākose ispe Samaritana kå natikoot,
seēkimāwuk kitta weetuppimikootchik: ākose
nesoo kesikawa ākota kē ayaw.
41 Mena owusimā mēchāt tapwåtumwuk
weya kåchewak oot ayumewin ōche ;
42 Mena itāwuk iskwāwa, Ākwa ne tap-
wåtānan, numoweya ket itwāwin ōche : maka
neyanan kåchewak ā kē påtowukeēt, mena ne
kiskāyētānan owa tapwā una Christ, ka Pim-
achētat uske.
43 ¶ Ākose ispe nesoo kesikawa kå muyawe-
puyikee kē sipwåtāo ākota ōche, mena kē
itoōtāo Galileeik.
44 Weya Jesus kåchewak kē itwāo, ookisk-
ewāhikāo oot uskeēk kistāyimikoowin numma
ayaw.
45 Ispe maka tākooseēk Galileeik, Galileana

meyo otinik, ā kē wapŭtŭkik kåkeyow kākwia
ka kē totŭk wēkōtoowinik Jerusalemik: chik-
āma weyawaw mena ā kē itoōtātchik wēkō-
toowinik.
46 Ākose Jesus itoōtāo mena Cana Galileeik,
itta nippe soominapoōk ka kē issētat. Ākose
kē ētaw pāuk kēche ookemaw, oo' koosisa ā
åkooseyit Capernaumik.
47 Ispe kå påtŭk Jesusa ā kē pā itoōtāyit
Galileeik Judea ōche, natāo, mena pukoosā-
yimāo kitta pā måhiskumeyit, mena kitta kekā-
hayit oo' koosisa: weya kākach ā nippeyit.
48 Ākose Jesus omisse itāo, Patima kē
wapŭtumune kiskahikuna mena mamuskache
kākwia, numoweya ke ga tapwåtān.
49 Kēche Ookemaw omisse itāo, Ookemaw
pā måhiska ā moyā nippit net owasimis.
50 Jesus omisse itāo, Kewā; ke' koosis
pimatissew. Ākose una napāo tapwåtumwāo
oot ayumewineyew Jesusa ka kē itikoot, mena
kewāo.
51 Ākose ā utte måhiskŭk, oot utooskāya-
kuna nukiskak, mena wētumak, omisse, Ke'
koosis pimatissew.
52 Ākose kukwāchimāo unima tipåhikun
ispe ā mache meyo ayayit. Ākose omisse
itāwuk, Otakooseēk mākwach tāpukoōp tip-
åhikun kissesoowe åkoosewin nukutik:
53 Ākose Ōtaweya kiskāyētumeyewa māk-
wach āwuko tipåhikun, ispe Jesusa ka kē
itikoot, Ke' koosis pimatissew: ākose kåchewak

weya tapwåtum, mena kåkeyow ā itusseyit oo
waskahikunik.
54 Āwuko oma mena neeswaw Jesus ā
mamuskache issêchekāt, ispe ā kê pā itoôtāt
Galileêk Judea ôche.

PISKĖTUSSINÅHIKUN V.

Ākose kê ėtukwun Jewuk oo wêkôtoowine-
waw ; mena Jesus itoôtāo Jerusalemik isse.
2 Ākota Jerusalemik kê ėtukwun wanepā-
yaw kissewak mayutchikwuk oot iskwåtām-
ewåk, Hebrew keeswāwinik Bethesda ka isse-
nikatāk, neänun piskêtwaskahikunisa itta ā
ėtukwûkee.
3 Peêche ākota pimissinwuk mêchat ootåk-
oosewuk, āka ā wapitchik, āka ā nêtaôtātchik,
ā nippoomukissitchik, ā påtatchik nippe kitta
wuskowêtaweêt.
4 Weya kêche utooskāyakun askow itoôtāo
wanepāyåk, mena wuskowêtaw nippe: oweyuk
maka ispe nippe kå wuskowêtaweêtche nistum
ā pûkoopāt kê pimachehaw piko toowe åkoos-
ewin ka kê ayat.
5 Mena pāuk napāo ākota oot ayåty, ā kê
åkoosit nistometunow mena ayānanāosap pip-
oonwa.
6 Ispe Jesus weäpumat ā pimissineyit, mena
kāskāyêtûk ākwa kinwās ā åkooseyit, kê itāo,
Ke wê pimachehikoosin na?
7 Ootåkoosewa omisse itik, Ookemaw, Num-

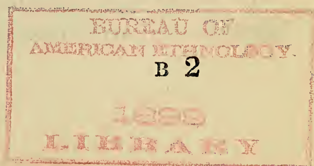
oweya net ayawaw napāo, ispe nippe wāskow-
inikatāke, kitta pukitinit wanepāyȧk: maka
āspeēche itoōtāyan, kotuk ne nekanoōtak ā
pukoopāt.
8 Jesus kē itāo, Wuniska, otina ke nip-
āwin, mena pimoōtā.
9 Ākose sāmak owa napāo kē pimachehaw,
mena otinum oo nipāwin, mena kē pimoōtāo:
mena āwuko kesikaw kē ayumehākesikaw.
10 ¶ Maka Jewuk omisse itāwuk unehee ka
kē pimachehimeēt, Unoōch ayumehākesikaw:
numoweya ke tipetotān ooyussoowāwina ka
nuyutumun ke nipāwin.
11 Omisse itāo, Una ka kē pimachehit,
āwuko ka kē issit, Otina ke nipāwin, mena
pimoōtā.
12 Ākose kukwāchimāwuk, Owāna una
napāo ka kē itisk, Otina ke nipāwin, mena
pimoōtā ?
13 Ākose una ka kē pimȧcheheēt numow-
eya kiskāyētum owāyewa unehee ka kē pim-
achehikoōt: weya Jesus ā kē sipwȧtahissoot,
ookistukāwe ayiseyinewuk itta ā kē ayayit.
14 Patima Jesusa miskak ayumehāwekum-
ikoōk, mena omisse itik, Matika, ke pimache-
hikowin: ākaweya mena muchēte, āka owus-
imā muche kākwi kitta oteētikooyun.
15 Una napāo sipwȧtāo, mena wētumowāo
Jewa Jesusa unehee, ka kē pimachehikoot.
16 Āwuko ōche Jewuk kē pukwatāwuk

Jesusa, mena nutoonumwuk kitta nippåhatchik,
chikāma ā kḗ totůk ohoo kākwia ā ayumehā-
kesikayik.
17 ¶ Maka Jesus omisse itāo, N'ŏtawe kḗ
pā utooskāo unoŏch isko, mena neya net utoos-
kan.
18 Owusimā ākwa Jewuk nutoonumwuk
kitta nippåhatchik, numoweya piko ā kḗ peek-
oonůk ayumehākesikaw, maka ussitche ā kḗ
itwāt Muneto N'ŏtawe, ā Munetŏkasooyit.
19 ¶ Ākose Jesus peekiskwāo mena omisse
itāo, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Wākoosiseĕk
numoweya kākwi kitta kḗ pāuko kuskḗtaw,
maka kākwia ā wapumat Ŏtawemawa ā totum-
eyit: weya piko kākwia ā totumeyit, ohoo
kākwia neesta totum Wākoosiseĕk.
20 Weya Ŏtawemaw ā sakehat Wākoosis-
eyit, mena wapůteyāo kåkeyow kākwia weya
kåchewak ka kḗ totůk: mena kitta wapůteyāo
owusimā kḗche issḗchekuna ispeĕch ohoo, kitta
kḗ mamuskatumāk.
21 Weya Ŏtawemaw ka isse wuniskanat
oonippewa, mena ka isse pimatisseskowat:
ākose neesta Wākoosiseĕk ā isse pimatisseskow-
at unehee ka itāyimat.
22 Weya Ŏtawemaw numoweya ooyussoo-
watāo oweya, maka kḗ meeyāo kåkeyow ooyus-
soowāwin Wākoosiseweĕt:
23 Kåkeyow ayiseyinewuk oo ga kistāyim-
åtawaw Wākoosiseweĕt, moyam ka isse kistā-

yimatchik Ȯtawemawa. Una āka ka kist-
āyimat Wākoosiseweėt numoweya kistāyimāo
Wāȯtaweweėt ka kė pā isitissåhookoot.
24 Tapwā, tapwā, K' ititinawaw, Una ka
påtůk net ayumewin, mena tapwåtowatche
unehee ka kė pā isitissåhooyit, ayaw kakekā
pimatissewin, mena numoweya kitta oteėtum
nissewunachehoowin; maka kupiskum nippoo-
win pimatissewinik isse.
25 Tapwā, tapwā, K'ititinawaw, Tipåhikun
kitta oochėchepuyew, mena unoȯch ayaw, ispe
oonippewuk kā påtowatchik Munetoowe-Koos-
isana : mena unekee kā påtůkik kitta pimat-
issewuk.
26 Chikāma tapiskooch Ȯtawemaw ka isse
kekeskůk pimatissewin ; ākose kå isse mee-
yat Wākoosiseweėt neesta kitta kekeskumeyit
pimatissewin ;
27 Mena ā kė meeyat tipāyėchekāwin kitta
ooyussoowāyit, chikāma weya ā napāo Koosis-
anewit.
28 Ākaweya mamuskatumook oma: weya
tipåhikun kitta oochėchepuyew, itta kåkeyow
unekee nikwåuskanik ka ayatchik kitta påtow-
atchik,
29 Mena kitta pā wuyoweewuk; unekee ka
kė totůkik meyo kākwi, wuniskawinik pimat-
issewinik isse ; mena unekee ka kė totůkik
muche kākwi, wuniskawinik nissewunachehoo-
winik isse.
30 Numoweya ne kuskėtan neya kåchewak

kākwi kitta totuman : ā isse pătuman, net isse ooyussoowan : mena n'ooyussoowāwin kwiusk-wun ; chikāma numoweya neya kăchewak net itāyĕtumoowin ne nutoonān, maka oot itāyĕ-tumoowin Ŏtawemaw ka kē pā isitissăhoot.
31 ¶ Keespin neya kăchewak net achim-issoon, net achimoowin numoweya tapwā-mukun.
32 Ĕtaw kotuk ā achimit ; mena ne kiskā-yĕtān unima achimoowin ka achimit neya tap-wāmukuneyew.
33 Ke kē kukwāchimawaw John, ākose kē achimoo tapwāwinik isse.
34 Maka numoweya ayiseyineĕk n'ŏche ŏtinān wĕtumakāwin : maka ohoo kākwia net itwan, kitta kē pimachehikoweyāk.
35 Kē suskisoowe mena wasetāwe wastā-wew : mena ke kē itāyĕtānawaw utcheyow kitta mumătakooseyāk oo wastāwinik.
36 ¶ Maka net ayawaw owusimā ā itāyĕtak-oosit oowĕtumakāo ispeĕch John : weya unehee utooskāwina Ŏtawemaw ka kē meeyit kitta keesĕtawuk, āwukwunee utooskāwina ka totuman, wĕtumomukunwa, Ŏtawemaw ā kē pā isitissăhoot.
37 Mena Ŏtawemaw weya kăchewak, ka kē pā isitissăhoot, ne kē achimik neya, Numma wawach wĕkach ke kē pătowawaw, ăpo wap-ŭtumwanawaw oot issenakoosewin.
38 Mena numoweya ket ayawanawaw oot ayumewin kitta kekeskumāk : weya unehee

ka ke̔ pā isitissa̔wat, āwuko numoweya ke tap-
wā̔towawaw.
39 ¶ Nutoonumook ke̔che mussina̔hikā-
wina; weya ākota ātāye̔tumāk ket ayanawaw
kakekā pimatissewin: mena āwukwunee ka
achimikooyan neya.
40 Mena numoweya ke we̔ pā nasinawaw,
kitta ke̔ ayayāk pimatissewin.
41 ¶ Numoweya kistāye̔takoosewin ayis-
eyinee̔k n'o̔che o̔tinān.
42 Maka ke kiskāyimitinawaw, āka oo sak-
ehewāwin Muneto ā kunooskakoowāk.
43 Ne pā itoo̔tan n'O̔tawe oo we̔yoowini̔k
isse, ākose numoweya ket otininawaw keyawaw:
keespin kotuk kā tukoosinookwā weya kā̔che-
wak oo we̔yoowini̔k isse, āwuko kā otināk.
44 Tanse kā ke̔ isse tapwā̔tumāk, ka o̔tin-
umatooyāk kistāye̔takoosewin, mena āka ka
nutoonumāk unima kistāye̔takoosewin Mune-
too̔k piko ka o̔che o̔cheek?
45 ¶ Ākaweya itāye̔tumook neya kitta
achimoostowuk O̔tawemaw keyawaw kitta mis-
imitukook: e̔taw kotuk kā misimikooyāk,
Moses ote, ka mumisseetotowāk.
46 Weya keespin ke̔t anwā̔towāk Moses, ke
ga ke̔ tapwā̔towe̔tawaw: weya ā ke̔ achimit oo
mussina̔hikāwini̔k.
47 Maka keespin āka tapwā̔tumwāko oo
mussina̔hikāwina, tanse kā ke̔ isse tapwā̔tumāk
net ayumewina?

PISKĔTUSSINÅHIKUN VI.

Uskoŏch ohoo kākwia Jesus asoowåhoo kĕche
wenepāk Galilee, āwuko unima kĕche wenepāk
Tiberias.
2 Ākose ookistukāwe ayiseyinewa pimitisså-
hook, chikāma ā kĕ wapŭtumwatchik oo ma-
muskatche issĕchekāwina ka kĕ isse totowat
unehee ka kĕ åkooseyit.
3 Ākose Jesus koospamuchewāo wutcheĕk,
ākose ākota uppew ussitche oo kiskinŏhumow-
akuna.
4 Ākose passover, oo wĕkŏtoowinewaw Jew-
uk, kissewak ayayew.
5 Ispe Jesus wåpinŭk oo'skesikwa, mena
weäpumat ookistukāwe ayiseyinewa ā pā nat-
ikoot, omisse itāo Philipa, Tantā kā ŏtutawā-
yŭk ayŭkonaw, okoo kitta kĕ mechesootchik ?
6 Mena oma wåche kĕ itat kitta kootāyimat:
weyå, weya kåchewak ā kĕ kiskāyĕtŭk tanse
kā totŭk.
7 Philip omisse itāo, Nesoo metatŭtoome-
tunow pewapisko sooneyasuk ŏtutawåk ayŭk-
onaw numoweya oo ga tāpepuyehikoŏtawaw,
åtussitchik kåkeyow upisees kitta kĕ mechesoot-
chik.
8 Pāuk oo kiskinŏhumowakuna, Andrew,
Simon Peter oo'chewama, omisse itik,
9 Ayaw ota ooskeneekew, ā ayawat neänun
iskwāsisewe ayŭkonawa, mena nesoo upische

kinoosāsisa: maka kākwan āwuko ā isse mĕ-
chātitchik?
10 Ākose Jesus kĕ itwāo, Wĕtumåkook ayis-
eyinewuk kitta nåuppewuk. Ākwa mĕchāt
muskooseä ĕtukwunopunee ākota. Ākose ayise-
yinewuk kĕ nåuppewuk, ā ĭtussitchik nantow
neänun kĕche metatŭtoometunow.
11 Ākose Jesus kĕ otināo ayŭkonawa;
mena ispe kå nunaskoomoot, meeyāo oo kisk-
inŏhumowakuna, ākose kiskinŏhumowakunuk
meeyāwuk unehee ka kĕ nåuppeyit; mena us-
sitche kinoosāwa piko eyekoŏk ā nutowāyĕ-
tŭkik.
12 Ispe eyekoŏk keyeespooyit, omisse itāo
oo kiskinŏhumowakuna, Moosŭkinumook pe-
wåchekuna ka iskopuyikee, āka kākwi kitta
wunĕtåk.
13 Ākose mawusukoonumwuk, mena moos-
kinåtawuk metatŭt nesoosap wĕkopewuta pe-
wåchekuna ŏche neänun iskwāsisewe ayŭk-
onåk ŏche, ka kĕ iskopuyehikootchik mena
ayewakepuyehikootchik unekee ka kĕ meche-
sootchik.
14 Ākose unekee ayiseyinewuk, ispe kå wap-
ŭtumwatchik unima mamuskache issĕchekā-
win Jesusa ka kĕ totumeyit, itwāwuk, Āwuko
owa kåchenamach una kiskewāhikāo kā kĕ
tukoosinĕpun uskeĕk.
15 ¶ Āwuk' ŏche ispe Jesus weäpŭtŭk kitta
itoŏtāyit mena kitta otinikoot, kitta kĕche

ookemåkatikoot, sipwåtāo mena wutcheēk isse
ā pāukoot.
16 Ākose ispe wāchēchepuyeyik ā ootakoos-
ineyik, oo kiskinōhumowakuna itoōtāyewa
kēche wenepākoōk isse,
17 Mena pooseyewa napīkwanīk, mena
asoowahumwuk kēche wenepāk Capernaumīk
isse. Ākose ākwa wunetipiskayew mākwach,
mena numma chāskwa Jesusa oot oteētik-
oōtawaw.
18 Ākose kēche wenepāk wuniskamukun
weya ā kēche yootīk.
19 Ākose ispe kå pimiskatchik nantow nes-
etunow neänunoosap åpo nistoometunow tůto
tipåuskan eyekoōk, wapumāwuk Jesusa ā
pimoōtāyit kēche wenepākoōk, mena kissewak ā
pā natumeyit napīkwan: ākose kē koosta-
chewuk.
20 Maka omisse itāo, Neya oma ; ākaweya
koostachik.
21 Ākose mumåtakoosewe otināwuk peēche
napīkwanīk: ākose sāmak napīkwan uskeēk
ayamukun ittā ka itoōtāwåpun.
22 ¶ Weäpůk, ispe unekee ayiseyinewuk
ukamīk ittåkā ka kē ayawåpun weäpůtůkik
āka kotuk cheman ā ētukwuneyik itta, piko
unima oo kiskinōhumowakuna ka kē pooseyit,
mena āka Jesusa ā kē weche poosimayit cheman-
īk oo kiskinōhumowakuneyewa, maka oo kis-
kinōhumowakuneyewa ā kē pāuko sipwåtāyit;

23 (Āyewåk maka pā itoōtāmukunwa kotuka
chemana Tiberiasik ōche kissewak itta ka kē
moowatchik ayŭkonawa, ka Tipāyēchekāt kå
nunaskoomoot:)
24 Ispe maka ayiseyinewuk weäpŭtŭkik āka
Jesusa ākota ā ayayit, åpo oo kiskinōhum-
owakuneyewa, weyawaw ussitche poosewuk,
mena pā tukoosinwuk Capernaumik, ā nutoon-
owatchik Jesusa.
25 Ākose ispe kå miskowatchik kwāske it-
tåkā wenepākoōk, omisse itāwuk, Rabbi, tanspe
kå pā itoōtāyun ota?
26 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo,
Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Ke nutoonowina-
waw, numoweya ā kē ōche wapŭtumāk mam-
uskache issēchekāwina, maka ā kē moowākook
ayŭkonawuk, mena ā kē keespooyāk.
27 Ākaweya utooskatumook unima mechim
ka nissewunatŭk, maka wē kukwā ayak unima
mechim kakekā pimatissewinik kā isko aput-
ŭk, napāwe-Koosisan kā meeyikooyāk; weya
awukwune Muneto Ōtawemaw ka soōkuki-
mat.
28 Ākose omisse itāwuk, Kākwan kā to-
tumåk, kitta kē utooskatumwukeēt oot utoos-
kāwina Muneto?
29 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Āwuk
oma oot utooskāwin Muneto, kitta tapwåtow
imāk unehee ka kē pā isitissåwat.
30 ¶ Ākose maka omisse itāwuk, Kāko kisk-
åhikun maka oma weäpŭteyewāyun, kitta kē

wapŭtumåk, mena kitta kê tapwåtatåk? Kākwan ātooskatumun?
31 N'ōtawenanuk kê moowāwuk mannawa
pukwutuskeĕk; ka isse itussinåhikatāk, Kê
meeyāo ayŭkonawa kēche kesikoŏk ōche kitta
moowayit.
32 Ākose Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā,
k'ititinawaw, Moses numoweya ke kê ōche
meeyikoowaw unehee ayŭkonawa kēche kesikoŏk ōche; maka n' Ōtawe ke meeyikoowaw
tapwā ayŭkonawa kēche kesikoŏk ōche.
33 Weya oot ayŭkonama Muneto unehee ka
kê pā nasuskāyit kēche kesikoŏk ōche, mena
ka mākit pimatissewin ota uskeĕk.
34 Ākose omisse itāwuk, Tāpāyēchekāyun,
kakekā meeyinan owa ayŭkonaw.
35 Ākose Jesus omisse itāo, Neya āwuko
pimatissewe ayŭkonaw: una ka pā nasit numoweya wēkach kitta noōtåkutāo; mena una ka
tapwåtowit numoweya wēkach kitta noōtāyapakwāo.
36 Maka ke kê ititinawaw, Ke kê wapuminawaw keyawaw, ākose numoweya ke kê tapwåtānawaw.
37 Kåkeyow unehee ka meeyit Ōtawemaw
ne ga pā natikwuk; mena una ka pā nasit
numoweya ne ga atowāyimaw.
38 Weya ā kê pā nasuskāyan kēche kesikoŏk ōche, numoweya kitta totuman neya kåchewak net itāyētumoowin, maka oot itāyētumoowin una ka kê pā isitissåhoot.

39 Mena āwuko oma Ōtawemaw oot itāyĕ-
tumoowin ka kĕ pā isitissåhoot, kåkeyow ka
kĕ meeyit kitta āka wunĕtayan, maka kitta
wuniskanuman mena iskwayach kesikake.
40 Mena āwuko oma oot itāyĕtumoowin una
ka kĕ pā isitissåhoot, tůto oweyuk ka wapumat
Wākoosiseweĕt, mena tapwåtowatche, kitta kĕ
ayaw kakekā pimatissewin: mena ne ga wun-
iskanaw iskwayach kesikayike.
41 Jewuk maka ayuspimāwuk, chikāma ā kĕ
itwāyit, Neya una ayůkonaw kĕche kesikoŏk ka
kĕ ŏchepuyit.
42 Mena omisse itwāwuk, Numma na owa
āwuko Jesus, oo' koosisa Joseph, oŏ' taweya
mena oo' kaweya ka kiskāyimimayůkook? tan-
tā maka wåche itwāt, Neya una kĕche kesikoŏk
ka ŏcheeyan?
43 Jesus maka peekiskwāo mena omisse itāo,
Ākaweya tusse kåkweetowe itwāk.
44 Numma oweyuk ne ga kĕ pā natik,
patima Ōtawemaw ka kĕ pā isitissåhoot we-
chehatche: mena ne ga wuniskanaw iskwayach
kesikayike.
45 Omisse itussinåhikatāo ookiskewāhikā-
wuk oo mussinåhikāwinewåk, Mena kåkeyow
Munetoowa kitta kiskinŏhumakwuk. Tůto
oweyuk maka ka kĕ påtůk, mena ka kĕ kiskin-
ŏhumakoot Ōtawemawa, ne pā natik.
46 Numoweya oweyuk ā kĕ wapumat Ōta-
wemawa, piko una Munetoŏk ka ŏcheet, āwuko
kå wapumat Ōtawemawa.

47 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Una ka
tapwătowit ayaw kakekā pimatissewin.
48 Neya āwuko una pimatissewe ayŭkonaw.
49 K' ŏtawewawuk kĕ moowāwuk mannawa
pukwutuskeĕk, mena assi kĕ nippewuk.
50 Āwuko owa ayŭkonaw ka kĕ pā nasuskāt
kĕche kesikoŏk ŏche, ayiseyinew kitta kĕ
moowat, mena āka kitta nippit.
51 Neya āwuko pimatissewe ayŭkonaw ka
kĕ pā nasuskāt kĕche kesikoŏk ŏche: keespin
oweyuk moowatche ohoo ayŭkonawa, kakekā
kitta pimatissew: mena una ayŭkonaw kā
mākeyan āwuko ne weyas, kā mākeyan pimat-
issewin uskeĕk ŏche.
52 Jewuk maka ayasetătoowuk, omisse ā
itwātchik, Tanse owa napāo kā kĕ isse meey-
itŭk oo weyas kitta mechewŭk?
53 Ākose Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā, k'
ititinawaw, Keespin āka mechewāko oo weyas
napāwe-Koosisan, mena minĭkwāko oo' mĭk,
numoweya pimatissewin ke kekeskakoonawaw.
54 Una ka mechit ne weyas, mena ka min-
ĭkwāt ne' mĭk, ayaw kakekā pimatissewin;
mena ne ga wuniskanaw iskwayach kesikake.
55 Weya tapwā ā mechimewŭk unima ne
weyas, mena ne' mĭkoom tapwā ā minĭkwā-
winewŭk.
56 Una ka mechit ne weyas, mena ka min-
ĭkwāt nĕ mĭk, ne peĕtiskak, mena neesta ne
peĕtiskowaw.
57 Ka pimatissit Ŏtawemaw ka kĕ isse pā

isitissåhoot, mena neya ka pimatisseyan Ōta-
wemaw ōche: ākose neesta una ka moowit,
weya mena kitta pimatissew neya ōche.
58 Āwuko owa una ayůkonaw ka kē pā
nasuskāt kēche kesikoōk ōche: numoweya
tapiskooch k' ōtawewawuk ka kē moowatchik
mannawa, mena assi ka nippitchik: una kā
moowat ohoo ayůkonawa kitta pimatissew
kakekā.
59 Ohoo kākwia kē itwāo peēche ayumehā-
wekumikoōk, mākwach ā kiskinōhumakāt Ca-
pernaumik.
60 ¶ Mēchāt maka oo kiskinōhumowakuna,
ispe kå påtůkik oma, omisse itwāwuk, Ayimun
oma itwāwin; owāna kā kē påtůk?
61 Ispe Jesus kāskāyētůk oo mitoonāyēche-
kunik oo kiskinōhumowakuna ā nayåtawe itum-
eyit, omisse itāo, Ke nayåtawāyētumehikoon-
awaw na oma?
62 Kākwan mena keespin kā wapumwākwā
napāwe-Koosisan oōpiskatche ittā isse ka kē
ayat kuyåtā?
63 Åchåk ka pimatisseskakāt: weyas num-
ma nantow itaputchehewāo: unehee ayum-
ewina ka wētumatukook, åchåkoowunwa, mena
pimatissewunwa.
64 Maka ateēt keyawaw numoweya ke tap-
wåtānawaw. Weya Jesus mitchimach ōche ā
kē kiskāyimat unehee āka ka tapwåtumeyit,
mena unehee kā utawakāyit we'yow.
65 Ākose itwāo, Āwuk' ōche wåche kē itit-

ukook, āka oweyuk kitta kė pā nasit, patima
oōcheestumakootche n' Ōtaweya.
66 ¶ Ākospe ōche mĕchāt oo kiskinōhum-
owakuna kė kewāyewa, mena numoweya owus-
imā kė wechāwik.
67 Ākose Jesus omisse itāo metatŭt nesoosap,
Keyawaw na mena ke ga sipwătanawaw?
68 Ākose Simon Peter omisse itāo, Tāp-
āyĕchekāyun, owāna kā natukeĕt? ket ayan
ayumewina kakekā pimatissewinik isse.
69 Ne tapwătānan mena ne kăchenahoonan
keya una Christ, oo' Koosisa Muneto pāmatissit.
70 Jesus omisse itāo, Numma na ke kė
nowusoonitinawaw metatŭt nesoosap, ākose
pāuk oma ka itusseyāk muche munetoowew?
71 Judas Iscariota Simon oo' koosisa ka itat:
weya āwukwune kā utawakāyit we'yow, weya
ā ussitukimeĕt ussitche metatŭt nesoosap.

PISKĖTUSSINĂHIKUN VII.

Uskoōch ohoo kākwia Jesus pimoōtāo Galileeik:
weya āka ā wė pimoōtāt Judeaik, chikāma Jewa
ā nutoonumeyit kitta nippăhikoot.
2 Ākwa maka Jewuk oo wĕkōtoowinewaw
mekewăpa ka itumeĕk kissewak ayayew.
3 Oo' chewama maka omisse itik, Sipwătā
ota ōche, mena itoōtā Judeaik, ke kiskinōhum-
owakunuk weyawaw ussitche kitta kė wapŭt-
ŭkik unehee utooskāwina ka totumun.
4 Weya āka ā ĕtat oweyuk ā totŭk kākwi
kemooch, mena weya kăchewak nutoonum

kitta puyåtā kiskāyimeėt. Keespin ket ìtotān
ohoo kākwia, nookoohissoo uskeėk.
5 Weya neesta oo' chewamā āka ā tapwåta-
koot.
6 Ākose Jesus omisse itāo, Num' āskwa
neya ne tipåhikun oochėchepuyew: maka assi
keyawaw ke tipåhikunewaw oochėchepuyew.
7 Uske numoweya ke ga kė pukwatikoon-
awaw; maka neya ne pukwatikoon, chikāma
net atotān, unehee utooskāwina itta wåchekee
ā muchayewůkee.
8 Neyak keyawaw natumook oma wėkō-
toowin: Num' āskwa neya ne ga natān oma
wėkōtoowin; weya num' āskwa ne tipåhikun
metoone oochėchepuyew.
9 Ispe ohoo ayumewina kå itat, kāyapitch
ayaw Gilileeìk.
10 Maka ispe oo' chewama kå sipwåtāyit,
itoōtāo weya mena wėkōtoowinìk isse, numoweya
moosisā, maka tapiskooch kemooch.
11 ¶ Ākose Jewuk nutoonowāwuk wėkōtoo-
winìk, mena itwāwuk, Tanewa?
12 Ākose kė kėche meywakachėtoowuk
ayiseyinewuk weya ōche: weya ateėt ā itwāt-
chik, Meyo napāwew: kotukuk itwāwuk, Num-
ma; maka kukwāchesehāo ayiseyinewa.
13 Maka numoweya oweya puyåtā achimik
weya ā koostatchik Jewa.
14 ¶ Ākose mākwach ātookwā ā apėtowun-
eyik wėkōtoowin Jesus itoōtāo kėche ayumehā-
wekumikoōk, ākose kiskinōhumakāo.

15 Ākose Jewuk mamuskatumwuk, omisse ā itwātchik, Tanse ā 'se kiskāyĕtŭk owa nāpāo mussinåhikuna, āka wĕkach ā kĕ kiskinŏhumåt?

16 Jesus nuskwāwusehāo, mena omisse itwāo, Ne kukāskimawusoowin nummayāo neya net ayan, maka weya oot ayan una ka kĕ pā isitissåhoot.

17 Keespin oweyuk itāyĕtum kitta totumwat oot itāyĕtumoowin, kitta kiskāyĕtum kukāskimawusoowin, keespin Munetoŏk wåcheemukuneyikwā, åpo keespin neya net achimissoon.

18 Una ka achimissoot nutoonum weya kåchewak oo kistāyĕtakoosewin : maka una ka nutoonumwat oo kistāyĕtakoosewineyew unehee ka kĕ pā isitissåhookoot, āwuko tapwāwinewew, mena numoweya kekeskak muchatissewin.

19 Numma na Moses ke kĕ meeyikoowaw itussoowāwin, ākose numma wawach pāuk keyawaw ke kunowāyĕtānawaw itussoowāwin? Tanåkā wåche nutoonumāk kitta nippåheyāk?

20 Ayiseyinewuk nuskwāwusehāwuk mena omisse itwāwuk, Ket ayawaw muche åchåk: owāna nātoonŭk kitta nippåhisk?

21 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Ne kĕ totān pāuk utooskāwin, ākose kåkeyow ke mamuskatānawaw.

22 Moses ke kĕ meeyikoowaw circumcision; (numoweya Mosesik ā ŏcheek, maka ŏtawe-

mawik ōche ;) mena keyawaw ā ayumehāwe
kesikak napāo ke meeyawaw circumcision.
23 Keespin napāo ā ayumehāwe kesikayik
ōtinum circumcision, āka oot itussoowāwin
Moses kitta kē peekoonumoōt; ke kissewahit-
inawaw na, metoone ā kē pimachehuk napāo ā
ayumehāwe kesikak ?
24 Ākaweya ooyussoowāk ā isse wapŭtumāk,
maka ooyussoowatumook kwiusk ooyussoo-
wāwin.
25 Ākose ateēt unekee Jerusalemik ka
ōcheetchik itwāwuk, Nummayāwa na ohoo, ka
nutoonowatchik kitta nippåhatchik ?
26 Maka, matika, soōketåhāwe peekiskwāo,
ākose numma nantow itāwuk. Mutwane ka tip-
āyimewātchik kiskāyētumwuk tapwā metoone
ohoo ā Christeweyit ?
27 Atoweya ke kiskāyimanow owa napāo
itta wåcheet: maka ispe Christ tukooseēke,
numma oweyuk kiskāyētum itta kā ōcheeyit.
28 Ākose Jesus kissewāo peēche ayum-
ehāwekumikoōk mākwach ā kiskinōhumakāt,
omisse ā itwāt, Ke kiskāyiminawaw, mena ke
kiskāyētānawaw itta wåcheeyan: mena num-
oweya kåchewak neya ā tukoosineyan ōche,
maka una ka kē pā isitissåhoot tapwāwinewew,
āka ka kiskāyimayāk.
29 Maka neya ne kiskāyimaw : weya ākota
ā ōcheeyan, mena weya ka kē pā isitissåhoot.
30 ¶ Ākose nutoonumwuk kitta otinatchik :
maka numma oweyuk kē otināo, chikama num-

oweya chāskwa oochēchepuyeyew oo tipâhik-
un.
31 Ākose mēchāt ayiseyinewa tapwâtak,
mena itwāyewa, Ispe Christ tukooseēke, owusi-
mā na mamuskache issēchekāwina kitta totum
ispeēch ohoo owa napāo ka kē totuk?
32 Phariseewuk maka pâtumwuk ayiseyin-
ewa unehee kākwia ā ōche peekiskwāyit weya
ōche: ākose Phariseewuk mena kēche ayum-
ehāwekemawuk isitissâwāwuk semakunissewe-
kemawa kitta otinayit.
33 ¶ Ākose Jesus omisse itāo, Kāyapitch
utcheyow ke ga wechāwitinawaw, ākose kā
natuk una ka kē pā isitissâhoot.
34 Ke ga nutoonowinawaw, ākose numoweya
ke ga miskowinawaw: mena itta ā ayayan,
ākota numoweya ke ga kē pā itoōtanawaw.
35 Ākose Jewuk omisse ititoowuk, Tantā kā
itoōtāt, āka kā kē miskowuk? kitta natāo na ka
nunanis ayayit Gentilea, mena kitta kiskinōhum-
owat Gentilea?
36 Kāko itwāwin oma ka kē itwāt, Ke ga
nutoonowinawaw, ākose numoweya ke ga mis-
kowinawaw: mena itta ā ayayan, ākota num-
oweya ke ga kē pā itoōtanawaw?
37 Iskwyach ā kesikak, unima kēche wē-
kōtoowe kesikaw, Jesus nepowew mena kis-
sewāo, omisse ā itwat, Keespin oweyuk noōtā
yapakwātche, keyam ne ga pā natik, ākose kitta
minikwāo.
38 Una ka tapwâtowit, ka kē isse itwāmuk-

ůkee kēche mussinåhikāwina, wutåk ōche kitta
ōchechewuneyewa sepeeä pimatissewe apoë.
39 (Maka oma ka itwāt ā ayimoomat
Ạchåkwa, unehee kā tapwåtakoot kā kē ōtin-
ayit: weya ka Kunatissit Åchåk āka chāskwa
ā kē mākeēk ; weya āka chāskwa Jesus ā kē
kistukimeēt.)
40 ¶ Āwuk' ōche mēchāt ayiseyinewuk,
ispe peåtůkik oma itwāwin, itwāwuk, Kåche-
namach tapwā owa una Ookiskewāhikāo.
41 Kotukuk itwāwuk, Āwuko owa Christ.
Maka ateēt itwāwuk, Christ na Galileeīk kitta
ōche ōcheew ?
42 Numma na kēche mussinåhikāwina
itwāmukunwa, Christ kitta ōcheet oot owas-
imisīk ōche David, mena otānowīk ōche Beth-
lehemīk, itta David ka kē ayat?
43 Ākose maka påpåkan itwāwuk ayise-
yinewuk weya ōche.
44 Mena ateēt oo ga kē otinåtawaw; maka
numoweya oweya otinik.
45 ¶ Ākose semakunissewekemawuk kēche
ayumehāwekemawa oteētāwuk mena Pharisee-
wa; ākose omisse itāwuk, Tanåkā āka wāche
pāsewāk ?
46 Semakunissewekemawuk omisse itāwuk,
Numma wēkach oweyuk isse peekiskwāo tap-
iskooch owa napāo.
47 Ākose peekiskwāwuk weyawaw Phar-
iseewuk, Keyawaw na ussitche ke kukwāchese-
hikowinawaw?

48 Kē tapwātowāwuk na ka tipāyimewāt-
chik åpo na Phariseewuk nantow weyawaw ?
49 Maka okoo ayiseyinewuk āka ka kisk-
āyētŭkik ooyussoowāwin muchukēchekasoo-
wuk.
50 Nicodemus omisse itāo, (una ka kē pā
natat Jesusa nepatipisk, ā ussitukimeēt,)
51 Ket itussoowāwinenow ooyussoowatik
na oweyuk, ā moyā påtakoot, mena kiskāyēche-
katāk kākwan teyotŭk ?
52 Nuskwāwusehāwuk mena omisse itāwuk,
Keya na ussitche Galileeīk ket ōcheen ? Nut-
oonikā, mena nunatowape: weya Galileeīk
ōche āka kitta ōcheet ookiskewāhikāo.
53 Ākose tŭto napāo kewāo weya kåchewak
oo waskahikunīk isse.

PISKĒTUSSINÅHIKUN VIII.

Jesus kē itoōtāo wutcheēk Oliveīk isse.
2 Ākose weputch ā kākesāpayayik pā itoōtāo
ayumehāwekumikoōk isse, ākose kåkeyow
ayiseyinewa pā natik ; ākose nåuppew, mena
kiskinōhumowāo.
3 Ākose oomussinåhikāwuk mena Phari-
seewuk pātoowāwuk iskwāwa ā kē mākwask-
ameēt pisikwatissewinīk ; ākose ispe kå åyat-
chik tātawitch,
4 Omisse itāwuk, Ookemaw, owa iskwāo kē
mākwaskowaw pisikwatissewinīk, metoone
ītotumoowinikīk.
5 Moses ooyussoowāwinīk ne kē itussoowa-

tikoonan, ākotoowĕkan kitta pupimwapis-
kaheĕt: maka tanse keya ātwāyun?
6 Oma kĕ itwāwuk, ā wĕ kootāyimatchik,
kitta kĕ ŏche ayatchik kitta mumisimatchik.
Maka Jesus nowukeew, mena oo' cheĕchee ŏche
mussinăhikāo uskeĕk, mana piko āka oo
pătowă.
7 Ākose āka ā kipĕche kukwāchimatchik,
oŏpiskwāyew, mena omisse itāo, Una āka
muchĕtewin ka ayat oma ka ĭtusseyāk, āwuko
nistum kitta pimwussinăhāo.
8 Ākose mena nowukeew, mena mussină-
hikāo uskeĕk.
9 Ākose unekee ka kĕ pătŭkik, oo mitoon-
āyĕchekunewawa ā ooyussoowātikootchik, wuy-
oweewuk păpāuk, ā kuyătāatissit ŏche, peyis
iskwayanĭk isko: ākose Jesus kĕ pāuko nuk-
utaw, ussitche iskwāo tātawitch ā nepowit.
10 Ispe maka Jesus kă oŏpiskwāyit, mena
āka oweya ā wapumat piko iskwāwa, omisse
itāo, Iskwāo, tanewăka unekee ka mumisim-
iskik? numma oweyuk na ke kĕ misimik?
11 Omisse itwāo, Numma oweyuk, Tāpāyĕ-
chekāyun. Ākose Jesus omisse itāo, Neesta
numoweya ke mumisimitin: sipwătā, ākose
ākaweya mena muchĕte.
12 ¶ Ākose Jesus mena ayumehāo, omisse
ā itat, Neya wastāo uske ŏche: una kā pim-
itissăhoot numoweya wunetipiskăk kitta pim-
oŏtāo, maka kitta ayaw wastāo pimatissewin
ŏche.

13 Phariseewa maka omisse itik, Ket
achimissoon keya kåchewak ; ket achimoowin
numoweya tapwāmukun.
14 Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Ata
ā achimissooyan, sakooch net achimoowin tap-
wāmukun : weya ā kiskāyėtuman itta wåchee-
yan, mena ittā ātoȯtāyan ; maka numoweya ke
ga kė wėtānawaw itta wåcheeyan, mena ittā
ātoȯtāyan.
15 Weyasik keyawaw ket isse ooyussoo-
wanawaw ; Neya numma oweyuk n' ooyus-
soowataw.
16 Mena keespin ooyussoowāyane, n' ooyus-
soowasewāwin tapwāwinewun : weya āka ā
pāukooyan, maka neya ussitche Ōtawemaw ka
kė pā isitissåhoot.
17 Itussinåhikatāo k' ooyussoowāwinewāk,
nesoo napāwuk oo wėtumoowinewaw ā tapwā-
winewuneyik.
18 Neya ne pāukoon ka achimissooyan, ākose
Ōtawemaw ka kė pā isitissåhoot net achimik.
19 Ākose omisse itāwuk, Tanewa k' Ōtawe ?
Jesus nuskwāwusehāo, Numoweya ke kiskā-
yiminawaw, åpo n' Ōtawe : keespin kė kiskā-
yimeyāk, ke ga kė kiskāyimåtawaw n' Ōtawe
ussitche.
20 Ohoo ayumewina Jesus kė itwāo peėche
itta sooneyawa ka pukitinimeėt, mākwach ā
kiskinȯhumakāt peėche ayumehāwekumikoȯk :
mena numoweya oweya otinik ; weya oo tip-
åhikun āka chāskwa ā oochėchepuyeyik.

21 Ākose Jesus omisse mena itāo, Ne ga
sipwåtan, ākose ke ga nunatoonowinawaw,
mena ke ga nippinawaw ke muchĕtewinewåk:
ittā ā itoŏtāyan, numoweya ke ga kĕ pā itoŏtan-
awaw.
22 Ākose Jewuk omisse itwāwuk, Kitta
nippåhissoo na? chikāma omisse itwāo, Ittā ā
itoŏtāyan, numoweya ke ga kĕ pā itoŏtanawaw.
23 Ākose omisse itāo, Neĕche keyawaw k'
ŏcheenawaw; Neya ispimĭk ŏche: ota uskeĕk
keyawaw k' ŏcheenawaw; Neya numoweya
ota uskeĕk n' ŏcheen.
24 Āwuk' ŏche wåche kĕ ititukook, ke ga
nippinawaw ke muchĕtewinewåk: weya kees-
pin āka tapwåtumāko neya ā āwukooweyan, ke
ga nippinawaw ke muchĕtewinewåk.
25 Ākose omisse itāwuk, Owāna keya?
Ākose Jesus omisse itāo, Āwuko kāyapitch ka
kĕ ititukook mitchimach ŏche.
26 Net ayan mĕchāt kākwia kitta itwāyan
mena kitta ooyussoowāyan keyawaw ŏche:
maka una ka kĕ pā isitissåhoot tapwāwin-
ewew; mena ne wĕtān ota uskeĕk unehee
kākwia ka kĕ påtuman weya ŏche.
27 Numoweya kĕ nissetŏtumwuk ā ayimoo-
tumakootchik Ŏtawemawa.
28 Ākose Jesus omisse itāo, Ispe kĕ oŏpināko
napāwe-Koosisan, ākose kā kiskāyĕtumāk neya
ā āwukooweyan, mena āka ā totuman kākwi
neya kåchewak; maka ā kĕ isse kiskinŏhum-
owit n' Ŏtawe, Ne wĕtān ohoo kākwia.

29 Mena una ka kĕ pā isitissăhoot ne
wechāwik : Ŏtawemaw numoweya ne kĕ nuk-
utik kitta pāukoowuk ; weya mosuk ā totum-
wuk unehee kākwia ka năheyowāhikoot.
30 Mākwach ā ayumit ohoo ayumewina
mĕchāt tapwătak.
31 ¶ Ākose Jesus omisse itāo unehee Jewa
ka tapwătakoot, Keespin ayayāko net ayum-
ewinĭk, ākose keyawaw wākiskinŏhumowakun-
imimitukook tapwā;
32 Mena ke ga kiskāyĕtānawaw tapwāwin,
mena tapwāwin ke ga pukitinikoonawaw.
33 ¶ Omisse itāwuk, Neyanan Abraham
oot owasimisa, mena numma wĕkach oweyuk
ne kĕ owăkatikoonan : tanăkā wăche itwāyun,
Ke ga pukitinikowinawaw?
34 Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' itit-
inawaw, Piko oweyuk ka totŭk muchĕtewin
utooskāyakunewew muchĕtewinĭk isse.
35 Mena utooskāyakun numoweya kakekā
peĕche waskahikunĭk ayaw : maka Wākoosiseĕk
ayaw kakekā.
36 Keespin maka Wākoosiseĕk pukitinik-
ooyāko, ke ga pukitinikowinawaw tapwā.
37 Ne kiskāyĕtān Abraham ā ootowasim-
isimikooyāk ; maka ke nutoonānawaw kitta
nippăheyāk, chikāma net ayumewin numow-
eya ke kekeskakoonawaw.
38 Net atotān unima ka kĕ wapŭtuman ā we-
chāwuk n' Ŏtawe : mena ket ĭtotānawaw unima
ka kĕ wapŭtumāk ā wechāwayāk k' ŏtawewaw.

39 Nuskwāwusehāwuk mena omisse itāwuk,
Abraham n' ōtawenan. Jesus omisse itāo,
Keespin Abraham ootowasimisimikooyāk, ke
ga totåtawaw oot utooskāwina Abraham.
40 Maka ākwa ke nutoonānawaw kitta nip-
påheyāk, napāo ka kē wētumakooyāk tapwā-
win, ka kē isse påtuman Muneto ōche : āwuko
oma numoweya kē totum Abraham.
41 Ket itotānawaw oot itotumoowina k'
ōtawewaw. Ākose omisse itāwuk, Neyanan
numoweya pisikwatissewinik n' ōcheenan ; net
ayawanan pāuk Ōtawemaw, Muneto ote.
42 Jesus omisse itāo, Keespin Muneto
Ōtaweyāk, ke ga sakehētawaw : weya ākota
ā ōcheeyan mena Munetoōk ā kē pā ōtōtāyan ;
mena numoweya neya kåchewak ne kē pā
itoōtan, maka weya ne kē pā isitissåhook.
43 Tanåkā numoweya ke nissetōtānawaw
ne kukāskimawusoowin ? chikāma āka ā
påtumāk net ayumewin.
44 Keyawaw k' ōcheenawaw k' ōtawewåk
ōche muche muneto, mena ā isse ukawatuk k'
ōtawewaw ket itāyētānawaw kitta totumāk.
Kē nippåtakāskew mitchimach ōche, mena
numoweya tapwāwinik kē ayaw, chikāma āka
tapwāwin ā kē kekeskakoot. Tutwaw ka
peekiskwatuk keyaskewin, atotum oot ayan kå-
chewak : weya ā kukeyaskiskit, mena ā ōtawe-
skuk āwukwāyew.
45 Mena chikāma ā wētumatukook tap-
wāwin, numoweya ke tapwåtowinawaw.

46 Owāna oma ka ĭtusseyāk ka sakoochimit
muchĕtewin ŏche? Mena keespin tapwāwin
net itwan, tanåkā numoweya ke tapwåtowin-
awaw?
47 Una Munetoŏk ka ŏcheet påtumwāo
Munetoowa oot ayumewineyewa: keyawaw
maka numoweya ke påtumwanawaw, chikāma
numoweya Munetoŏk k' ŏcheenawaw.
48 ¶ Ākose Jewuk peekiskwāwuk, mena
omisse itāwuk, Numma na kwiusk net itwanan
ā Samaritaneweyun, mena ā ayawut muche
åchåk?
49 Jesus omisse itāo, Numoweya net aya-
waw muche åchåk; maka ne kistāyimaw n'
Ŏtawe, ākose numoweya ke kistāyiminawaw.
50 Mena numoweya ne nutoonān neya
kåchewak ne kistāyĕtakoosewin: maka ĕtaw
pāuk ā nutoonŭk mena ā ooyussoowasewāt.
51 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Keespin
oweyuk kunowāyĕtŭke net itwāwin, numoweya
wĕkach kitta wapŭtum nippoowin.
52 Ākose Jewuk omisse itāwuk, Ākwa ne
kiskāyĕtānan ā ayawut muche åchåk. Abra-
ham kĕ nippew, mena ookiskewāhikāwuk;
ākose ket itwan, Keespin oweyuk kunowāyĕ-
tŭke net itwāwin, numoweya wĕkach kitta
kochistum nippoowin.
53 Owusimā na ket itāyĕtakoosin ispeĕch
n' ŏtawenan Abraham, ka kĕ nippit? mena
ookiskewāhikāwuk ka kĕ nippitchik: owāna
maka keya āssehissooyun?

54 Jesus omisse itwāo, Keespin neya ne
kistāyimissoon, ne kistāyimoowin numma
nantow kākwi: n' Ōtawe une ka kistāyimit;
una ka itayāk, ā Oomunetoomeyāk:
55 Numoweya ke kē kiskāyimawaw; maka
ne kiskāyimaw: mena keespin ata itwāyan,
numoweya ne kiskāyimaw, ne ga kukeyaskiskē
tapiskooch keyawaw: maka ne kiskāyimaw,
mena ne kunowāyētumwan oot itwāwin.
56 K'ōtawewaw Abraham kē mumātak-
oosew kitta waputuk ne kesikam: ākose kē
waputum, mena kē mumātakoosew.
57 Ākose Jewuk omisse itāwuk, Numma
āskwa ke neänunometunowāpipoonan, ākose
ke kē wapumaw na Abraham?
58 Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' ititin-
awaw, Ā moyā ētat Abraham, ne kē ētan.
59 ¶ Akose otināwuk ussineeä ā wē pim-
wussinahatchik: maka Jesus kasoo, mena wuy-
oweew ayumehāwekumikoōk ōche, ā utte
itoōtāt mākwach itta ā ayayit, mena ākose ā
utte muyaskowat.

PISKĒTUSSINĀHIKUN IX.

Ākose mākwach Jesus ā utte pimoōtāt, wa-
pumāo napāwa āka ā wapeyit oo nētaweke-
wineyeēk ōche.
2 Ākose oo kiskinōhumowakuna kukwā-
chimik, omisse, Ookemaw, owāna kā muchētit,
owa napāo, āpo oo nekehikwa, ka kē āka wapit
ā nētawekit?

3 Jesus omisse itāo, Numoweya owa napāo
kě muchětew, åpo, oo nekehikwa: maka oot
utooskāwina Muneto kitta kě nookoŏtanewŭkee
weya ŏche.
4 Ne ga totumwan oot utooskāwina una ka
kě pā isitissåhoot, ā āskwa kesikāk: tipiskaw
kitta oochěchepuyew, itta āka oweyuk kā kě
utooskāt.
5 Eyekoŏk ota uskeěk ā ayayan, Neya was-
tāo uske ŏche.
6 Ispe oma kå itwāt, sĭkoo moostuskumik,
menā osětaw waputoonisk sĭkoowin ŏche, ākose
siswapināo oo' skesikooyeěk āka ka wapeyit
napāwa unima waputoonisk ŏche.
7 Ākose omisse ātat, Neyá, nutowe kisse-
pākee wanepāyåk Siloam (petoose keswāwinĭk,
isitissåhookoowin ka itumeěk.) Sipwåtāo
maka, mena keseepākeew, ākose ā pā itoŏtāt
wapew.
8 ¶ Oo weetuppimakunewawa maka, mena
unekee kuyåtā ka kě wapumatchik āka ā wap-
eyit, itwāwuk, Nummayāo na owa ka kě uppit
mena ka kě pukoosehewāt.
9 Ateět omisse itwāwuk, Āwuko owa : ko-
tukuk omisse itwāwuk, Nuspitowāo: maka
weya omisse itwao, Neya āwuko.
10 Āwuk' ŏche maka itāwuk, Tanse kå isse
paskětānakunewŭkee ke' skesikwa?
11 Nuskwāwusehāo mena omisse itwāo,
Pāuk napāo Jesus ā issenĭkasoot kě osětaw
waputoonisk, ākose kě siswåhum ne' skesikwa,

mena omisse ne kē itik, Neyá itoōtā wanepāyåk
Siloam, ākose keseepākee: ākose ne kē itoōtan
mena ne kē keseepākeen ākose ne kē ōtinān
wapewin.
12 Ākose omisse itāwuk, Tanewa? Omisse
itwāo, numoweya ne kiskāyētān.
13 ¶ Pātoowāwuk Phariseewa unehee kuy-
åtā āka ka kē wapeyit.
14 Mena mākwach ā ayumehāwe kesikayik
ispe Jesus ka kē osētat waputoonisk, ākose ka
kē paskētānumowat oo' skesikooyewa.
15 Ākose mena Phariseewuk kukwāchim-
āwuk tanse kå isse ōtinůk oo wapewin. Omisse
itāo, Kē ustaw waputoonisk ne' skesikoōk, ākose
ne kē keseepākeen, ākose ne wapin.
16 Ateēt maka Phariseewuk omisse itwā-
wuk, Owa napāo numoweya Munetoōk ōcheew,
chikāma numoweya kunowāyētum ayumehāwe
kesikaw. Kotukuk omisse itwāwuk, Tanse kā
kē isse kuskētat napāo ā muchatissit kitta kē
totůk ākotoowe mamuskache utooskāwina?
Ākose påpetoos itāyētumwuk.
17 Ākose omisse mena itāwuk unehee āka
ka kē wapeyit, Tanse keya ātut, ka kē paskē-
tānůk ke' skesikwa? Omisse itwāo, Ookiske-
wāhikāwew.
18 Maka Jewuk numoweya kē tapwåtumwuk
ka kē itimeēt, āka ka kē wapeyit, mena ka kē
ōtinumeyit oo wapewineyew, patima eyekoōk
kå nutoomatchik oo nekehikooyewa unehee ka
kē ōtinumeyit oo wapewineyew.

19 Ākose kukwāchimāwuk, omisse, Āwawa
ke koosisewaw, ka itayāk āka ka kė wapewe
nėtawekit? tanse maka ākwa ā 'se wapit?
20 Oo nekehikwa nuskwāwusehāyewa mena
omisse itwāyewa, Ne kiskāyėtānan āwuko owa
ne koosisenan, mena ā kė āka wapit nåtawekit:
21 Kākwi maka unoȯch ka ȯche wapůt-
umat, numoweya ne kiskāyėtānan; åpo owā-
yewa kå paskėtānumeyit oo' skesikwa num-
oweya ne kiskāyėtānan: tipepipoonāo; kuk-
wāchimeėk: weya kitta peekiskwāstumasoo.
22 Ohoo ayumewina kė itwāyewa oo neke-
hikwa, chikāma ā koostatchik Jewa: weya
assi Jewuk ā kė itussoowātchik, keespin oweyuk
itwātche ā Christeweyit āwukwune, ayum-
ehāwekumikoȯk kitta ȯche usānimeėt.
23 Āwuk' ȯche wåche kė itwāyit oo neke-
hikwa, Tipepipoonāo; kukwāchimeėk.
24 Ākose mena nutoomāwuk unehee na-
pāwa āka ka kė wapeyit, mena omisse itāwuk,
Meey Muneto mumėchimikoowin: ne kiskā-
yėtānan owa napāo ā muchatissit.
25 Nuskwāwusehāo mena omisse itwāo,
Keespin māchėtiskwā åpo numma, numoweya
ne kiskāyėtān: pāuk kākwi ne kiskāyėtān, un-
ima, āka ā kė wapeyan, ākwa ā wapeyan.
26 Ākose omisse mena itāwuk, Kākwan
kå totask? tanse kå isse paskėtānůk ke' ske-
sikwa?
27 Omisse isse nuskwāwusehāo, sassi ke kė
wėtumatinawaw, ākose numoweya ke kė på-

tānawaw: tanåkā ke wē påtānawaw mena?
keyawaw na mena ke ga ookiskinōhumowakun-
imimikoowaw ?
28 Ākose kēkamāwuk, mena omisse itāwuk,
Keya k' ookiskinōhumowakunimimik; maka
neyanan Moses ne kiskinōhumowakunimimik-
oonan.
29 Ne kiskāyētānan Muneto ā kē ayumehat
Mosesa : owa maka napāo, numoweya ne kisk-
āyētānan ittā wåcheet.
30 Una napāo nuskwāwusehāo mena omisse
itāo, Tapwā oma mamuskache kākwi āka ka
kiskāyētumāk ittā wåcheet, āyewåk maka ā kē
paskētānůk ne' skesikwa.
31 Ke kiskāyētānow maka Muneto āka ā
nutoōtowat oomuchatissewa: maka keespin
oweyuk nēta putuppeestowāo Munetoowa,
mena totumwatche oot itāyētumoowineyew,
āwukwune nātoōtowat.
32 Uspinā uske ka kē machepuyik numma
wēkach ōche påtakwun oweyuk kitta kē pask-
ētānumwat oo' skesikooyewa oweya āka ā
wapewe nētawekeyit.
33 Keespin owa napāo āka Munetoōk ōche
ōcheet, numoweya kākwi oo ga kuskētå kitta
totůk.
34 ¶ Nuskwāwusehāwuk mena omisse it-
āwuk, Māmōche muchētewinik keya ke kē
nētawekin, ke ga kiskinōhumowinan na maka?
Ākose wuyoweewāpināwuk.
35 ¶ Jesus påtum ā kē wuyoweewāpinayit;

ākose ispe kå miskowat, omisse itāo, Ke na
tapwåtowaw Munetoowe-Koosisan ?
36 Peekiskwāo mena omisse itwāo, Owāna
una, Tāpāye̊chekāyun, kitta ke̊ tapwåtowuk ?
37 Ākose Jesus omisse itāo, Ke ke̊
wapumaw, mena āwuko una ka weche peekisk-
wāmisk.
38 Ākose omisse itwāo, Tāpāye̊chekāyun,
ne tapwåtān. Ākose putuppeestowāo.
39 ¶ Ākose Jesus omisse itwāo, Ooyus-
soowāwin ka ke̊ pā ŏche itoŏtāyan ota uskeĕk,
unekee āka ka wapitchik kitta ke̊ wapitchik ;
mena unekee ka wapitchik kitta ke̊ āka wape-
heĕtchik.
40 Ākose ateĕt Phariseewa ka ke̊ wechā-
wikoot påtumeyewa ohoo ayumewina, mena
omisse itik, Neyanan na ussitche numoweya ne
wapinan ?
41 Jesus omissa itāo, Keespin āka wapeyāk,
numoweya muche̊tewin ke ga ayåtawaw : maka
ākwa ket itwanawaw, Ne wapinan ; āwuk'
ŏche kāyapitch e̊tukwun ke muche̊tewinewaw.

PISKE̊TUSSINÅHIKUN X.

Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Una āka ka peĕ-
tokwāt iskwåtāmik ŏche peĕche mayutchik-
ookumikoŏk, maka ka koospåtoweet petoos ittā
ŏche, āwuko kimootiskew mena muskåtwāskew.
2 Maka una ka peĕtokwāt iskwåtāmik ŏche
āwuko kunowemayutchikwāo mayutchikwa
ŏche.

3 Āwukwune ookunowiskwåtowāo paskētā-
numowāo; mena mayutchikwa nutoōtak: mena
nutoomāo weya kåchewak oo mayutchikooma
oo wēyoowineyewa ōche, ākose wuyoweētahāo.
4 Menaispe wuyoweētahatchē kåchewak weya
oo mayutchikooma, nekanoōtowāo, ākose ma-
yutchikwa pimitissåhook: chikāma nissetōtak.
5 Maka ā petoosisseyit numoweya kitta pim-
itissåwāwuk, maka kitta oosimoostowāwuk:
weya āka ā nissetōtowatchik petoos oweya.
6 Oma uspåhakāmoowin kē itāo Jesus:
maka numoweya kē nissetōtumwuk kāko kākwia
unehee ka kē ayimootumowat.
7 Ākose Jesus omisse itāo mena, Tapwā,
tapwā, k' ititinawaw, Neya iskwåtām mayut-
chikwuk ōche.
8 Kåkeyow unekee ka kē nekanoōtowitchik
kimootiskewuk mena muskåtwāskewuk: maka
mayutchikwa numoweya kē ōche nutoōtakwuk.
9 Neya iskwåtām: keespin neya ōche
oweyuk peētokwātche, kitta pimachehaw, mena
kitta peētokwāo mena kitta wuyoweew, ākose
kitta miskum mechesoowin.
10 Ookimootiskew numoweya pā itoōtāo, piko
wå kimootitche, mena wå nippåtakātche, mena
wå nissewunachehewātche: Ne pā itoōtan
kitta kē ayatchik pimatissewin, mena kitta kē
ayatchik owusimā peesakwuyuk.
11 Neya meyo kunowemayutchikwāo: meyo
kunowemayutchikwāo mākew oo pimatissewin
mayutchikwa ōche.

12 Maka una ka utooskāyakunewit, āka ka kunowemayutchĭkwāwit, āka ka oot ayanit mayutchĭkwa, ā wapumat måhĕkuna ā pā itoŏtāyit, ākose nākutat mayutchĭkwa, mena ā oosimoot: ākose måhĕkun wāteĕtinat, mena ā wususwātissåwat mayutchĭkwa.

13 Ka utooskāyakunewit tupusseew, chikāma ā utooskāyakunewit, mena āka ā kunupāyimat mayutchĭkwa.

14 Neya meyo kunowemayutchĭkwāo, mena ne kiskāyimawuk ne mayutchĭkoomuk, mena ne kiskāyimikwuk net ayanuk.

15 Ŏtawemaw ka isse kiskāyimit, ākose neesta āsse kiskāyimuk Ŏtawemaw: mena ne pukitinān ne pimatissewin mayutchĭkwuk ŏche.

16 Mena kotukuk mayutchĭkwuk net ayawawuk, āka ota mayutchĭkookumikoŏk ā wechehewātchik: āwukwunik mena ne ga pāsewawuk, ākose ne ga påtakwuk; ākose kitta pāukwun mayutchĭkookumik, mena pāuk kunowemayutchĭkwāo.

17 Āwuk' ŏche n' Ŏtawe wåche sakehit, chikāma ne pukitinān ne pimatissewin, kitta kĕ otinuman mena.

18 Numoweya oweyuk ne muskumik, maka ne pukitinān neya kåchewak. Net ayan soŏkatissewin kitta pukitinuman, mena net ayan soŏkatissewin kitta otinuman mena. Oma ooyussoowāwin ne kĕ ŏtinān n' Ŏtawe ŏche.

19 ¶ Āwuk' ŏche maka mena påpetoos kĕ itwāwuk Jewuk ohoo ayumewina ŏche.

20 Mena mĕchāt omisse kĕ itwāwuk, Ayawāo
muche ăchăkwa, mena numma kiskissew; tan-
ā̆kā wā̆che nutoŏtowāk?
21 Kotukuk omisse itwāwuk, Ohoo num-
oweya oot ayumewina oweyuk muche ăchăkwa
ā ayawat. Muche ăchăk na kitta kĕ kuskĕtaw
kitta paskĕtānumwat oo' skesikooyewa oweya
āka ā wapeyit?
22 ¶ Ākose ākota Jerusalemĭk mākwach
wĕkŏtoowin ĕtukwun dedication ka itumeĕk,
mena pipoonopun.
23 Ākose Jesus pimoŏtāo ayumehāwekumik-
oŏk peĕche Solomon oo piskĕtayewinĭk.
24 Ākose pā waskaskak Jewa, mena omisse
itik, Taneyekoŏk kinwās kā kweetowāyĕtumoŏ-
heyăk? Keespin ke Christewin, wĕtumowinan
metoone.
25 Jesus omisse itāo, ke kĕ wĕtumatinawaw,
ākose numoweya ke kĕ tapwā̆tānawaw: unehee
utooskāwina ka totuman n' Ŏtawe oo wĕyoo-
winĭk isse, net achimikoon.
26 Maka numoweya ke tapwā̆tānawaw,
chikāma numoweya ne mayutchĭkoomĭk ke
wechehewanawaw, ka kĕ isse ititukook.
27 Ne mayutchĭkoomuk ne pā̆takwuk, mena
ne kiskāyimawuk, mena ne pimitissăhook-
wuk:
28 Mena ne meeyawuk kakekā pimatis-
sewin; mena numoweya wĕkach kitta nisse-
wunatissewuk, mena numoweya oweyuk ne'
cheĕcheĕk kitta ŏche otināo.
29 N' Ŏtawe, ka kĕ meeyit, owusimā kist-

āyētakoosew ispeēch kākeyow; mena numoweya oweyuk kitta kuskētaw kitta otinat oo' cheēcheeyeēk ōche n' Ōtaweya.
30 Neya mena n' Ōtawe ne pāukoonan.
31 ¶ Ākose Jewuk mena otināwuk ussineeä ā wē pimwussināhatchik.
32 Jesus omisse itāo, Mēchāt meyo utooskāwina ke kē wapūteyitinawaw n' Ōtawe ōche; tānanima ohōo utooskāwina ōche ka wē pimwussināheyāk?
33 Jewuk nuskwāwusehāwuk, omisse, Numoweya meyo utooskāwin ōche ka wē pimwussināhitāk; maka pastamoowin ōche; mena chikāma keya, ā napāweyun, ke Munetoōkasoon.
34 Jesus omisse itāo, Numma na mussināhikatāo k' ooyussoowāwinewāk, ne kē itwan, Keyawaw ke munetoowinawaw?
35 Keespin munetoowa kē issenīkatāo, unehee oot ayumewin Muneto ka kē oteētikooyit, mena kēche mussināhikāwina āka kitta kē peekoonikatākee;
36 Ket itawaw na maka, una Ōtawemaw ka kē kunachehat, mena ka kē pā isitissāwat uskeēk, Ke pastamoon; chikāma ā kē itwāyan; Ne Munetoowe Koosisanewin?
37 Keespin numoweya net ītotān oot utooskāwina n' Ōtawe, ākaweya tapwātowik.
38 Maka keespin net ītotān, ata āka ā tapwātoweyāk, tapwātumook unehee utooskāwina: kitta kē kiskāyētumāk, mena kitta kē tapwātumāk, Ōtawemaw ā peētiskowit, mena neya ā peētiskowukt.

39 ¶ Āwuk' ŏche nutoonumwuk mena kitta
otinatchik: maka kē̊ kehikwuk,
40 Ākose itoŏtāo mena ukamĭk Jordanĭk ittā
John nistum ka kē̊ seekahåtakāt; ākose ākota
kē̊ ayaw.
41 Ākose mē̊chāt kē̊ pā natik, mena omisse
itwāyewa, John numoweya kē̊ totum mamus-
kache kākwi: maka kåkeyow kākwia ka kē̊
itachimat John ohoo napāwa kē̊ tapwāmuk-
uneyewa.
42 Ākose mē̊chāt tapwåtak ākota.

PISKĖTUSSINÅHIKUN XI.

Ākwa pāuk napāo oot åkoosē̊, Lazarus ā isse-
nĭkasoot, Bethany ŏche, oot otānowewåk Mary
mena Martha oo chewamiskwāma.
2 (Āwuko una Mary ka kē̊ tumuskoonat ka
Tipāyē̊chekāyit tumuskoowin ŏche, mena ka
kē̊ påkoositåwat wāstukuya ŏche, oot' owām-
awa Lazarusa ka åkooseyit.)
3 Āwuk' ŏche oot' owāmayewa isitissāhum-
ak, omisse ā itwāyit, Tāpåyē̊chekāyun, matika,
una ka sakehut åkoosew.
4 Ispe Jesus kå påtŭk āwukwāyew, omisse
itwāo, Ŏma åkoosewin numoweya nippoowinĭk
isse ayaw, maka oo mumē̊chimikoowin ŏche
Muneto, Munetoowe-Koosisan itta ŏche kitta
kē̊ ŏche mumē̊chimeĕt.
5 Jesus maka oo sakehå Marthawa, mena
oo' chewamiskwāmeyewa, ussitche Lazarusa.

6 Āwuk' ŏche ispe maka pëåtŭk ā åkooseyit,
kāyapitch nesoo kesikaw ayaw itta ka ayåpun.
7 Âkose uskoŏch āwuko omisse itāo oo kisk-
inŏhumowakuna, Måte itoŏtātan Judeaĭk mena:
8 Oo kiskinŏhumowakuna omisse itik, Oke-
maw, Jewuk unoŏchĕkā kĕ nutoonumwuk kitta
pimwapiskåhiskik; mena na maka ākota ke ga
itoŏtan?
9 Jesus omisse itāo, Numma na metatŭt
nesoosap tipåhikuna ĕtŭtinwa ā kesikak? Kees-
pin oweyuk pāmoŏtātche ā kesikayik, numoweya
piswåhumāo, chikāma ā wapŭtuk wastāo ota
uskeĕk ŏche.
10 Maka keespin oweyuk pāmoŏtātche ā tip-
iskayik, piswåhumāo, chikāma numoweya was-
tāo kunooskak.
11 Ohoo kākwia kĕ itwāo: ākose uskoŏch
omisse itāo, Ke' totāmenow Lazarus nipaw;
maka ne ga itoŏtan, kitta kĕ kooskoonuk nip-
awinĭk ŏche.
12 Ākose oo kiskinŏhumowakuna omisse it-
wāyewa, Tāpāyĕchekāyun, keespin nipaw,
kitta meyo ayaw.
13 Maka Jesus ā atotumwat oo nippoowin-
eyew: maka omisse kĕ itāyĕtumwuk ā uywā-
peyit nipawinĭk ātokwā ka itachimat.
14 Ākose Jesus moosisāyĕtak omisse itāo,
Lazarus nippew.
15 Mena ne meywāyĕtān keyawaw ŏche āka
ākota ka kĕ ayayan, kitta kĕ ŏche tapwåtumāk;
āyewåk måte natatan.

16 Ākose Thomas, Didymus ka iteĕt, omisse
itāo oo weche-kiskinŏhumowakuna, Mȧte ke-
yanow ussitche itoŏtātan, kitta kĕ weche nip-
peemŭk.
17 Ākose ispe Jesus kȧ tukooseĕk, miskum
sassi nāoo kesikaw ā kĕ pimissineyit nikwȧus-
kanĭk.
18 Bethany maka kissewak Jerusalemĭk
ayapun, nantow metatŭt neänunoosap tipȧus-
kana eyekoŏk:
19 Ākose mĕchāt Jewuk pā natāwuk Mar-
thawa mena Marywa, kitta kakeechehatchik
oot' owāmayewa ŏche.
20 Ākose Martha, sāmak kȧ pȃtŭk Jesusa ā
pā tukoosineyit, nutowe nukiskowāo : maka
Mary keyam uppew peĕche waskahikunĭk.
21 Ākose Martha omisse itāo Jesusa, Tāpā-
yĕchekāyun, keespin ota kĕ ayayun, net' owām-
aw numoweya oo ga kĕ nippĕty.
22 Maka ne kiskāyĕtān, keyam ata unoŏch,
piko kākwi kā nutotumowut Muneto, Muneto
ke ga meeyik.
23 Jesus omisse itāo, Ket' owāmaw kitta
wuniskaw mena.
24 Martha omisse itāo, Ne kiskāyĕtān kitta
wuniskat mena wuniskawinĭk iskwyach ke-
sikake.
25 Jesus omisse itāo, Neya wuniskawin,
mena pimatissewin : una ka tapwȃtowit, ata
nippitche, kāyapitch kitta pimatissew:
26 Mena piko oweyuk pimatissitche mena

tapwåtowitche numoweya wĕkach kitta nippew.
Ke tapwåtān na oma?
27 Omisse itāo, Āhā, Tāpāyĕchekāyun: Ne
tapwåtān ā Christeweyun, Muneto oo' Koosisa,
una oo ga kĕ pā itoŏtåty uskeĕk.
28 Ākose ispe oma kå itwāt, sipwåtāo, mena
kemooch nutoomāo oo' chewamiskwāma Mary-
wa, omisse itāo, Ookemaw tukoosin, mena ke
nutoomik.
29 Sāmak kå påtŭk āwuko, keyepe pussikoo,
mena pā oteĕtāo.
30 Num' āskwa maka Jesus oo tukoosinĕ
waskahikuniskåk, maka kāyapitch oot ayå itta
ka kĕ nukiskakoot Marthawa.
31 Jewa maka ka kĕ weetuppimikoot peĕche
waskahikunik, mena ka kĕ kakeechehikoot, ispe
weäpumatchik Marywa, a pussikooyit kāsiskow
mena ā wuyoweeyit, pimitissåwāwuk, omisse ā
itwātchik, Itoŏtāo nikwåuskanik kitta matoot
ākota.
32 Ākose ispe Mary kå tukooseĕk itta Jesusa
ā ayayit, mena kå wapumat, pŭkissin oo' sit-
eyeĕk, omisse ā itat, Tāpāyĕchekāyun, keespin
ota kĕ ayayun, numoweya net' owāmaw oo ga
kĕ nippĕ.
33 Ispe maka Jesus weäpumat ā matooyit,
mena Jewa ussitche ā matooyit ka kĕ pā we-
chāwayit, mumåpināo oot åchåkoŏk, mena mik-
ooskatāyĕtum.
34 Mena omisse itwāo, Tantā kå åyāk?
Omisse itāwuk, Tāpāyĕchekāyun, pāche wapŭta.

35 Jesus matoo.
36 Ākose Jewuk omisse itwāwuk, Matika
eyekoo̊k kå sakehat!
37 Mena atee̊t omisse itwāwuk, Numma na
owa napāo, ka kē̊ paskē̊tānumwat oo' skesik-
ooyewa āka ka kē̊ wapeyit, oo ga itussoowatā̊
āka kitta nippeyit åpo ohoo napāwa?
38 Jesus maka ā mumåpināt mena pā natum
nikwåuskan. Watikanewunopun, mena us-
sinee tůkoo̊ch oot uppē̊.
39 Jesus omisse itwāo, Oo̊pimā åyee̊k us-
sinee. Martha, oot' owāmawa una ka kē̊ nippit,
omisse itāo, Tāpāyē̊chekāyun, sassi issa weya
meyakoosetookwā: weya nāoo kesikaw ā kē̊
nippit.
40 Jesus omisse itāo, Numma na ke kē̊ititē̊,
keespin tapwåtumune, kitta kē̊ wapůtumun oo
mumē̊chimikoowin Muneto?
41 Ākose oo̊pimā åyāwuk ussineeä itta o̊che
oonippewa ka kē̊ åyimee̊t. Ākose Jesus ispim-
ik itapew, mena omisse itwāo, N' Ōta, ke
nunaskoomitin ka kē̊ påtoweyun.
42 Mena ne kiskāyē̊tā̊ ā påtoweyun kakekā:
maka chikāma okoo ayiseyinewuk ka nepowit-
chik ota wāche kē̊ itwāyan, kitta kē̊ tapwåtůkik
ā kē̊ isitissåhooyun.
43 Ākose oma kå itwāt, omisse isse tāpwāo
ā kisseewāt, Lazarus, pāche wuyowee.
44 Ākose una ka kē̊ nippit pā wuyoweew,
ā tůkoopisoot oo' chee̊chee̊k mena oo' sitik nik-
wåuskane ayoowinisa o̊che: mena ā aköapůp-

issoot wape-pupukewuyan ōche. Jesus omisse
itāo, Apăhōōk, mena pukitineēk.
45 Ākose mēchāt Jewuk ka kē pā natatchik
Marywa, mena kă wapŭtŭkik unehee kākwia
Jesus ka kē totŭk, tapwowāwuk.
46 Maka ateēt sipwătāwuk Phariseewa ā
natatchik, mena wētumowāwuk kāko kākwia
Jesus ka kē totŭk.
47 ¶ Ākose kēche ayumehāwekemawuk me-
na Phariseewuk mawutchehoowuk ā ooyussoo-
wātchik, mena omisse itwāwuk, Kākwi kā to-
tumŭk? chikāma owa napāo totum mēchāt ma-
muskache issēchekāwina.
48 Keespin omisse isse poonehayŭko, kăke-
yow ayiseyinewa kitta tapwătak: ākose Roman-
uk kitta pā itoōtāwuk mena kitta otinumwuk
ket ētawinenow ussitche ket ayiseyineeme-
nowa.
49 Ākose pāuk weyawaw ōche, Caiaphas ā
issenīkasoot, ā mawutche kēche ayumehāwe-
kemawit āwuko unima uskeewin, omisse itāo,
Keyawaw numma wawach kākwi ke kiskāyē-
tānawaw,
50 Āpo numoweya ke mamitoonāyētānawaw
kitta năhepuyik keyanow ōche, pāuk napāo
kitta nippoostumowat ayiseyinewa, mena āka
ătussit ayiseyinew kitta nissewunatissit.
51 Mena numoweya weya săkā kē itwāo:
maka ā mawutche kēche ayumehāwekemawit
āwuko uskeewin, kē kiskewāhikāo Jesusa kitta
nippoostumowayit āwukwune ayiseyinewa;

52 Mena numoweya piko āwukwune ayis-
eyinewa ŏche, maka ussitche kitta mawusuk-
oonat oot owasimisa Muneto ka nunanis ayayit
missewā.
53 Ākose āwuko kesikaw ŏche ooyussoo-
wāwuk mamowe kitta nippåhatchik.
54 Āwuk' ŏche Jesus numoweya kĕ puyåtā-
pimoŏtāo Jewa itta ka ayayit; maka itoŏtāo
kotuk uskeĕk kissewak pukwutuskeĕk ā ayayik,
kĕche waskahikunik Ephraim ā itumoŏt, ākose
ākota ayaw ussitche oo kiskinŏhumowakuna.
55 ¶ Mena Jewuk oo wĕkŏtoowinewaw
passover ka itumeĕk kissewak ayayew: mena
mĕchāt sipwåtāwuk ākota otānowik ŏche Jeru-
salemik isse ā moyā oochĕchepuyeyik wĕkŏ-
toowin, kitta påkehissootchik.
56 Ākose nutoonowāwuk Jesusa, mena
ayumehitoowuk, mākwach peĕche ayumehāwe-
kumikoŏk ā nepowitchik, Tanse ātāyĕtumāk
keyawaw, numoweya na kitta pā itoŏtāo wĕkŏ-
toowinik ?
57 Ākwa maka kĕche ayumehāwekemawuk
ussitche Phariseewuk oo kĕ mākĕtawaw ooyus-
soowāwin, keespin oweyuk kiskāyĕtŭke itta ā
ayayit, oo ga wapŭteyewå, kitta kĕ otinatchik

PISKĔTUSSINÅHIKUN XII.

Ākose nikootwasik kesikaw ā moyā oochĕche-
puyik wĕkŏtoowin passover ka itumeĕk Jesus
pā itoŏtāo Bethanyik, itta Lazarus ka kĕ ayat
ka kĕ nippĕpun, ka kĕ wuniskanåpun nippoo-
winik ŏche.

2 Ākota osētowāwuk tipiskinākwāwin; Martha utooskāstakāo: maka Lazarus pāuk una ka weetuppimikoot mechesoowinātikoōk.
3 Ākose Mary otinum pāuk tipapāskoochekun tumuskoowin spikenard ka itumoōt, naspitch ā ākwukētāyik, ākose sinikwāhumwāo oo' siteyewa Jesusa, ākose pākoositāwāo wāstukuya ōche; ākose waskahikun sakuskināmakwun tumuskoowin ōche.
4 Ākose omisse itwāyewa pāuk oo kiskinōhumowakuna, Judas Iscariot, Simon oo' koosisa, kā utawakāyit we'yow,
5 Tanākā numoweya oma tumuskoowin kē utawakanewun nistoo metātometunow pewapisko sooneyasuk ōche, ākose ookitimakissewuk kitta kē meeyātyuk?
6 Oma kē itwāo, numoweya ā mitoonāyimat ookitimakissewa; maka chikāma ā kimootiskit, mena muskimoot ā kē ayat, mena ā pimoowutāt kākwan itta ā ustaweēt.
7 Ākose Jesus omisse itwāo, Āka totoweēk: kē kunowāyētum oma unima kesikaw ne nāhenikoowinik ōche.
8 Weya mosuk ookitimakissewuk keyawaw ke wechāwikoowawuk; maka neya numoweya mosuk ke wechāwinawaw.
9 ¶ Mēchāt maka ayiseyinewuk Jewuk ōche kiskāyētumwuk ākota ā ayayit: mena pā itoōtāwuk numoweya piko Jesusa ōche, maka kitta kē wapumatchik Lazarusa ussitche, ka kē wuniskanayit nippoowinik ōche.
10 Maka kēche ayumehāwekemawuk ayim-

ootumwuk kitta kĕ nippåhatchik Lazarusa
ussitche;
11 Chikāma weya ŏche mĕchåt Jewa kĕ
sipwåtāyewa, mena kĕ tapwåtowāyewa Jesusa.
12 Weäpŭk mĕchāt ayiseyinewuk ka kĕ pā
itoŏtātchik wĕkŏtoowinik, ispe kå påtŭkik
Jesusa ā pā itoŏtāyit Jerusalemik isse,
13 Otinumwuk wutikwuna mistikoŏk ŏche,
ākose sipwåtāwuk ā nutowe nukiskowatchik,
omisse ā itwātchik, Hosanna: Sowāyĕtakoosew
oo Kĕche Ookemamewawa Israel ka pā itoŏtāt
oo wĕyoowinik isse ka Tipāyĕchdkāt.
14 Ākose Jesus, kå miskowat soosoowemist-
utimoosisa, tåtuppew; ka isse itussinåhikatāk,
15 Ākaweya koostache, Sion oo' tanisa:
Matika, ke Kĕche Ookemam pā itoŏtāo, ā tåtup-
pit soosoowemistutimoosisa.
16 Nistum ohoo kākwia numoweya kĕ nis-
setowāyĕtumeyewa oo kiskinŏhumowakuna:
maka ispe Jesus kå kistukimeĕt, ākwa kāskis-
sitchik ohoo kākwia ā kĕ mussinåhikatāyikee
weya ŏche, mena ā kĕ totowatchik ohoo kākwia.
17 Unehee maka ayiseyinewa ka kĕ wechāk-
oot ispe ā nutoomat Lazarusa nikwåuskanik
ŏche, mena ka kĕ wuniskanat nippoowinik
ŏche, kĕ achimooyewa.
18 Āwukwāyew ussitche ŏche ayiseyinewa
nukiskak, weya ā kĕ påtŭkik ā kĕ totumeyit
oma mamuskache kākwi.
19 Phariseewuk maka omisse ititoowuk,
Ke wapŭtānawaw na āka kākwi ā kuskĕtayāk?
matika, missewā uske pimitissåhook.

20 ¶ Mena ateĕt Greeka oo wechāwikoŏ-
tawaw unekee ka kĕ pā itoŏtātchik wĕkŏtoo-
winĭk kitta putuppeeschekātchik :
21 Āwukwunik maka pā natāwuk Philipa,
Bethsaida ka ŏcheeyit Galileeik ŏche, mena
omisse itāwuk, Ookemāw, ne wĕ wapumanan
Jesus.
22 Philip pā itoŏtāo mena wĕtumowāo An-
drewa: ākose maka Andrew mena Philip
wĕtumowāwuk Jesusa.
23 ¶ Ākose Jesus nuskwāwusehāo, omisse,
Tipåhikun oochĕchepuyew, Napāwe-Koosisan
kitta kĕ kistukimeĕt.
24 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw. Patima
pāukoominuk pŭkwåsekun pŭkĕteĕke uskeĕk
isse mena nāppoowĕteĕke, pauko ustāo : maka
keespin nippoowĕteĕke, nĕtawekĕtamukun mist-
ahā kistekan.
25 Una ka sakĕtat oo pimatissewin kitta
wunĕtaw ; mena una ka pukwatŭk oo pimatis-
sewin ota uskeĕk kitta kunowāyĕtum kakekā
pimatissewinĭk isse.
26 Keespin oweyuk net utooskak, keyam
ne ga pimitissåhook ; mena itta ā ayayan,
ākota ussitche net utooskāyakun kā ayat :
keespin oweyuk utooskowitche, āwukwune n'
Ŏtawe kā kistāyimat.
27 Ākwa net åchåk mikooskache ayaw ;
mena tanse kā itwāyan ? N' Ŏta pimachehin
oma tipåhikun ŏche : maka āwuko oma ŏche
ka oteĕtuman oma tipåhikun.
28 N' Ŏta, kistāyĕta ke wĕyoowin. Ākose

pătakwun kĕche kesikoŏk ŏche, omisse ā
itwanik, Ne kĕ kistāyĕtān, mena ne ga kŏke
kistāyĕtān.
29 Unekee ayiseyinewuk maka, ka kĕ nepow-
itchik ākota, mena ka kĕ pătŭkik, omisse itwā-
wuk peyāsewuk kitoowuk: kotukuk omisse
itwāwuk, Kĕche utooskāyakuna ayumehik.
30 Jesus peekiskwāo mena omisse itwāo,
Oma ka kĕ pătakwŭk numoweya neya ŏche kĕ
pā tukoosinomukun, maka keyawaw ŏche.
31 Ākwa oochĕchepuyew ooyussoowāwin
oma uske ŏche: ākwa ka kĕche ookemaskŭk
oma uske kā wuyoweewāpineĕt.
32 Mena neya, keespin oŏpinikoweyane us-
keĕk ŏche, ne ga mawusukoonumasoon kăkeyow
ayiseyinewuk.
33 Oma kĕ itwāo, ā atotŭk kāko nippoowin
kā ŏche nippit.
34 Ayiseyinewa omisse isse nuskwāwusehik,
Ne kĕ pătānan ooyussoowāwinik ŏche Christ
ā ĕtat kakekā: tanăkā maka wăche itwāyun,
Napāwe-Koosisan kitta oŏpinaw? owāna owa
neäpāwe-Koosisanewit?
35 Ākose Jesus omisse itāo, Kāyapitch
utcheyow ke wechāwikoowaw wastāo. Pimoŏ-
tāk ā āskwa ayayāk wastāo, āka wunetipiskaw
kitta oteĕtikooyāk: chikāma una ka pimoŏtāt
wunetipiskissewinik numoweya kiskāyetum
tantā ātoŏtāt.
36 Ā āskwa ayayāk wastāo, tapwătumook
wastāo, kitta kĕ ootowasimisimikooyāk wastāo.

Ohoo kākwia kė itwāo Jesus, ākose sipwåtāo,
mena kasoostowāo.
37 ¶ Maka ā ata kė totůk mėchat mamus-
kache kākwia ā wapumikoot, kāyapitch numow-
eya kė tapwåtak :
38 Kitta kė tipepuyeyik oot itwāwin Esaias
ookiskewāhikāo, ka kė itwāt, Tāpāyėchekāyun,
owāna kå tapwåtuk net achimoowinenan ? owā-
na mena kå wapůteyeėt ka Tipāyėchekāt
oo' spitoon ?
39 Āwuk' ŏche numoweya kė tapwåtumwuk,
chikāma Esaias kė itwāo mena,
40 Kė kukāpwapināo, mena kė muskowus-
tawāo oo' tåeyewa; āka kitta kė wapeyit oo'
skesikooyewa ŏche, åpo kitta nissetŏtumeyit
oo' tåeyewa ŏche, mena kitta kwāskineėtchik,
ākose ne ga kekāhåtyuk.
41 Ohoo kākwia kė itwāo Esaias, ispe ā
wapůtumwat oo kistāyėtakoosewineyew, mena
kå achimat.
42 ¶ Āyewåk maka ateėt kėche ooyus-
soowāwuk weyawaw mėchāt kė tapwåtowāwuk ;
maka chikāma Phariseewa ŏche numoweya kė
wėtumwuk, āka kitta wuyoweewāpineėtchik
ayumehāwekumikoŏk ŏche :
43 Weya ā sakėtatchik oo mumėchimik-
oowineyew ayiseyinewa owusimā ispeėch oo
mumėchimikoowineyew Munetoowa.
44 ¶ Jesus tāpwāo mena omisse itwāo,
Una ka tapwåtowit, numoweya ne tapwåtak
neya, maka unehee ka kė pā isitissåhooyit.

45 Mena una ka wapumit wapumāo unehee
ka kė pā isitissåhooyit.
46 Ne pā itoȯtan kitta wastāweyan uskeėk,
piko oweyuk tapwåtowitche āka wunetipiskis-
sewinik kitta ayat.
47 Mena keespin oweyuk påtůke net ayum-
ewina, maka āka tapwåtůke, numoweya n'
ooyussoowataw : chikāma numoweya ne pā
itoȯtan kitta ooyussoowatuman uske, maka kitta
pimachėtayan uske.
48 Una ka atowāyimit, mena āka ka otinůk
net ayumewina, ayawāo oweya ka ooyussoo-
watikoot : unima ayumewin ka kė ayumeyan,
āwukwāyew kā ooyussoowatikoot iskweyach
kesikake.
49 Chikāma numoweya ne kė achimissoon
neya kåchewak; maka Ȯtawemaw ka kė pā
isitissåhoot, ne kė meeyik ooyussoowāwin, kā
isse itwāwuk, mena kā isse peekiskwāwuk.
50 Mena ne kiskāyėtān ooyussoowāwin ā
kakekā pimatissewuneyik : āwuk' ȯche piko
kākwi ka atotuman, Otawemaw ā kė issit,
ākose āsse achimooyan.

PISKĖTUSSINÅHIKUN XIII.

Ā MOYĀ maka oochėchepuyik unima wėkȯ-
toowin passover, ispe Jesus kāskāyėtůk oo
tipåhikun ā oochėchepuyeyik kitta sipwåtāt ota
uskeėk ȯche Ȯtawemawa kitta natat, ā kė
sakehat oot ayana uskeėk ka kė ayayit, kė
sakehāo iskwayanik isko.

2 Åkose tipiskinåkwāwin kå keesėtåk,
muche åchåk ā kė ustat oo' tåeyeėk Judas
Iscariota, Simon oo' koosisa, kitta utawakāyit
we' yow;
3 Jesus ā kiskāyėtůk Ȯtawemawa ā kė
meeyikoot kåkeyow kākwi oo' cheėcheėk, mena
Munetoȯk ā ȯcheet, mena Munetoowa ā natat;
4 Utte pussikoo tipiskinåkwāwinik ȯche,
ākose ooȯpimā ustaw oot ayoowinisa; mena
otinum påkoȯkwāhoon, ākose pukwůtāhoo.
5 Kå ayėtit seekinum nippe ooyakunik,
ākose mache kechistapawutawāo ookiskinȯhu-
mowakuna oo'siteyewa, mena påkwåhumwāo
unima påkoȯkwāhoon ȯche ka kė ȯche pukwůt-
āhoot.
6 Ākose oteėtāo Simon Petera: ākose Peter
omisse itāo, Tāpāyėchekāyun, keya na ke
kechistapawutan ne' sita?
7 Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo,
Unima ka totuman numoweya ke kiskāyėtān
unoȯch; maka patima ke ga kiskāyėtān.
8 Peter omisse itāo, Numoweya wėkach ke
ga kechistapawutan ne' sita. Jesus omisse
itāo, Keespin numoweya ke kechistapawuyitin,
numoweya ke wechāwin.
9 Simon Peter omisse itāo, Tāpāyėchekā-
yun, numoweya piko ne' sita, maka ussitche
ne' cheėcheeä mena ne' stikwan.
10 Jesus omisse itāo, Una ka kechistapa-
wuyeėt numoweya kweetumaw nayåstow piko
kitta kechistapawutat oo' sita, maka kechist-

issew missewā itta: mena keyawaw ke kechist-
issinawaw, maka numoweya kåkeyow.
11 Weya ā kē kiskāyētŭk owāyewa kā
utawakāyit we'yow ; āwuk' ŏche wåche kē
itwāt, Numoweya kåkeyow ke kechistissin-
awaw.
12 Ākose kå keseepākinumwat oo' siteyewa,
mena kå otinŭk oot ayoowinisa, ākose kå
nåuppit mena, omisse itāo, Ke kiskāyētānawaw
na kākwan kå totatukook?
13 Ookemaw ket issenĭkasinawaw ussitche
Tāpāyēchekāyun : mena kwiusk ket itwan-
awaw ; chikāma neya āwuko.
14 Keespin maka neya, ke Tipāyēchekām-
ewaw mena k' Ookemamewaw, kå kechistapa-
wutayan ke' sitewawa; keyawaw mena ke ga
kechistapawutumatoŏtawaw ke' sitewawa.
15 Chikāma ke kē meeyitinawaw kā kisk-
inowapŭtumāk, kitta kē totumāk ka kē isse
totatukook.
16 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Utooskā-
yakun numoweya owusimā itāyētakoosew
ispeĕch oo' kemama: åpo una ka isitissåhoŏt
numoweya owusimā itāyētakoosew ispeĕch
unehee ka isitissåhookoot.
17 Keespin ke kiskāyētānawaw ohoo kākwia,
ke sowāyētakoosinawaw keespin ket ĭtotān-
awaw.
18 ¶ Numoweya kåkeyow k' ititinawaw:
ne kiskāyimawuk unekee ka kē nowusoonukik:
maka kēche mussinåhikāwina kitta kē tipepuy-

ikee, Una ka weche mechesoomit ayŭk-
onawa ne kĕ oŏpinumak wŭkwun.
19 Ākwa ke wĕtumatinawaw ā moyā oochĕ-
chepuyik, ispe maka oochĕchepuyike, kitta kĕ
tapwătumāk neya āwuko.
20 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Una kā
ŏtinat unehee kā isitissăhoomuk n' ŏtinik
neya; mena una ka ŏtinit, ŏtināo unehee ka
kĕ pā isitissăhooyit.
21 Ispe Jesus oma kă itwāt, mikooskache
ayaw oot ăchăkoŏk, mena wĕtum, omisse ā
itwāt, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, pāuk oma
ka ĭtusseyāk kitta utawakāo ne'yow.
22 Ākose kiskinŏhumowakunuk kăkunow-
apŭtoowuk, ā wawanāyĕtŭkik owāyewa ka
itayit.
23 Maka oot asputissineyĕty pāuk oo kiskin-
ŏhumowakuna Jesus waskekunĭk, unehee Jesus
ka kĕ sakehat.
24 Simon Peter maka namiskwāyoostowāo,
kitta kukwāchĕkāmooyit owāyewa unehee ka
itayit.
25 Ākose ā pimisseĕk waskekuneyeĕk Je-
susa omisse itāo, Tāpāyĕchekāyun, owāna?
26 Jesus omisse itāo, Āwuko una, kā meey-
uk suskumoowin, kĕ kĕtanumwuke. Ākose
kă kĕtanŭk suskumoowin, meeyāo Judas Isca-
riota, Simona oo' koosiseyewa.
27 Ākose kă meeyeĕt suskumoowin Muche
Ăchăkwa peĕteskak. Ākose Jesus omisse itāo,
Unima kā totumun, keyepe tota.

28 Numma wawach oweya mechesoowin-
åtikoȯk kė̊ kiskāyėtumeyewa kākwi ȯche wåche
kė̊ itat oma.
29 Weya ateėt ā itāyėtůkik, chikāma Judasa
ā ayayit muskimoot, āwuk' ȯche Jesus wåche
kė̊ itat, Utawā unehee kākwia ka nutowāyė̊-
tumůk wė̊kȯtoowin ȯche; åpo kitta meeyayit
nantow kākwi ookitimakissewa.
30 Ākose maka kå ȯtinůk suskumoowin
wuyoweew sāmak : mena tipiskayepun.
31 ¶ Kå wuyoweet maka, Jesus omisse
itwåo, Ākwa napāwe-Koosisan kāstukimeėt,
mena Muneto kistukimaw weya ȯche.
32 Keespin maka Muneto kistukimaw weya
ȯche, Muneto ussitche kitta kistukimāo weya
kåchewak, mena sāmak kitta kistukimāo.
33 Upistowasisetik, kāyapitch utcheyow ke
ga wechāwitinawaw. Ke ga nutoonowinawaw :
mena ka kė̊ isse itukik Jewuk, Ittā ā itoȯtāyan,
numoweya ke ga kė̊ pā itoȯtanawaw; ākose
unoȯch ātitukook.
34 Ooske ooyussoowāwin ke meeyitinawaw,
Kitta sakehitooyāk: ka kė̊ isse sakehitukook,
keyawaw mena kitta isse sakehitooyāk.
35 Ākota oma kåkeyow ayiseyinew kā ȯche
kiskāyėtůkik keyawaw ā ookiskinȯhumowa-
kunimimitukook, keespin sakehitooyāko.
36 ¶ Simon Peter omisse itāo, Tāpāyėchekā-
yun, tantā kā itoȯtāyun? Jesus omisse itāo,
Ittā ā itoȯtāyan, numoweya ke ga kė̊ pimitiss-
åhoon unoȯch ; maka ke ga pimitissåhoon
patima.

37 Peter omisse itāo, Tāpāyĕchekāyun,
tanăkā numoweya kā kĕ pimitissăhootan
unoŏch? Ne ga pukitinān ne pimatissewin
keya ŏche.
38 Jesus omisse itāo, Ke ga na pukitinān
ke pimatissewin neya ŏche? Tapwā, tapwā,
k' ititin, Napāpakahăkwan numoweya kitta
kitoo, eyekoŏk nistwaw kĕ anwătoweyune.

PISKĔTUSSINĂHIKUN XIV.

Ākaweya ke' tăewaw kitta mikooskatāyĕtumo-
mukun: ke tapwătowawaw Muneto, tapwă-
towik neya ussitche.
2 N' Ŏtawe oo waskahikunik mĕchātinwa
ĕtawina: keespin āka ākose isse ayak, ke ga
kĕ wĕtumatĕtawaw. Ne nutowe kwyachĕtan
ĕtawin keyawaw ŏche.
3 Mena keespin ne nutowe kwyachĕtan
ĕtawin keyawaw ŏche, ne ga pā itoŏtan mena,
ākose neya kăchewak ke ga otinitinawaw;
itta ā ayayan, kitta kĕ ayayāk keyawaw
ussitche.
4 Mena ittā ā itoŏtāyan ke kiskāyĕtānawaw
mena māskunow ke kiskāyĕtānawaw.
5 ¶ Thomas omisse itāo, Tāpāyĕchekāyun,
numoweya ne kiskāyĕtānan tantā kā itoŏtāyun;
mena tanse kā kĕ isse kiskāyĕtumăk māsk-
unow?
6 Jesus omisse itāo, Neya māskunow, mena
tapwāwin, mena pimatissewin: numoweya

oweyuk kitta kē natāo Ōtawemawa, piko neya
ōche.
7 Keespin kē kiskāyimeyāk, ke ga kē kisk-
ayimåtawaw n' Ōtawe ussitche: mena unoōch
ōche ke kiskāyimawaw, mena ke kē wapum-
awaw.
8 ¶ Philip omisse itāo, Tāpāyēchekāyun,
wapūteyinan Ōtawemaw, ākose ne ga nåā-
yētānan.
9 Jesus omisse itāo, Ke kē wechāwitin ākwa
kinwās, ākose numma āskwa na ke kiskāyimin,
Philip? una ka kē wapumit kē wāpumāo Ōta-
wemawa; ākose tanåkā wåche itwāyun maka,
Wapūteyinan Ōtawemaw?
10 Numma na ke tapwåtān Ōtawemaw ā
peēteskowuk, mene neesta Ōtawemaw ā peēte-
skowit? ohoo ayumewina ka ititan numoweya
neya kåchewak ā itwāyan: maka Ōtawemaw
ka kunooskowit, weya totum āwukwunee utoos-
kāwina.
11 Tapwåtowin Ōtawemaw ā peēteskowuk,
mena neesta Ōtawemaw ā peēteskowit; åpo
tapwåtowin kåchewak unehee utooskāwina
ōche.
12 ¶ Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Una ka
tapwåtowit, unehee utooskāwina ka totuman
kitta totum weya ussitche; mena owusimā
kēche utooskāwina ispeēch ohoo kitta totum;
chikāma ā natuk n' Ōtawe.
13 Mena piko kākwi kā nutotumayāk ne
wēyoowinik isse, āwuko ne ga totān, Ōtawe-

maw kitta kē kistukimeēt Wākoosiseweēt
ōche.
14 Keespin ke ga nutotānawaw kākwi ne
wēyoowinīk isse, ne ga totān.
15 ¶ Keespin ke sakehinawaw, mitchimin-
umook n' ooyussoowāwina.
16 Mena ne ga mowimoostowaw Ōtawemaw,
ākose ke ga meeyikoowaw kotuka Ookakee-
chehewāwa, kitta kē wechāwikooyāk kakekā;
17 Åchåk ka tapwāwinewit ote; uske āka
kā kē ōtinikoot, chikāma numoweya wapumik,
åpo numoweya kiskāyimik; maka ke kiskā-
yimawaw; weya ā kunooskakooyāk, mena kitta
peēteskakooyāk.
18 Numoweya ke ga nukutitinawaw āka
kakeechehewāwinīk; ke ga pā natitinawaw.
19 Kāyapitch utcheyow, ākose uske numow-
eya mena ne ga wapumikoon; maka ke
wapuminawaw: chikāma ā pimatisseyan, keya-
waw mena ke ga pimatissinawaw.
20 Āwuko unima kesikake ke ga kiskāyē-
tānawaw neya n' Ōtawe ā peēteskowuk, mena
keyawaw ā peēteskoweyāk, mena neya ā peēt-
eskatukook.
21 Una ka ayat n' ooyussoowāwina, mena
ka kunowāyētūk, āwuko una ka sakehit: mena
una ka sakehit n' Ōtawe kitta sakehāo mena
ne ga sakehaw, mena ne ga nookoohoon kitta
wapumit.
22 Judas omisse itāo, numoweya Iscariot,
Tāpāyēchekāyun, tanse kā isse nookoohooyun

neyanan kitta wapumitåk, ākose āka uskeėk
kitta isse nookoohooyun ?
23 Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo,
Keespin oweyuk sakehitche, kitta kunowāyėtum
net ayumewina: mena n' Ōtawe kitta sakehāo,
mena ne ga pā natanan, ākose ne ga wechā-
wanan.
24 Una āka ka såkehit numoweya kunow-
āyėtum net itwāwina: mena unima ayumewin
ka påtumāk nummayao neya net ayan, maka
Ōtawemaw ka kė pā isitissåhoot.
25 Ohoo kākwia ke kė wėtumatinawaw,
kāyapitch ā wechāwitukook.
26 Maka Ookakeechehewāo, ka Kunatissit
Åchåk ote, Ōtawemaw kā isitissåwat ne wė-
yoowinik isse, ke ga kiskinōhumakoowaw kåke-
yow kākwia, mena ke ga kiskissehikoowaw
kåkeyow kākwia, piko kākwi ka kė itit-
ukook.
27 ¶ Pāůtukāyimoowin ke nukutumatin-
awaw, ne pāůtukāyimoowin ke meeyitinawaw:
numoweya tapiskooch uske ka isse mākemuk-
ůk, ket isse meeyitinawaw. Ākaweya ke'
tåewaw kitta mikooskatāyėtumomukun, åpo
ākaweya kitta koostachemukun.
28 Ke kė påtānawaw ka kė ititukook, ne ga
sipwåtan, mena kōke ke ga pā natitinawaw.
Keespin ke kė sakehinawaw, ke ga mumåtakoo-
sinawaw, chikāma ākė itwāyan, ne nataw Ōtawe-
maw: weya n' Ōtawe owusimā ā itāyėtakoosit is-
peėch neya.
29 Ākwa maka ke kė wėtumatinawaw ā

moyā oochĕchepuyik, ispe oochĕchepuyike, kitta
kĕ tapwătumāk.
30 Unoŏch ŏche numoweya mistahā ke ga
wechepeekiskwāmitinawaw: chikāma ka kĕche
ookemaskŭk oma uske pā itoŏtāo, mena numow-
eya kākwi ayaw peĕche ne' yowĭk.
31 Maka uske kitta kĕ kiskāyĕtumomukŭk
ā sakehuk Ŏtawemaw; mena Ŏtawemaw ka
kĕ isse meeyit ooyussoowāwin, ākose moyam
ătotuman. Pussikook, sipwătātan ota ŏche.

PISKĔTUSSINĂHIKUN XV.

Neya tapwā meenisătik, n' Ŏtawe maka kis-
tekāwe eyinewew.
2 Tŭto wutĭkwun ka sukumooskakooyan āka
ka nĕtawekĕtamukŭk meenisa otinum: mena
tŭto wutĭkwun ka nĕtawekĕtamukŭk meenisa,
wawāsĕtaw, owusimā kitta kĕ nĕtawekĕtamuk-
uneyik meenisa.
3 Ākwa maka ke păkissinawaw unima ayum-
ewin ŏche ka kĕ wĕtumatukook.
4 Sukumooskowik neya, ākose neesta ke ga
sukumooskatinawaw. Tapiskooch wutĭkwun
āka nisĭkā ka kĕ nĕtawekĕtamukŭk meenisa,
patima sākumooke meenisătikoŏk; keyawaw
mena numoweya ke ga kĕ kuskĕtanawaw, pat-
ima sukumooskoweyāko.
5 Neya meenisătik, keyawaw ke wutĭkwun-
awinawaw: Una ka sukumooskowit, mena neya
ka sukumooskowuk, āwuko nĕtawekĕtaw mĕchāt
meenisa: chikāma keespin āka neya ŏche
numoweya kākwi ke ga kĕ kuskĕtanawaw.

6 Keespin āka oweyuk sukumooskowitche,
wāpinaw tapiskooch wutĭkwun, ākose nippoo-
wissew; ākose ayiseyinewuk moosŭkināwuk,
mena mutchoostāwāpināwuk, ākose iskwasoo-
wuk.
7 Keespin wechāweyāko, mena net ayume-
wina wechāwikooyākwawe, ke ga nutotānawaw
piko ā isse itāyĕtumāk, ākose ke ga totumak-
owinawaw.
8 Ākota oma wăche kistukimeĕt n' Ŏtawe,
keespin nĕtawekĕtayāko mistahā kistekan;
ākose kā ookiskinŏhumowakunimimitukook.
9 Ŏtawemaw ka kĕ isse sakehit, ākose kă
isse sakehitukook: ayak ne sakehewāwinĭk.
10 Keespin ke kunowāyĕtānawaw n' ooyus-
soowāwina, ke ga ayanawaw ne sakehewāwin-
ĭk; moyam ka kĕ isse kunowāyĕtuman n'
Ŏtawe oo'yussoowāwina, mena ka kĕ isse aya-
wuk oo sakehewāwinĭk.
11 Ohoo kākwia ke kĕ wĕtumatinawaw, ne
mumătakoosewin kitta kĕ kunooskakooyāk,
mena ke mumătakoosewinewaw kitta kĕ sakus-
kināk.
12 ¶ Āwuko oma n'ooyussoowāwin, Kitta
sakehitooyāk, tapiskooch ka kĕ isse sakehituk-
ook.
13 Numoweya owusimā sakehewāwin owe-
yuk kitta kĕ ayaw ispeĕch oma, napāo kitta
pukitinŭk oo pimatissewin oo' totāma ŏche.
14 Ket oototāmimitinawaw, keespin ket
ĭtotānawaw piko ā isse itussoowatitukook.
15 Unoŏch ŏche numoweya utooskāya-

kunuk k' ititinawaw; chikāma numoweya utoos-
kāyakun kiskāyĕtum kākwan oot ookemama
teyotumeyit: maka ne' totāmuk ke kĕ ititin-
awaw; chikāma kåkeyow kākwia ka kĕ på-
tuman n' Ŏtawe ŏche ke kĕ kiskāyĕtumohitin-
awaw.
16 Numoweya keyawaw ke kĕ nowusooninawaw,
maka neya ke kĕ nowusoonitinawaw,
mena ke kĕ ooyukimitinawaw, kitta kĕ nut-
owe nĕtawekĕtayāk kistekan, mena ke kistekan-
imewaw kitta kĕ ĕtukwŭk: piko kākwi kā
nutootumowayāk Ŏtawemaw ne wĕyoowinĭk
isse, kitta kĕ meeyikooyāk.
17 Ohoo kākwia ket itussoowatitinawaw,
kitta sakehitooyāk.
18 ¶ Keespin uske pukwatikooyāko, ke kisk-
āyĕtānawaw ā kĕ pukwatikooyan ā moyā puk-
watikooyāk keyawaw.
19 Keespin uskeĕk ŏcheeyāk, uske kitta sakĕ-
tamukunopun oot ayan: maka chikāma num-
oweya uskeĕk k' ŏcheenawaw, maka ke kĕ now-
usoonitinawaw uskeĕk ŏche, āwuk' ŏche uske ke
pukwatikoonawaw.
20 Kunookiskissik unima ayumewin ka kĕ
ititukook, Utooskāyakun numoweya owusimā
itāyĕtakoosew ispeĕch oo' kemama. Keespin
neya ne kĕ ayimehikwuk, keyawaw ussitche ke
ga ayimehikoowawuk; keespin kå kunowāyĕ-
tumoowakwā net itwāwin, ket itwāwinewaw
ussitche kitta kunowāyĕtumwuk.
21 Maka kåkeyow ohoo kākwia ke ga totak-

oowawuk ne wĕyoowineyew ŏche. Chikāma numoweya kiskāyimāwuk unehee ka kĕ pā isitissåhooyit.

22 Keespin āka kĕ pā ayumehukik, numoweya oo ga kĕ ayåtawaw muchĕtewin: maka ākwa numoweya ayawuk ukwunåhikun oo muchĕtewinewaw ŏche.

23 Una ka pukwasit pukwatāo n' Ŏtaweya ussitche.

24 Keespin āka kĕ totuman keyekow weyawaw unehee utooskāwina āka petoos oweyuk ā kĕ totŭk, numoweya oo ga kĕ ayåtawaw muchĕtewin: maka ākwa kĕ wapŭtumawuk mena neya ne pukwatikwuk ussitche n' Ŏtaweya.

25 Maka oma ĕkin, unima ayumewin ka mussinåhikatāk oo'yussoowāwinewåk kitta kĕ tipepuyik, Ne kĕ pukwatikwuk numma kākwan ŏche.

26 ¶ Maka ispe Ookakeechehewāo tukooseĕke, kā pā isitissåhumatukook Ŏtawemaw ŏche, tapwāwe Åchåk ote, ka ŏcheet Ŏtawemawĭk ŏche, āwuko kā achimit:

27 Mena keyawaw ussitche ke ga achimoonawaw, chikāma ke kĕ wechāwinawaw mitchimach ŏche.

PISKĔTUSSINÅHIKUN XVI.

Ohoo kākwia ke kĕ wĕtumatinawaw, āka kitta kĕ nayåtawāyĕtumāk.

2 Ke ga wuyoweewāpinikoowawuk ayume-

hāwekumikoōk ōche: tapwā, tipåhikun kitta
oochēchepuyew, piko oweyuk nippåhikooyāko
net utooskowaw Muneto kitta itāyētum.
3 Mena ohoo kākwia ke ga totakoowawuk,
chikāma numoweya kē kiskāyimāwuk Ōtawe-
mawa, åpo neya.
4 Maka ohoo kākwia ke kē wētumatinawaw,
ispe tipåhikun oochēchepuyike, kitta kē kiskis-
seyāk ā kē wētumatukook. Mena ohoo kākwia
numoweya ke kē wētumatinawaw mitchimach
ōche, chikāma ā kē wechāwitukook.
5 ¶ Maka ākwa ne nataw una ka kē pā
isitissåhoot; mena numma wawach pāuk
keyawaw ke kukwāchiminawaw, Tantā wå
itoōtāyun?
6 Maka chikāma ā kē wētumatukook ohoo
kākwia, numma nåāyētumoowin ke sakusk-
ināskakoonawaw ke' tåewåk.
7 Āyewåk maka ke wētumatinawaw tap-
wāwin; Nåhepuyew keyawaw ōche kitta sipwå-
tāyan: chikāma keespin āka sipwåtāyane,
Ookakeechehewāo numoweya ke ga pā oteētik-
oowaw; maka keespin sipwåtāyane, ke ga pā
isitissåhumatinawaw.
8 Mena ispe tukooseēke, kitta sakoochētaw
uske muchētewin ōche, mena kwiusk itatisse-
win ōche, mena ooyussoowāwin ōche:
9 Muchētewin ōche, chikāma numoweya ne
tapwåtakwuk:
10 Kwiusk itatissewin ōche, chikāma ā natuk
n' Ōtawe, ākose āka mena kitta wapumeyāk;

11 Ooyussoowāwin ōche, chikāma ka kēche
ookemaskūk oma uske ooyussoowataw.
12 Net ayan kāyapitch mēchāt kākwia kitta
wētumatukook, maka unoōch numoweya ke ga
kē wētumakowinawaw.
13 Āyewāk maka ispe weya, Āchāk ka
tapwāwinewit, tukooseēke, ke ga kiskinoōtahik-
oowaw kākeyow tapwāwinik isse: chikāma
numoweya weya kāchewak kitta peekiskwāo;
maka piko kākwi kā pātūk, āwuko kā atotūk:
mena ke ga wapūteyikoowaw kākwia kā oochē-
chepuyeyikee.
14 Ne ga kistukimik: chikāma kitta ōtinum
net ayanik ōche, ākose ke ga wapūteyikoowaw.
15 Kākeyow kākwia Ōtawemaw ka ayat
neya n' ootayanin: awuk' ōche wāche kē
itwāyan, kitta otinum net ayanik ōche, ākose
ke ga wapūteyikoowaw.
16 ¶ Utcheyow, ākose numoweya ke ga
wapuminawaw: mena maka, utcheyow piko,
ākose ke ga wapuminawaw, chikāma Ōtawe-
maw ne nataw.
17 Ākose ateēt oo kiskinōhumowakuna
omisse ititooyewa, Kākwi oma ka kē itikooyūk,
Utcheyow, ākose numoweya ke ga wapumina-
waw: mena maka, utcheyow piko, ākose ke ga
wapuminawaw: mena, Chikāma Ōtawemaw ne
nataw?
18 Omisse maka itwāwuk, Kākwi oma ka
kē itwāt, Utcheyow? numoweya ke ga kē
wētānow tanse ātwāt.

19 Jesus maka kiskāyētum ā ukawatumeyit
kitta kukwāchimikoot, ākose omisse itāo, Ke na
kukwāchētoonawaw keyawaw kåchewak unima
ōche ka kē itwāyan, Utcheyow, ākose numow-
eya ke ga wapuminawaw : mena maka, utche-
yow piko, ākose ke ga wapuminawaw?
20 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Keyawaw ke
ga matoonawaw mena numma ke ga nåāyē-
tānawaw, maka uske kitta mumåtakoosemukun :
mena keyawaw ke ga kukwatukåyimoonawaw,
maka ke kukwatukāyimoowinewaw kittakwāsk-
inikatāo mumåtakoosewinik isse.
21 Iskwāo wå wapumawusootche ayaw kuk-
watukāyimoowin, chikāma oo tipāhikun oochē-
chepuyeyew : maka sāmak kå wapumawusoot-
che, numoweya owusimā kiskissetotum oo kuk-
watukāyimoowin, chikāma mumåtakoosew na-
pāwa ā nētawekeyit ota uskeēk.
22 Ākwa maka unoōch ket ayanawaw kuk-
watukāyimoowin : maka ke ga wapumitinawaw
mena, ākose ke' tåewaw kitta mumåtakoose-
mukun, mena ke mumåtakoosewinewaw numow-
eya oweyuk ke ga muskumikoowaw.
23 Mena āwuko kesikake numoweya kākwi ke
ga nutotumowinawaw. Tapwā, tapwā, k' ititin-
awaw, Piko kākwi kā nutootumowayāk Ōtawe-
maw ne wēyoowinik isse, ke ga meeyikoowaw.
24 Unoōch isko numoweya kākwi ke kē
nutootānawaw ne wēyoowinik isse ; nutootumak,
ākose ke ga ōtinānawaw, ke mumåtakoosewine-
waw kitta kē sakuskināk.

25 Ohoo kākwia ke kĕ wĕtumatinawaw
uspahakāmoowinĭk isse: maka tipăhikun kitta
oochĕchepuyew, āka mena kitta ayumehitukook
uspahakāmoowinĭk isse, maka ke ga wapŭteyit-
inawaw moosisāyĕtak Ŏtawemaw ŏche.
26 Āwuko unima kesikake ke ga nutootum-
anawaw ne wĕyoowinĭk isse: mena numoweya
k' ititinawaw, ne ga mowimoostowaw Ŏtawe-
maw keyawaw ŏche:
27 Chikāma Ŏtawemaw weya kăchewak ke
sakehikoowaw, chikāma ā kĕ sakeheyāk, mena
ā kĕ tapwătumāk Munetoŏk ā ŏcheeyan.
28 Ne kĕ pā itoŏtan Ŏtawemawĭk ŏche,
akose ne kĕ pā itoŏtan ota uskeĕk: mena, ne
nukutān uske, ākose ne nataw Ŏtawemaw.
29 ¶ Oo kiskinŏhumowakuna omisse itik,
Matika, ākwa moosisā āyumeyun, mena num-
oweya ket uspahakāmoowe ayumin.
30 Ākwa ne kăchenahoonan kăkeyowkăkwia
ā kiskāyĕtumun, mena āka ā nutowāyĕtumun
oweyuk kitta kukwāchimisk: āwuko oma ŏche
ne tapwătānan Munetoŏk ā ŏcheeyun.
31 Jesus omisse itāo, Ākwa na ke tapwătāna-
waw?
32 Matika, tipăhikun kitta oochĕchepuyew,
tapwā, unoŏch oochĕchepuyew, kitta nunanis
ayayāk, tŭto napāo w'ekeĕk isse, ākose ke ga
pāuko nukusinawaw: maka kāyapitch numow-
eya ne ga pāukoon, chikāma Ŏtawemaw ne
wechāwik.
33 Ohoo kākwia ke kĕ wĕtumatinawaw,

kitta kĕ ayayāk pāŭtukāyimoowin neya ŏche.
Ota uskeĕk ke ga mikooskache ayanawaw:
maka mumătakoosik; ne kĕ sakoochĕtan uske.

PISKĔTUSSINĂHIKUN XVII.

OHOO ayumewina kĕ itwāo Jesus, ākose oŏpin-
um oo' skesikwa kĕche kesikoŏk isse, mena
omisse itwāo, N' Ŏta, tipăhikun oochĕchepuy-
ew; kistukim ke' Koosis, kĕ Koosis kitta kĕ
kistukimisk keya ussitche:
2 Kisaspinā kă meeyut soŏkatissewin kitta
tipāyimat kăkeyow ayiseyinewa, kitta kĕ meey-
at kakekā pimatissewin tŭto unehee ka kĕ
meeyut.
3 Mena āwuko oma kakekā pimatissewin,
kitta kĕ kiskāyimiskik keya piko tapwā Māne-
tooweyun, mena Jesus Christ ka kĕ pā isit-
issăwut.
4 Ke kĕ kistukimitin wukituskumik: ne kĕ
keesĕtan unima utooskāwin ka kĕ meeyeyun
kitta totuman.
5 Ākwa maka, O Ŏtawemaw, kistukimin
keya kăchewak unima kistāyĕtakoosewin ŏche
ka kĕ ayayan ā wechāwitan ā moyā ĕtukwŭk
uske.
6 ¶ Ne kĕ wapŭteyawuk ke wĕyoowin
unekee ayiseyinewuk ka kĕ meeyeyun ota
uskeĕk ŏche: ke kĕ ootayanĕty, ākose ke kĕ
meeyin; mena kĕ kunowāyĕtumwuk ket
ayumewin.

7 Ākwa kē kiskāyētumwuk kåkeyow piko
kākwi ka kē meeyeyun keya ōche ā ōcheekee.
8 Weya ā kē meeyukik unehee ayumewina
ka kē meeyeyun; mena kē ōtinumwuk, mena
kē kiskāyētumwuk kåchenamach keya ōche ā
ōcheeyan, mena kē tapwåtumwuk ā kē pā isit-
issåhooyun.
9 Net ayumehāstumowawuk weyawaw:
numoweya uske net ayumehāstumatān, maka
unekee ōche ka kē meeyeyun; chikāma keya
k' ootayanin.
10 Mena kåkeyow net ayanuk keya ket
ayanuk, mena ket ayanuk neya net ayanuk;
mena ne kē kistukimikwuk.
11 Ākwa maka numoweya owusimā uskeēk
net ayan, maka okoo uskeēk ayawuk, mena ke
pā natitin. Kunache Ōtawemaw, kunow-
āyimik keya kåchewak ke wēyoowinik ōche
unekee ka kē meeyeyun, kitta kē pāukootchik,
tapiskooch ka isse ayayuk.
12 Ā āskwa kē wechāwukik uskeēk, ne kē
kunowāyimawuk ke wēyoowinik isse: unekee
ka kē meeyeyun ne kē kunowāyimawuk, mena
numma wawach pāuk wunehaw, piko una nis-
sewunache-koosisan; kitta kē tipepuyikee
kēche mussinåhikāwina.
13 Ākwa maka ke pā natitin; mena ohoo
kākwia ne wētān ota uskeēk, kitta kē sakusk-
ināskakootchik ne mumåtakoosewin.
14 Ne kē meeyawuk ket ayumewin; mena
uske kē pukwatikwuk, chikāma numoweya

uskee̊k o̊cheewuk, tapiskooch neya āka uskee̊k ka isse o̊cheeyan.

15 ¶ Numoweya net ayumehan kitta otinutchik ota uskee̊k o̊che, maka kitta kunowāyimutchik muche̊tewini̊k o̊che.

16 Numoweya ota uskee̊k o̊cheewuk, tapiskooch neya āka ota uskee̊k ka isse o̊cheeyan.

17 ¶ Kunachehik ke tapwāwin o̊che: ket ayumewin tapwāwinewun.

18 Tapiskooch ka ke̊ isse isitissåhooyun uskee̊k isse, ākose neesta kå isse isitissåwukik uskee̊k isse.

19 Mena weyawaw o̊che ne pukitinissoon, weyawaw ussitche kitta ke̊ kunatissitchik tapwāwini̊k o̊che.

20 ¶ Mena numoweya piko okoo net ayumehāstumowawuk, maka unekee ussitche kā tapwåtowitchik oot ayumewinewaw o̊che;

21 Kåkeyow kitta ke̊ pāukootchik; tapiskooch keya, O̊tawemaw, ka pee̊teskoweyun, mena neya ka pee̊teskatan, weyawaw ussi̊tche kitta ke̊ pāukootchik ā pee̊teskakooyůkik: uske kitta ke̊ tapwåtumomukůk ā ke̊ pā isitissåhooyun.

22 Mena unima kistāye̊takoosewin ka ke̊ meeyeyun ne ke̊ meeyawuk: kitta ke̊ pāukootchik, tapiskooch ka isse pāukooyůk:

23 Neya ā pee̊teskowukik, ākose keya ā pee̊teskoweyun, kitta ke̊ keeseheētchik ā pāukootchik; mena uske kitta ke̊ kiskāye̊tumomukůk ā ke̊ pā isitissåhooyun, mena ā ke̊ sakehutchik, tapiskooch ka ke̊ isse sakeheyun.

24 N' Ōta, net itāyētān weyawaw ussitche,
unekee ka kē meeyeyun, itta ā ayayan kitta
wechāwitchik; kitta kē wapŭtŭkik ne kistāyē-
takoosewin, ka kē meeyeyun: chikāma ke kē
sakehin ā moyā ētukwŭk uske.
25 O kwiusk ātatisseyun Ōtawemaw, uske
numoweya k' ōche kiskāyimikoon: maka neya
ke kē kiskāyimitin, mena okoo kē kiskāyētum-
wuk ā kē pā isitissâhooyun.
26 Mena ne kē wētumowawuk ke wēyoowin,
mena ne ga wētān: unima sakehewāwin ka kē
ōche sakeheyun kitta kē kunooskakootchik,
mena neesta kitta kunooskowukik.

PISKĒTUSSINÂHIKUN XVIII.

Ispe Jesus kâ keese ayumit ohoo ayumewina,
sipwâtāo ussitche oo kiskinōhumowakuna uk-
amĭk isse unima sepeesis Cedron, itta kistekan
ā ētukwuneyik, ākota peētokwāo, ussitche oo
kiskinōhumowakuna.
2 Judas maka ussitche, ka kē utawakāyit
we'yow, kē kiskāyētum ākota: chikāma Jesus
mēchātwaw ākota kē itoōtāo ussitche oo kisk-
inōhumowakuna.
3 Ākose Judas, kâ ōtinat mēchāt napāwa
mena semakunissewekemawa kēche ayumehā-
wekemawa mena Phariseewa ōche, pā itoōtāo
ākota wasuskootānumakuna mena wasuskootān-
umakunâtikwa mena pukumakuna ā kekeeyit.
4 Jesus maka, ā kiskāyētŭk kâkeyow kākwia
kā oteētikoot, wuyoweew, mena omisse itāo,
Owāna nātoonowāk?

5 Omisse isse nuskwāwusehāwuk, Jesus Nazarethĭk ka ŏcheet. Jesus omisse itāo, neya āwuko. Mena Judas ussitche, ka kĕ utawakāyit we'yow, wechekapowistowāo.

6 Sāmak maka omisse kå itat, neya āwuko, usākapowewuk, mena pŭkissinwuk uskeĕk isse.

7 Ākose mena kukwāchimāo, Owāna nātoonowāk? Ākose omisse itwāwuk, Jesus Nazarethĭk ka ŏcheet.

8 Jesus omisse itāo, ke kĕ wĕtumatinawaw neya āwuko: keespin maka ke nutoonowinawaw, keyam okoo kitta sipwătāwuk:

9 Kitta kĕ tipepuyik unima itwāwin, ka kĕ itwāt, Unekee ŏche ka kĕ meeyeyun numoweya n' ŏche wunehaw pāuk.

10 ¶ Ākose Simon Peter oot ayăty semakunĭkoman oochipitum, ākose ootamăwāo kĕche ayumehāwekemawa oot utooskāyakuneyewa, mena munewāpisumwāo oŏ' towukuyew. Una utooskāyakun Malchus oot issenĭkasoŏty.

11 Ākose Jesus omisse itāo Petera, Peĕtaha ke semakunĭkoman peĕchĭkomanĭk: unima minĭkwakun n' Ŏtawe ka kĕ meeyit, numma na ne ga minĭkwan?

12 ¶ Ākose ayiseyinewuk mena semakunissewekemaw ussitche semakunisuk Jewuk ā ŏcheetchik otināwuk Jesusa, ākose tŭkoopitāwuk,

13 Ākose nistum itoŏtutowāwuk Annasa; weya ā oosisit Caiaphasa, ka kĕ kĕche ayumehāwekemawit āwuko unima uskeewin.

14 Caiaphas maka āwuko una, ka kē meey-
at ooyussoowāwin Jewa, ā nutowāyētakwuk
pāuk napāo kitta nippoostumowat ayiseyinewa.
15 ¶ Ākose Simon Peter pimitissåwāo Je-
susa, ussitche neesta una kotuk kiskinōhum-
owakun: āwuko kiskinōhumowakun kē kisk-
āyimik kēche ayumehāwekemawa, mena peēt-
okwā-wechāwāo Jesusa peēche .kēche ayum-
ehāwekemawa oo waskahikuneyeēk.
16 Maka Peter nepowew iskwåtāmik wuy-
oweetimik. Ākose wuyoweew una kotuk kisk-
inōhumowakun, ka kē kiskāyimikoot kēche
ayumehāwekemawa, mena ayumehāo unehee
ka kunowāyētumeyit iskwåtām, ākose peētok-
wåhāo Petera.
17 Ākose una ooskeneekiskwāo ka kunow-
āyētuk iskwåtām omisse itāo Petera, Numma
na keya ussitche k' ookiskinōhumowakunim-
imik owa napāo? Omisse itwāo, numoweya.
18 Ākose utooskāyakunuk ussitche sema-
kunissewekemawuk nepowewuk ākota, ā kē osē-
tatchik iskootāo kuskuskusāwa ōche; weya ā
kissinayik: mena owusoowuk: ākose Peter
wechekapowistowāo, mena owusoo.
19 ¶ Ākose kēche ayumehāwekemaw kuk-
wāchimāo Jesusa oo kiskinōhumowakuneyewa
ōche, mena oo kukāskimawusoowineyew ōche.
20 Jesus omisse itāo, ne kē ayumin moos-
isāyētak ota uskeēk; kakekā ne kē kiskinō-
humakan peēche ayumehāwekumikoōk, mena
peēche kēche ayumehāwekumikoōk, itta Jewuk

mosuk ka mawutchehitootchik; mena numoweya kākwi kemooch ne kė itwan.
21 Tanåkā wåche kukwāchimeyun? kukwāchimik unekee ka kė påtowitchik, tanse kå itukik: matika, kiskāyėtumwuk tanse kå itwāwuk.
22 Ākose oma kå itwāt, pāuk semakunissewekemaw ākota ā nepowit otamåwāo Jesusa oo' cheėchee ŏche, omisse ā itwāt, Ākose na ke ga isse nuskwāwusehaw kėche ayumehāwekemaw?
23 Jesus omisse itāo, Keespin muche kākwi kå itwāwanā, wėta unima muche kākwi: maka keespin kwiusk, tanåkā wåche otamåhooyun?
24 Annas maka oo kė isitissåhumowåty Caiaphasa kėche ayumehāwekemawa ā tůkoopisooyit.
25 ¶ Ākose Simon Peter nepowew ā owusoot. Omisse maka itāwuk, Numma na keesta pāuk oo kiskinŏhumowakuna? Anwåtum, mena omisse itwāo, numoweya.
26 Pāuk oot utooskāyakunima kėche ayumehāwekemaw, ā oochewamit unehee oŏ' towukuyew Peter ka kė munewāpisumwat, omisse itwāo, Numma che ke kė wapumitin peėche kistekanik ā wechāwut?
27 Ākose mena Peter anwåtum: ākose sāmak napāpakahåkwan kitoo.
28 ¶ Ākose itoŏtahāwuk Jesusa Caiaphasik ŏche ooyussoowāwekumikoŏk isse: mena kākesāpayapun; mena weyawaw kåchewak num-

oweya peĕtokwāwuk ooyussoowāwekumikoŏk,
ā koostŭkik kitta weyepehootchik ; maka kitta
kĕ mechitchik wĕkŏtoowin passover.
29 Ākose Pilate wuyoweew ā natat, mena
omisse itwāo, Kākwi ātamāyimayāk owa napāo?
30 Nuskwāwusehāwuk mena omisse itāwuk,
Keespin āka muchĕtiskit, numoweya ke ga kĕ
pātwatĕtan.
31 Ākose Pilate omisse itāo, Otineĕk ke-
yawaw, mena ooyussoowateĕk ā isse itustāk k'
ooyussoowāwinewaw. Jewuk maka omisse
itāwuk, Numoweya kwiusk issenakwun ne-
yanan kitta nippăhukeĕt oweyuk:
32 Oot itwāwin Jesus kitta kĕ tipepuyeyik,
ka kĕ itwāt, ā atotŭk kāko nippoowin kā ŏche
nippit.
33 Ākose mena peĕtokwāo Pilate ooyus-
soowāwekumikoŏk, mena nutoomāo Jesusa,
ākose omisse itāo, Keya na oo Kĕche Ooke-
mamewawa Jewuk?
34 Jesus omisse itāo, Keya na tipeyowā ket
itwan oma, ăpo na kotukuk che ke kĕ wĕtum-
akwuk oma ā itikoweyan?
35 Pilate omisse itāo, Ne Jewewin na?
Kăchewak keya ke weetuskemakunuk ussitche
kĕche ayumehāwekemawuk ne kĕ pukitinum-
akwuk ke' yow: kākwi kă totumun?
36 Jesus omisse itāo, Net otānowewin num-
oweya ota uskeĕk ŏchepuyew: keespin net
otānowewin ota uskeĕk ŏchepuyik, ākose oo
ga nootinikătawaw net utooskāyakunuk, āka

Jewa isse kitta isse pukitinikoweyan: maka
ākwa net otānowewin numoweya ota ócheepuyew.
37 Pilate maka omisse itāo, Ke Kéche
Ookemawin na maka? Jesus omisse itwāo, Ket
itwan ā Kéche Ookemaweyan. Āwuko oma
óche wåche kě nětawekeyan, mena āwuko oma
óche wåche kě pā itoótāyan ota uskeěk kitta
kě atotuman tapwāwin. Tŭto oweyuk tapwāwinik ka ócheet ne nutoótak.
38 Pilate omisse itāo, Kākwi unima tapwāwin? Ākose oma kå itwāt, wuyoweew mena ā
natat Jewa, ākose omisse itāo, Numma wawach
kākwi ā nayåtawŭk ne miskumwan kitta ayat.
39 Maka ket ayanawaw issewāpissewin, kitta
pukitinumatukook pāuk wāchěchepuyike passover: ket itāyětānawaw na maka kitta pukitinumatukook oo Kéche Ookemamewawa
Jewuk?
40 Ākose mena kåkeyow omisse isse tāpwāwuk, omisse ā itwātchik, Numoweya owa
napāo, maka Barabbas. Barabbas maka oo
kimootiskěty.

PISKĚTUSSINÅHIKUN XIX.

Pilate maka otināo Jesusa, ākose pusuståwāo.
2 Ākose semakunisuk upěkatumwuk kéche
ookemaw ustootin misekaweminukuseeä óche,
mena poostustootinåhāwuk, mena poostukwunåhāwuk mikwākinoowe ukoohoon,
3 Ākose omisse itwāwuk, Wacheyā, Kåche

Tipāyimutchik Jewuk! mena otamåwāwuk
oo' cheĕcheewawa ŏche.
4 ¶ Pilate maka wuyoweew mena, ākose
omisse itāo, Matika, ke pā wuyoweĕtutwatin-
awaw, kitta kĕ kiskāyĕtumāk āka kākwi ā na-
yåtawŭk ā miskumwuk kitta ayat.
5 Ākose Jesus pā wuyoweew, ā kekeskŭk
misekaweminukusewe kĕche ookemaw ustootin,
ussitche mĭkwākinoowe ukoohoon. Ākose
Pilate omisse itāo, Wapumeĕk una napāo!
6 Ispe maka kĕche ayumehāwekemawuk
ussitche semakunissewekemawuk weäpumat-
chik, tāpwāwuk, omisse ā itwātchik, Cheesta-
haskwas, cheestahaskwas. Pilate omisse itāo,
Otineĕk keyawaw, mena cheestahaskwateĕk:
chikāma neya numoweya kākwi ā nayåtawŭk ne
miskān kitta ayat.
7 Jewuk omisse itāwuk, Net ayanan ooyus-
soowāwin, mena n' ooyussoowāwinenan ŏche
oo ga nippĕty, chikāma Munetoowe Koosisan-
ĕkasoo.
8 ¶ Ispe maka Pilate peåtŭk āwuko itwā-
win, owusimā ākwa tapwā sākissew;
9 Mena keĕtwam peĕtokwāo ooyussoowāwe-
kumikoŏk, mena omisse itāo Jesusa, Tantā
wåcheeyun? Maka Jesus numma wawach nusk-
wāwusehāo.
10 Ākose Pilate omisse itāo, Numma na ke
wĕ ayumehin? numma na ke kiskāyĕtān ā
ayayan soŏkatissewin kitta cheestahaskwatitan,
mena ā ayayan soŏkatissewin kitta pukitinitan?

11 Jesus omisse itāo, Numoweya ke ga
ayåty soŏkatissewin nantow kitta kĕ totoweyun,
patima meeyikoweyun ispimik ŏche; āwuk'
ŏche una ka kĕ pukitinumask ne'yow owusimā
misayew oo muchĕtewin.
12 Ākose ākota ŏche Pilate nutoonum kitta
pukitinat: maka Jewuk tāpwāwuk, omisse
isse, Keespin pukitinutche owa napāo, num-
oweya k' ootot āmimaw Caesar: piko oweyuk
ka kĕche ookemåkasoot nuspach isse ayimoomāo
Caesara.
13 Ispe maka Pilate peåtŭk āwuko itwāwin,
pā wuyoweĕtahāo Jesusa, mena uppew ooyus-
soowāwe uppewinik itta ā issenikatāyik Ussin-
eewe-unaskanik, maka Hebrew keeswāwinik
isse, Gabbatha.
14 Ākose mākwach muneeschekatāpun pass-
over, mena nantow ātokwā ā apĕtakesikak:
ākose omisse itāo Jewa, Wapumeĕk ke Kĕche
Ookemamewaw!
15 Maka omisse isse tāpwāwuk, Sipwåta,
sipwåta, cheestahaskwas. Pilate omisse itāo,
Ne ga na cheestahaskwataw ke Kĕche Ookemam-
ewaw? Kĕche ayumehāwekemawuk omisse
itwāwuk, Numoweya petoos Kĕche ookemaw
net ayawanan piko Caesar.
16 Ākose maka pukitinumowāo kitta chees-
tahaskwatimeĕt. Ākose otināwuk Jesusa, mena
sipwātahāwuk.
17 Ākose weya ā pimoowutāt oo pimit-
askwahikun itoŏtāo itta ostikwanekākunik ā

itumoot, Hebrew keeswāwinik Golgotha ka
itumeek:
18 Itta ā cheestahaskwatatchik, ussitche
nesoo kotuka, păpāuk ayeetow, ākose Jesus
tustowitch.
19 ¶ Pilate maka mussinăhum, mussinăhik-
āwin, ākose ustaw pimitaskwahikunik. Mena
omisse itussinăhikatāo, JESUS NAZARETHIK ŏCHE
OO KECHE OOKEMAMEWAWA JEWUK.
20 Oma makamussinăhikāwin mēchāt Jewuk
kē ayumētawuk: weya itta Jesus ka kē chees-
tahaskwateet kissewak kēche waskahikuneskăk:
mena Hebrewik kē itussinăhikatāo, ussitche
Greekik, mena Latinik.
21 Ākose oo kēche ayumehāwekemamewawa
Jewuk omisse itāwuk Pilatea, Ākaweya mus-
sināha, Oo Kēche Ookemamewawa Jewuk;
maka una ka kē itwāt, Neya ne Kēche Tipā-
yimawuk Jewuk.
22 Pilate omisse itwāo, Unima ka kē mus-
sinăhuman, ne kē mussinăhān.
23 ¶ Ākose semakunisuk, kă cheestahask-
watatchik Jesusa, otinumwāwuk, oot ayoowinis-
eyewa, mena nāōtawāwuk, tuto semakunis
pukee ā ayat; mena ussitche oot ukoohooneyew:
unima maka ukoohoon numoweya kē kuskek-
watāo, maka kē upeekatāo missewā.
24 Omisse maka ititoowuk, Ākaweya peekoo-
pitutan, maka nutowe kiskāyētutan, owāna kā
oot ayanit: kēche mussinăhikāwina kitta kē
tipepuyikee, omisse ka itwāmukukee, Net

ayoowinisa kē matinumatoowuk, mena net
ukoohoon ōche kē kootāyētumwuk owāna kā oot
ayanit. Ohoo kākwia semakunisuk ā kē ītotūkik.
25 ¶ Ākota maka oo' kaweya Jesus kissewak
oo pimitaskwahikunīk oo nepoweyēty, ussitche
oo' kaweya oo' chewamiskwāmeyewa, Mary
we'wa Cleophas, mena Mary Magdalene.
26 Ispe maka Jesus weäpumat oo' kaweya,
ussitche unehee kiskinōhumowakuna ā nepow-
eyit ākota, unehee ka kē sakehat, omisse itāo
oo' kaweya, Iskwāo, kunowapum ke' koosis!
27 Ākose omisse itāo unehee kiskinōhum-
owakuna, Kunowapum ke' kawe! Ākose āwuko
tipāhikun ōche āwuko kiskinōhumowakun kē
kewātahāo weya kāchewak w'ekeēk isse.
28 ¶ Kā poonepuyik oma, Jesus ā kiskā-
yētūk ākwa kākeyow kākwia ā keesētaweēt,
kēche mussināhikāwin kitta kē tipepuyeyik,
omisse itwāo, ne noōtāyapakwan.
29 Ākota maka kē ustanewunopun ussewuch-
ekun ā sakuskināk seewēkapoë ōche: ākose
sakuskināhāwuk īkahepana seewēkapoë ōche,
mena ustawuk ustakunuskooseēk, ākose oo'
tooneyeēk isse ustawāwuk.
30 Ispe maka Jesus kā ōtinūk seewēkapoë,
omisse itwāo, Keesēchekatāo: ākose namisk-
wāyew, mena sipwāchākwāo.
31 ¶ Jewuk maka, chikāma mākwach mun-
eeschekatāpun, meyowa āka pimitaskwahik-
unīk kitta ayayikee ayumehākesikayike, (weya
āwuko ayumehākesikaw ā kēche kesikak,)

seekimāwuk Pilatea oo' skateyewa kitta peek-
wahikatāyikee, mena kitta otinimeet.
32 Ākose semakunisuk pā itootāwuk, mena
peekoonumwāwuk oo' skateyewa unehee nistum,
mena unehee utte uskooch kotuka ka kē weche
cheestahaskwatimeet.
33 Maka ispe wāteetatchik Jesusa, mena
weäpŭtŭkik assi ā kē nippeyit, numoweya
peekoonumwāwuk oo' skateyewa:
34 Maka pāuk semakunis mēchikewa ōche
tŭkumāo oo' spikuyik, ākose sāmak kē wuyow-
eepuyew miko mena nippe ākota ōche.
35 Mena una ka kē wapŭtŭk achimoo,
mena oot achimoowin tapwāwuneyew: mena
kiskāyētum ā tapwāt, kitta kē tapwātumāk.
36 Weya ohoo kākwia kē tochekatāwa,
kēche mussinăhikāwin kitta kē tipepuyik,
Numma wawach pāuk oo' skunim kitta peek-
oonumwan.
37 Mena maka kotuk kēche mussinăhik-
āwin omisse itwāmukun, Kitta kunowapum-
āwuk unehee ka kē tŭkumatchik.
38 ¶ Ākose uskooch oma Joseph Arima-
thea ōche, ā ookiskinōhumowakunimimikoot
Jesusa, maka kemooch weya ā koostat Jewa,
pukoosāyimāo Pilatea kitta otinumwat we'yow-
eyew Jesusa: ākose Pilate eyinumowāo. Pā
itootāo maka, ākose otinum we'yoweyew
Jesusa.
39 Mena Nicodemus ussitche pā itootāo, una
nistum ka kē pā natat Jesusa nepatipisk, mena

pātaw ā keyekowinikatāyik muskĕke myrrh
ussitche aloea, nantow metatŭtoometunow
tipapāskoochekun ā ispeĕche koosikwuneyik.
40 Ākose otinumwuk we'yoweyew Jesusa,
mena wāwākinumwuk wapiske pupukewuyan-
ākinoŏk ussitche unehee weĕkemakoohoowina,
ka isse totŭkik Jewuk oweya nāhenatwawe.
41 Itta maka ka kĕ cheestahaskwateĕt
ĕtukwunopun kistekan; mena peĕche kistekanĭk
ayapun ooske chepuyekumik, itta āka chāskwa
oweyuk ā kĕ åyeĕt.
42 Ākota maka åyāwuk Jesusa chikāma
Jewuk oo muneeschekāwe kesikamewaw ŏche;
weya kissewak ā ayayik chepuyekumik.

PISKĔTUSSINÅHIKUN XX.

Ä NISTUM kesikak āwuko ā ispuyik weputch
pā itoŏtāo Mary Magdalene, kāyapitch ā wune-
tipiskayik, chepuyekumikoŏk isse, ākose wap-
umāo ussineea ā kĕ otinimeĕt chepuyekumikoŏk
ŏche.
2 Ākose sipwāpŭtaw, mena oteĕtāo Simon
Petera, ussitche unehee kotuka kiskinŏhumow-
akuna, Jesus ka kĕ sakehåpun, ākose omisse
itāo, Kĕ otināwuk ka Tipāyĕchekāyit chepuye-
kumikoŏk ŏche, mena numoweya ne kiskāyĕ-
tānan tantā kå åyatchik.
3 Peter maka wuyoweew, ussitche una
kotuk kiskinŏhumowakun, ākose pā itoŏtāwuk
chepuyekumikoŏk isse.
4 Ākose tapiskooch pimepŭtawuk; ākose

una kotuk kiskinŏhumowakun nukutchepåhāo Petera, ākose weya nistum oteĕtum chepuyekumik.

5 Ākose ā nowukeet, mena peĕche ā itapit, wapŭtum wapiske pupukewuyanākina ā ustāyikee; numoweya maka peĕtokwāo.

6 Ākose tukoosin Simon Peter ā pimitissåwat, mena peĕtokwāo peĕche chepuyekumikoŏk, mena wapŭtum wapiske pupukewuyanākina āustāyikee,

7 Ussitche unima wapiskākin, ka kĕ ŏche wāwākistikwanåpissoot, āka ā ussitustāyik itta wapiske pupukewuyanākina ā ustāyikee, maka ā kĕ wāwākinumoŏt pāukwunoŏk.

8 Ākose weesta peĕtokwāo una kotuk kiskinŏhumowakun, una nistum ka kĕ oteĕtŭk chepuyekumik, mena kĕ wapŭtum, ākose kĕ tapwåtum.

9 Weya āka chāskwa ā kiskāyĕtŭkik kĕche mussinåhikāwin, kitta wuniskayit mena nippoowinĭk ŏche.

10 Ākose kewāwuk mena kiskinŏhumowakunuk weyawaw kåchewakoot ĕtawinewåk isse.

11 ¶ Maka Mary nepowew wuyoweetimĭk chepuyekumikoŏk ā matoot: mena mākwach ā matoot, nowukeew, ākose peĕche itapew chepuyekumikoŏk,

12 Ākose wapumāo nesoo kĕche utooskāyakuna ā uppeyit ā wapiskehooyit, pāuk ā uppit oo' stikwanĭk itåkā, ākose kotuk oo' siteyeĕk itåkā, itta we'yow Jesus ka kĕ pimĕtineyik.

13 Ākose omisse itāwuk, Iskwāo, tanåkā
wåche matooyun ? Omisse maka itāo, Chik-
āma ā kė otinatchik ka Tipāyimeyit, mena
numoweya ne kiskāyėtān tantā kå åyatchik.
14 Ākose oma kå itwāt, kwāskekapowew,
ākose wapumāo Jesusa ā nepoweyit, mena
numoweya kiskāyėtum āwukwune unehee
Jesusa.
15 Jesus omisse itāo, Iskwāo, tanåkā wåche
matooyun ? owāna nātoonowut ? Āwuko owa
ātokwā kistekāwe eyinew ā itāyėtůk, omisse
itāo, Ookemaw, keespin kå otinawutā ota ōche,
wėtumowin tantā kå åyut, ākose ne ga sipwå-
tahaw.
16 Jesus omisse itāo, Mary, Kwāskekap-
owew maka, ākose omisse itāo, Rabboni ; Ooke-
maw ā itwåk.
17 Jesus omisse itāo, Ākaweya saminin ;
chikāma numoweya chāskwa ne kė oōpiskan n'
Otawe isse : maka nasik ne' ckewamuk, ākose
omisse issik, n' oōpiskan n' Otawe isse, mena k'
Ōtawewaw isse ; mena ne Munetoom isse, mena
ke Munetoomewaw isse.
18 Mary Magdalene pa itoōtāo mena wėtum-
owāo kiskinōhumowakuna ā kė wapumat ka
Tipāyėchekāyit, mena ā kė wėtumakoot ohoo
kākwia.
19 ¶ Ākose āwuko ā kesikak ā ootakoosik
nistum ā kesikak āwuko ā ispuyik, ispe iskwåt-
āma ā kė kipāhikatākee itta kiskinōhumow-
akunuk ā kė mawutchehitootchik weya ā koos-

tatchik Jewa, pā itoōtāo Jesus mena nepowew
tātawitch, ākose omisse itāo, Pāūtukāyimoowin
ke ga wē ayanawaw.
20 Mena ispe ākose kā itwāt, wapūteyāo
oo' cheēcheeä mena oo' spikuy. Ākose kiskinō-
humowakunuk mumātakoosewuk, ispe weäpum-
ātchik ka Tipāyēchekāyit.
21 Ākose mena Jesus omisse itāo, Pāūtuk-
ayimoowin ke ga wē ayanawaw: tapiskooch n'
Otawe ka kē isse isitissāhoot, ākose neesta ā
isse isitissāhootukook.
22 Ākose ispe oma kā itwāt, yāyātotowāo,
ākose omisse itāo, Ōtineēk ka Kunatissit
Āchāk.
23 Piko oweyuk oo muchētewina kā usān-
umwāk, usānumakoowisewuk; mena piko owe-
yuk oo muchētewina kā kipinumāk, kipinikatā-
yewa.
24 ¶ Maka Thomas, pāuk unekee metatūt
nesoosap ka ītusseyit, Didymus ā issenīkasoot,
numoweya kē wechāwāoispe Jesusa tākoosineyit.
25 Kotukuk kiskinōhumowakunuk maka
omisse itāwuk, Ne kē wapumanan ka Tipāyē-
chekāt. Maka omisse itāo, Patima wapūt-
umwuke oo' cheēcheēk ayāseētineyikee cheesta-
haskwana, mena ustayane ne' cheēchee peēche
itta ā ayāseētineyikee cheestahaskwana, mena
kootawinumane ne' cheēchee oo' spikāk, numow-
eya ne ga tapwātān.
26 ¶ Ākose kā poone ayānanāo kesikak oo
kiskinōhumowakuna mena peēche ayayewa,

mena Thomas ā wechāwat: ākose pā itoōtāo
Jesus, iskwåtāma ā kipåhikatāyikee, ākose ne-
powew tātawitch, mena omisse itwāo, Pāůtuk-
āyimoowin ke ga wė ayanawaw.
27 Ākose omisse itāo Thomasa, Ota isse-
cheėchāye, mena wapůta ne' cheėcheeä; mena ota
issecheėchāye, mena kootawina n' ispikåk:
mena ākaweya anwåta, maka tapwåta.
28 Ākose Thomas nuskwāwusehāo mena
omisse itāo, Ne Tiyāyėchekām mena ne Mun-
etoom.
29 Jesus omisse itāo, Thomas, chikāma ā
kė wapumeyun, ke kė tapwåtān: sowāyėtakoose-
wuk unekee āka ka kė wapůtůkik, maka āye-
wåk ka tapwåtůkik.
30 ¶ Mena mėchāt kotuka kiskåhikuna kå-
chenach kė totum Jesus ā wapumikoot oo kisk-
inōhumowakuna, āka ā mussinåhikatākee ota
mussinåhikunik:
31 Maka ohoo mussinåhikatāwa, kitta kė
tapwåtumāk Jesus ā Christewit, oo' Koosisa
Muneto; mena ā tapwåtumāk ōche kitta kė
ayayāk pimatissewin oo wėyoowin ōche.

PISKĖTUSSINÅHIKUN XXI.

Uskoōch ohoo kākwia Jesus mena wapůteyāo
we'yow ookiskinōhumowakuna wenepākoōk
Tiberiasik; mena omisse kė isse wapůteyāo
we'yow.
2 Oo mamowe ayåtawaw Simon Peter, mena
Thomas Didymus ka iteėt, ussitche Nathanael

Cana Galileeik ka ŏcheet, mena oo' koosisa
Zebedee, ussitche nesoo kotuka oo kiskinŏ-
humowakuna.
3 Simon Peter omisse itāo, ne nutowe
noochekinoosāwan. Omisse itāwuk, Neyanan
mena ke ga wechāwitinan. Sipwåtāwuk, me-
na poosewuk mistiko chemanik sāmak ; ākose
āwuko ā tipiskayik numma kākwi kĕ nippå-
tawuk.
4 Maka ākwa ispe wāchĕchepuyik ā kāke-
sāpayayik, Jesus nepowew cheekepāk : maka
kiskinŏhumowakunuk numoweya kĕ kiskāyĕ-
tumwuk āwukwune Jesusa.
5 Ākose Jesus omisse itāo, Owasisetik, ket
ayanawaw na mechim ? Omisse itāwuk,
Numma.
6 Ākose omisse itāo, Pukustawāhoŏk åyupe
kĕcheniskik itåkā mistiko chemanik, ākose ke
ga miskānawaw. Ākose maka pukustawåwā-
wuk, maka ākwa numoweya kĕ kuskĕtawuk
kitta oŏpinatchik ā isse mĕchāteyit kinoosāwa.
7 Una maka kiskinŏhumowakun Jesus ka
kĕ sakehat omisse itāo Petera, Āwuko ka Tip-
āyĕchekāt. Ispe maka Simon Peter peåtŭk
āwukwune ka Tipāyĕchekāyit, pukwŭtāhoo-
totum oo noochekinoosāo-usakuy, (weya ā
moosāskutāt,) ākose pukustowāpuyehoo wene-
pākoŏk isse.
8 Ākose kotukuk kiskinŏhumowakunuk pā
itoŏtāwuk peĕche upistche mistiko chemanisik ;
(weya āka wåyow uskeĕk ā ŏche ayatchik,

maka nantow nesoo metatůtoometunow tipåhik-
una eyekoŏk,) ā pimetapātchik åyupeä us-
sitche kinoosawa.
9 Sāmak maka kå kupatchik, wapůtumwuk
ākota iskootāo kuskuskusāwa ŏche, mena kinoo-
sāwa ā uppeyit tůkoŏch ākota, ussitche ayůk-
onawa.
10 Jesus omisse itāo, Pāseweĕkook kinoosā-
wuk unekee ŏche unoŏch ka kĕ nippåhākook.
11 Simon Peter itoŏtāo, ākose ukwasetapāo
åyupeä ā sakuskināyit missekinoosāwa ŏche,
metatůtoometunow mena neyanunometunow
ussitche nistoo : mena ā ata isse mĕchātitchik,
āyewåk numoweya åyupe kĕ peekoopuyew.
12 ¶ Jesus omisse itāo, Pāche mechesook.
Mena numma wawach pāuk kiskinŏhumowa-
kuna kĕ kukwāchimik, Owāna keya? weya ā
kiskāyĕtůkik āwukwune ka Tipāyĕchekāyit.
13 Jesus maka pā itoŏtāo, mena otināo ayůk-
onawa, ākose meeyāo, mena kinoosāwa ussitche.
14 Ākwa oma nistwaw ā wapumikoot oo
kiskinŏhumowakuna Jesus, uspin ka kĕ wun-
iskat nippoowinĭk ŏche.
15 ¶ Ākose ispe kå keese mechesootchik,
Jesus omisse itāo Simon Petera, Simon, oo'
koosisa Jonas, owusimā na ke sakehin ispeĕch
okoo? Omisse itāo, Āhā, Tāpāyĕchekāyun;
ke kiskāyĕtān ā sakehitan. Omisse itāo, Us-
sumik ne mayutchĭkoomisuk.
16 Omisse mena itāo ākwa neswaw, Simon,
oo' koosisa Jonas, ke sakehin na? Omisse itāo,

Āhā, Tāpāyĕchekāyun; ke kiskāyĕtān ā sake-
hitan. Omisse itāo, Ussumik ne mayutchĭk-
oomuk.
17 Omisse mena itāo ākwa nistwaw Simon,
oo' koosisa Jonas, ke sakehin na? Peter
numma nåāyĕtum chikāma ākwa nistwaw
omisse ā itikoot, Ke sakehin na? Ākose omisse
itāo, Tāpāyĕchekāyun, ke kiskāyĕtān kå-
keyow kākwia; ke kiskāyĕtān ā sakehitan.
Jesus omisse itāo, Ussumik ne mayutchĭk-
oomuk.
18 Tapwā, tapwā, k' ititin, Ispe ā ooskatisse-
yun, ke kĕ pukwŭtāhoosoŏty, mena ke kĕ pim-
oŏtåty piko itta ā itāyĕtumun: maka ispe kis-
sāyineweyune, ke ga soowiniskāyin, ākose ko-
tuk ke ga pukwŭtāhook, mena ke ga itoŏtahik
itta āka ā nutowāyĕtumun.
19 Oma kĕ itwāo, ā kiskahŭk kāko nippoo-
win kā ŏche mumĕchimayit Munetoowa. Ākose
oma kå itwāt, omisse itāo, Pimitissåhoon.
20 Ākose Peter, ā kwāskekapowit, wapumāo
unehee kiskinŏhumowakuna Jesusa ka sake-
hayit ā pimitissåhikāyit; ka kĕ asputissimoot
waskekuneyeĕk tipiskinåkwāwinĭk, mena ka kĕ
itwāt, Tāpāyĕchekāyun, owāna una kā uta-
wakāt ke'yow?
21 Peter ā wapumat omisse itāo Jesusa,
Tāpāyĕchekāyun, kākwi kā totŭk owa napāo?
22 Jesus omisse itāo, Keespin net itāyĕtān
kitta pāhoot eyekoŏk kā tukoosineyan, tanse

weya keya āwuko kā itaputche̔tayun? pimitis-
sa̔hoon keya.
23 Ākose oma itwāwin pupamepuyew keye-
kow kiskino̔humowakunuk, āka una kiskino̔-
humowakun kitta nippit: āyewa̔k maka Jesus
numoweya omisse ke̔ itāo, Numoweya kitta
nippew; maka, Keespin net itāye̔tān kitta
pāhoot eyekoo̔k kā tukoosineyan, tanse weya
keya āwuko kā itaputche̔tayun?
24 ¶ Āwuko owa kiskino̔humowakun ka
we̔tu̔k ohoo kākwia, mena ka ke̔ mussina̔hu̔k
ohoo kākwia: mena ne kiskāye̔tānan ā tapwā-
wuneyik oo we̔tumakāwin.
25 Mena kāyapitch e̔tukwunwa kotuka me̔-
chāt kākwia Jesus ā ke̔ totu̔k, āwukwunee
keespin ka̔keyow mussina̔hikatāyikee, mas-
kooch a̔po numoweya ota uskee̔k kitta ke̔ tāp-
ustāpunee mussina̔hikuna kā mussina̔hikatāk-
wapunee. Amen.

NISTUM

OO MAMOWE MUSSINÅHUMAKĀWIN

JOHN.

THE FIRST EPISTLE GENERAL

OF

JOHN.

NISTUM

OO MAMOWE MUSSINA̔HUMAKĀWIN

JOHN.

PISKE̔TUSSINA̔HIKUN I.

Unima mitchimach ka ke̔ o̔cheek, ka ke̔ pā̔-
tuma̔k, ne' skesikoonana ka ke̔ o̔che wapu̔t-
uma̔k, ka ke̔ kunowapu̔tuma̔k, mena ne' chee̔-
cheenana o̔che ka ke̔ saminuma̔k, Pimatissewe
ayumewin;
2 (Weya pimatissewin ke̔ nookwun, mena
ne ke̔ wapu̔tānan, ākose ne we̔tānan, mena ke
wapu̔teyitinan unima kakekā pimatissewin,
Wāo̔taweē̔k ka ke̔ ussitche ayat, mena ka ke̔
wapu̔teyikoweya̔k;)
3 Unima ka ke̔ wapu̔tuma̔k mena pā̔tuma̔k
ke we̔tumatinan, keyawaw mena kitta ke̔ wechā-
wakunimita̔k: weya tapwā ā wechāwukee̔t
Wāo̔tawee̔k, mena oo' Koosisa Jesus Christ.
4 Mena ohoo kākwia ke mussina̔humatinan,
kitta ke̔ sakuskināskakooyāk ke muma̔takoose-
winewaw.
5 Āwuko oma maka ka itwāhikooya̔k ā
pā̔towukee̔t, ākose ka we̔tumata̔k, Muneto ā
wastāwit, mena nummawawach wunetipiskis-
sewin ā kekesku̔k.

6 Keespin ne wechāwanan ket itwanow,
maka wunetipiskissewinik pimoōtāyuko, ke
keyaskinow, mena tapwāwin numma ke to-
tānow:
7 Maka keespin waståk ke pimoōtanow,
waståk ka isse ayat, ke wechåtoonow, mena oo'
mik Jesus Christ oo' Koosisa ke kechistin-
ikoonow kåkeyow muchētewinik ōche.
8 Keespin ket itwanow numoweya net ayan-
an muchētewin, ke wuyāsehissoonow, mena
tapwāwin numma ke kekeskakoonow.
9 Keespin ke wētānow ke muchētewin-
enowa, tapwāwinewew mena kwiusk ētew kitta
usānumatuk ke muchētewinenowa, mena kitta
kechistinituk kåkeyow muchatissewinik ōche.
10 Keespin ket itwanow numoweya n' ōche
muchētinan, keyaskisk ket issehanow, mena
oot Ayumewin numma ke kekeskakoonow.

PISKĖTUSSINÅHIKUN II.

NET upistowasisimetik, ohoo kākwia ke mus-
sinåhumatinawaw, āka kitta muchēteyāk. Me-
na keespin ke muchētinow, ket ayawanow kā
nutotāstumakooyuk Ōtawemawa, Jesus Christ
kwiusk ootitatissew ote:
2 Mena weya ke tipåhikāstumakoonow ke
muchētewinenowa: mena numoweya keyanow
piko, maka oo muchētewinewawa ka tuto ayat-
chik missewā uskeēk.
3 Mena ota kā ōche kiskāyētumuk ā kisk-

āyimŭk, keespin ke kuno wāyĕtumwanow oo' yussoowāwina.
4 Una ka itwāt, ne kiskāyimaw, maka āka
kunowāyĕtumwatche oo'yussoowāwineyewa, keyaskew, mena tapwāwin numoweya kekeskum.
5 Maka una ka kunowāyĕtumwat oot ayum-
ewineyew, metoone tapwā keyekeskŭk Munneto oo sakehewāwin: ākota wăche kiskāyĕtumŭk ā kekeskowŭk.
6 Una ne kekeskowaw ka itwāt oo ga isse
pimoōtă weesta, ka kĕ isse pimoōtāyit.
7 Ne' Chewametik, numoweya ooske ooy-
ussoowāwin ka mussinăhumatukook, maka kuyas ooyussoowāwin mitchimach ka kĕ ōche pătumak. Kuyas ooyussoowāwin āwuko ayumewin ka kĕ pătumāk mitchimach ōche.
8 Mena, ooske ooyussoowāwin ke mussină-
humatinawaw, āwuko teäpwāmukŭk ā kekeskŭk mena ā kekeskumāk: weya wunetipiskissewin ā muyawepuyik, mena tapwā wastāo ākwa ā wastāk.
9 Una wastăk net ayan ka itwāt, maka oo'
chewama pukwatatche, wunetipiskissewinĭk ayaw peyis unoōch isko.
10 Una ka sakehat oo' chewama wastăk
ayaw, mena numoweya ayaw kākwi itta kā kĕ ōche pŭkissineweĕt.
11 Una ka pukwatat oo' chewama wunetip-
iskissewinĭk ayaw, mena wunetipiskissewinĭk pimoōtāo, mena numoweya kiskāyĕtum ittā

ātoo̊tāt, weya āwuko wunetipiskissewin ā kip-
åhumakoot oo' skesikwa.
12 Ke mussinåhumatinawaw keyawaw, upist-
owasisetik, weya ā usānumakoweyāk ke much-
e̊tewinewawa oo we̊yoowin o̊che.
13 Ke mussinåhumatinawaw, o̊tawetik, weya
ā kiskåyimāk una mitchimach ka o̊cheet. Ke
mussinåhumatinawaw, ooskeneeketik, weya ā ke̊
sakoochehāk muche aya. Ke mussinåhumat-
inawaw, upistowasisetik, weya ā ke̊ kiskāyimāk
Wāo̊taweე̊k.
14 Ke ke̊ mussinåhumatinawaw, o̊tawetik,
weya ā ke̊ kiskāyimāk una mitchimach ka
o̊cheet. Ke ke̊ mussinåhumatinawaw keya-
waw, ooskeneeketik, weya ā muskowisseeyāk,
mena Muneto oot ayumewin ā kekeskumāk,
mena ā ke̊ sakoochehāk muche aya.
15 Ākaweya sake̊tak uske, åpo unehee kāk-
wia uske̊ek ka ayakee. Keespin ayiseyinew
sake̊tatche uske, O̊tawemaw oo sakehewāwin
numoweya kekeskum.
16 Weya kåkeyow kākwia uske̊ek ka ayakee,
meyas oot ukawatumoowina, mena me'skesik-
oowe ukawatumoowina, mena pimatissewe
kistāyimoowina, numoweya Wāo̊taweе̊k o̊che-
mukunwa, maka uske̊ek o̊chemukunwa.
17 Mena uske ispee̊che muyawepuyew,
uskeewe ukawatumoowina ussitche: maka una
ka totůk ā itāye̊tumeyit Munetoowa kakekā
kitta e̊taw.
18 Upistowasisetik, ākwa unne iskwayanik:

mena ka kê isse pâtumāk kitta tukoosîk ā
Christêkasoot, âpo assi mâchātitchik ā Christ-
êkasootchik: ākota ka ôche kiskāyêtumûk
ākwa iskwayanîk.
19 Keyanow itta kê ôcheewuk, maka num-
oweya tapwā ke kê wechākoonowuk; keespin
tapwā kê wechākooyûkik, numoweya āka
tûkee ke ga kê weetuppimikoôtanowuk: maka
kê wuyoweewuk, kitta nookwûk āka kâkeyow ā
kê tapwā wechāwitûkook.
20 Maka keyawaw ka Kunatissit Aya ke kê
uspâhakāwe toominikoowaw, mena kâkeyow
kākwia ke kiskāyêtānawaw.
21 Numoweya āka ā kiskāyêtumāk tapwā-
win ka ôche mussinâhumatukook, maka ā kisk-
āyêtumāk ôche, mena āka keyaskewin ā ôcheek
tapwāwinîk.
22 Owāna kāyaskiskit numma che una ka
anwâtûk Jesusa ā Christeweyit? Āwuko ā
christêkasoot, ka anwâtûk ā êtayit Ôtawemaw
mena Wākoosiseweêt.
23 Una ka anwâtûk ā êtayit Wākoosis-
eweêt, āwuko numoweya Wāôtaweweêt aya-
wāo; maka una ka achimat Wākoosiseweêt
Wāôtaweêt ussitche ayawāo.
24 Keyam maka kekeskumook, unima mit-
chimach ka kê ôche pâtumāk. Keespin unima
mitchimach ka kê ôche pâtumāk tûkee ke keke-
skānawaw, keyawaw mena ke ga peêtiskow-
awaw Wākoosiseêk, mena Wāôtaweêk.
25 Mena āwuko oma usootumakāwin ka kê
usootumatûk, kakekā pimatissewin.

26 Ohoo kākwia ke kẻ mussinåhumatinawaw ā achimukik unekee ka wuyāsimikooyākook.

27 Maka toominikun ka kẻ ȯtinumakooyāk ke kekeskānawaw, mena numoweya ke kweetumanawaw ayiseyinew kitta kiskinȯhumakooyāk: maka unima toominikun ka isse kiskinȯhumakooyāk kåkeyow kākwia, mena ā tapwāmukůk, mena āka ā keyaskemukůk, mena åpo ka kẻ isse kiskinȯhumakooyāk, ke ga kekeskowawaw.

28 Ākwa maka, upistowasisetik, peėtiskåk ispe neyookoositche, ke ga ayåtanow uspāyimoowin, āka kitta nāpāwisseestowůk ispe tukoosike.

29 Keespin ke kiskāyėtānawaw kwiusk ā itatissit, ke kiskāyėtānawaw tůto oweyuk ka kwiusk ėtit kẻ nėtawekehik.

PISKĖTUSSINÅHIKUN III.

Wapůtumook, tantooä sakehewāwin ke kẻ oȯcheestumakoonow Wāȯtaweėk, Muneto oo' koosisanuk kitta issenikatikoweyůk: āwuko ȯche uske numma ke kiskāyimikoonowuk, weya āka ā kẻ ȯche kiskāyimikoot.

2 Seäkehitukook, ākwa Munetoowe koosisaneweyůk, mena numoweya āskwa nookwun kā isse ayayůk: maka ke kiskāyėtānow, ispe nookoositche, ke ga nuspitowanow; weya kitta wapumayůk ā isse ayat.

3 Mena tůto oweyuk ka ayat oma uspāyimoowin påkehoo, ka isse påkatisseyit.

4 Tůto oweyuk ka muchětit peekoonum
ussitche ooyussoowāwin: weya muchětewin
ǒche ā peekoonumeěk ooyussoowāwin.
5 Mena ke kiskāyětānawaw ā kě nookoosit
kitta otinumakooyůk ke muchětewinenowa;
mena numoweya kekeskum muchětewin.
6 Tůto oweyuk ka wechāwat numoweya
muchětew: tůto oweyuk ka muchětit num-
oweya ǒche wapumāo, mena numma ǒche kisk-
āyimāo.
7 Upitsowasisetik, ākaweya ayiseyinew ke
ga wuyāsimikoowaw: una ka kwiusk ětit
kwiusk itatissew, ka isse kwiusk itatisseyit.
8 Una ka muchětit muche munetoǒk
ǒcheew; weya muche muneto ā kě pā muchě-
tit mitchimach ǒche. Āwuko ǒche kě nook-
ooseyewą Muneto oo' Koosisa, kitta nissewun-
achětayit muche muneto oot utooskāwina.
9 Tůto oweyuk ka nětawekehikoot Mun-
etoowa numoweya muchětew; weya oot åchåk-
ooyewa ā peětiskakoot: mena numoweya kě
muchětew, weya Munetoowa ā nětaweke-
hikoot.
10 Ākota ka ǒche kiskāyětakoositchik Mun-
eto oot owasimisa, mena muche muneto oot
owasimisa: tůto oweyuk āka ka kwiusk ětit
numoweya Muneto ǒche nětawekehik, mena
una āka ka sakehat oo' chewama.
11 Weya oma itwåtoowin mitchimach ka
kě ǒche påtumāk, kitta sakehitooyāk.
12 Numoweya tapiskooch Cain, muche

ayeĕk itta ka kĕ ŏcheet, mena oo' chewama ka kĕ nippăhat. Tanăkā nippăhāo? Chikāma weya oot issĕchekuna ā kĕ mayatuneyikee, maka oo' chewama oot issĕchekuna ā kĕ meywasineyikee.
13 Ākaweya mamuskatumook, ne' chewametik, keespin uskeĕk ke pukwatikowinawaw.
14 Ke kiskāyĕtānanow ā ke muyaskumŭk nippoowin kakekā pimatissewin ā oteĕtumŭk, weya ā sakehŭkook wāchewameĕk. Una āka ka sakehat oo' chewama nippoowinĭk ayaw.
15 Tŭto oweyuk ka pukwatat oo' chewama nippătakāskew: mena ke kiskāyĕtānawaw numoweya nippătakāsk kakekā pimatissewin kekeskum.
16 Ākota ka ŏche wapŭtumŭk Muneto oo sakehewāwin, ā kĕ pukitinŭk oo pimatissewin keyanow ŏche: keyanow mena ke ga pukitinătanow ke pimatissewinenowa wāchewameĕk ŏche.
17 Maka una ka ayat uske wāyootissewina, wapumat maka oo' chewama ā kweetumayit, āka maka kissāwatotowatche, tanse ā isse kekeskakoot Munetoowa oo sakehewāwineyew?
18 Net upistowasisimetik, ākaweya ket ayumewinenăk, mena ke' tāyunenăk ŏche sakehewātan; maka ket ĭtotumoowinenăk mena tapwāwinĭk ŏche.
19 Mena ākota kā ŏche kiskāyĕtumŭk tapwāwinĭk ā ŏcheeyŭk, mena ke ga kăchenahoonow ke' tăenăk kānowapumikooyŭko.

20 Weya keespin ke' tåenowa ke wėtumak·
oonow ā muchėteyůk, Muneto owusimā kėch-
ayewew ispeėche ke' tåenowa, mena kåkeyow
kākwi kiskāyėtum.
21 Seäkehitukook, keespin ke' tåenowa num-
ma ke wė misimikoonow, ākose āspāyimoo-
totowůk Muneto.
22 Mena tůto kākwi ka nutotumowůk, k'
oŏcheestumakoonow, weya ā kunowāyėtum-
wůk oo'yussoowāwina, mena ā totumwůk un-
ehee kākwia ka meywāyėtůk kitta wapůtůk.
23 Mena oma weya oo'yussoowāwin, Kitta
tapwåtumwůk oo wėyoowineyew oo' Koosisa
Jesus Christ, mena kitta sakehitooyůk, ka kė
isse ooyustwatitůk.
24 Mena una ka kunowāyėtumwat oo'yus-
soowāwina yewa peėtiskowāo, mena peėtiskak.
Mena ota k' ŏche kiskāyėtānow ā peėtiskak-
ooyůk, ka kė meeyikooyůk oot Åchåkwa.

PISKĖTUSSINÅHIKUN IV.

Seäkehitukook, ākaweya tapwåtåkook kåke-
yow åchåkwuk, maka kukwā kiskāyimeėkook
keespin tapwā Munetoŏk ŏcheewuk: weya mė-
chāt nuspach ookiskewāhikāwuk ā pupamoŏtāt-
chik uskeėk.
2 Ota kā ŏche kiskāyimāk Muneto oot
Åchåkooma: Tůto Åchåk ka wėtůk Jesus
Christ ā kė tukoosineyit meyasik, Munetoŏk
ŏcheew:
3 Mena tůto åchåk āka ka wėtůk Jesus

Christ ā kē tukoosineyit meyasik numoweya Munetoŏk ŏcheew: mena āwuko oma oot itatissewin ka Christēkasoot, ka kē pātumāk kitta tukoosinomukŭk; åpo assi uskeēk ka ayak.
4 Munetoŏk k' ŏcheenawaw, upistowasisetik, mena ke kē sakoochehawawuk: weya owusimā ā itāyētakoosit una ka kekeskowāk, ispeēch una uskeēk ka ayat.
5 Weyawaw uskeēk ŏcheewuk: āwuko ŏche uske atotumwuk, mena uske nutoŏtakwuk.
6 Keyanow Munetoŏk k' ŏcheenow: una ka kiskāyimat Munetoowa ke nutoŏtakoonow; una āka Munetoŏk ka ŏcheet numoweya ke nutoŏtakoonow. Ākota ka ŏche kiskāyimŭk ka tapwāt åchåk, mena āka ka tapwāt åchåk.
7 Seäkehitukook, måte sakehitootan: weya sakehewāwin Munetoŏk ā ŏcheemukŭk: mena tŭto oweyuk ka sakehewāt Munetoowa kē nētawekehik, mena Munetoowa kiskāyimāo.
8 Una āka ka sakehewāt numoweya Munetoowa kiskāyimāo; weya Muneto ā sakehewāwinewit.
9 Ota ka nookoŏtwakooyŭk Muneto oo sakehewāwin, weya Muneto ā kē isitissåwat oo pāuk-Koosisana uskeēk, keyanow kitta pimatisseyŭk weya ŏche.
10 Āwuko oma sakehewāwin, numoweya keyanow ā kē sakehŭk Muneto, maka weya ā kē sakehitŭk mena ā kē isitissåwat oo' Koosisa kitta tipåhikāstumakooyŭk ke muchētewinenowa.
11 Seäkehitukook, keespin Muneto ke kē

isse sakehikoonow, keyanow mena ke ga sake-
hătanow.
12 Numoweya wĕkach ayiseyinew ŏche wa-
pumāo Munetoowa. Keespin ke sakehitoon-
anow, Muneto ke peĕtiskakoonow, mena me-
toone ke tipetotumwanow oo sakehewāwin.
13 Ota ka ŏche kiskāyĕtumŭk ā peĕtiskow-
ŭk, mena ā peĕtiskakooyŭk, weya ā kĕ meeyik-
ooyŭk oot Achăkwa.
14 Mena ne kĕ wapŭtānan, mena wĕtānan
Ŏtawemaw ā kĕ pā isitissăwat oo' Koosisa
kitta Pimachĕtayit uske.
15 Tŭto oweyuk ka wĕtŭk Jesus ā Muneto
oo' Koosisaneweyit, Munetoowa peĕtiskak,
mena peĕtiskowāo Munetoowa.
16 Ke kiskāyĕtānow mena ke kĕ tapwă-
tānow Muneto ā kĕ sakehitŭk. Muneto sake-
hewāwinewew; mena una sakehewāwinĭk ka
ayat Munetoowa peĕtiskowāo, mena Mune-
toowa peĕtiskak.
17 Ŏta ka ŏche tipetotumŭk ke sakehewā-
winenow, kitta kĕ ayayŭk kăchenahoowin ooy-
ussoowāwe kesikake: weya ā isse ayat, ākose
neesta ā isse ayayŭk ota uskeĕk.
18 Numoweya sākissewin ĕtukwun sakehe-
wāwinĭk; maka tapwā sakehewāwin wuyowee-
wāpinumomukun sākissewin: weya sākissewin
ā ayamukŭk kukwatukissewin. Una ka sākissit
numoweya tapwā sakehewāwin ayaw.
19 Ke sakehanow, weya nekan ā kĕ sake-
hitŭk.

20 Keespin ayiseyinew itwātche, ne sakehaw Muneto, maka oo' chewama pukwatatche, keyaskew: weya una āka ka sakehat oo' chewama ka kė wapumat, tanse kā kė isse sakehat Munetoowa āka ā kė wapumat?

21 Mena āwuko oma oo'yussoowāwin ka kė meeyikooyŭk, Una ka sakehat Munetoowa oo' chewama ussitche kitta sakehāo.

PISKĖTUSSINȦHIKUN V.

Tuto oweyuk ka tapwătŭk Jesusa ā Christeweyit Munetoowa kė nėtawekehik; mena tŭto oweyuk ka sakehat unehee ka nėtawekehewāyit, sakehāo mena unehee ka kė nėtawekehayit.

2 Ākota ka ōche kiskāyėtumŭk Muneto oot owasimisa ā sakehimŭk, Muneto ā sakehŭk, mena ā kunowāyėtumwŭk oo' yussoowāwina.

3 Weya āwuko oma Muneto oo sakehikoowin, kitta kunowāyėtumwŭk oo'yussoowāwina: mena oo'yussoowāwina numoweya ayimuneyewa.

4 Weya tŭto kākwi Muneto ka nėtawekėtwakāt sakoochėtamukun uske: mena āwuko oma sakoochehewāwin ka sakoochėtamukŭk uske, ke tapwătumoowinenow ote.

5 Owāna una ka sakoochėtat uske, piko una ka tapwătŭk Jesusa a Muneto oo' Koosisaneweyit?

6 Āwuko owa ka kė pā itoōtāt nippe mena mīko ōche, Jesus Christ ote; numoweya

nippe piko ŏche, maka nippe mena mĭko ŏche.
Mena weya Ăchăk ka itwāt, weya Ăchăk ā
tapwāwinewit.
7 Weya ā nistitchik ka wĕtŭkik kĕche kesik-
oŏk, Wāōtaweek, Ayumewin, mena ka Kunat-
issit Ăchak: ākose ā nistitchik pāukoo.
8 Mena nistewuk ka wĕtŭkik uskeĕk, Ăchăke,
mena nippe, mena mĭko; ākose okoo ā nistit-
chik pāukwun.
9 Keespin k' otinumwanow oot itwāwin-
ewaw ayiseyinewuk, owusimā itāyĕtakwun-
eyew Muneto oot itwāwin: weya āwuko oma
oot itwāwin Muneto ka kĕ itachimat oo' Koos-
isa.
10 Una ka tapwătowayit Muneto oo' Koos-
isana tipeyowā weya kekeskum oma itwāwin:
una āka ka tapwătowat Munetoowa keyaskisk
issehāo; weya āka ā tapwătumwat unima
Munetoowa ka itachimayit oo' Koosiseyewa.
11 Mena āwuko oma itwāwin, Muneto ka
meeyikooyŭk kakekā pimatissewin, mena oma
pimatissewin kekeskumeyewa oo' Koosisa.
12 Una ka ayawat Wākoosiseĕk ayaw pim-
atissewin; maka una āka ka ayawimat Mun-
eto oo' Koosisaneyewa numoweya ayaw pimat-
issewin.
13 Ohoo kākwia ke kĕ mussinăhumatinawaw
keyawaw ka tapwătumwāk oo wĕyoowin Mun-
eto oo' Koosisa; kitta kiskāyĕtumāk ā ayayāk
kakekā pimatissewin, mena kitta tapwătumāk
oo wĕyoowin Muneto oo' Koosisa.
14 Mena āwuko oma ā isse uspāyimooto-

towŭk, keespin ke nutootumowanow kākwi weya
ā itāyĕtŭk, ke ga meeyikoonow:
15 Keespin ke kiskāyĕtānow ā pătakooyŭk,
tŭtwaw kākwi nātootumowŭko, ke kiskāyĕtānow
ā ayayŭk tŭto kākwia ka nutootumowŭk.
16 Keespin ayiseyinew weäpumatche oo'
chewama ā totumeyit unima muchĕtewin āka
nippoowinik ka itukĕtāk, kitta nutootum, ākose
kitta meeyāo pimatissewin unekee ŏche āka
nippoowinik ka isse muchĕteyit. Ĕtukwun
muchĕtewin nippoowinik ka itukĕtāk: Num-
oweya kitta āwuko nutootŭk net itwan.
17 Kăkeyow muche issĕchekāwina āwuko
muchĕtewin: mena ĕtukwun muchĕtewin āka
nippoowinik ātoŏtahewāk.
18 Ke kiskāyĕtānow tŭto oweyuk Mune-
toowa ka nĕtawekehikoot numoweya muchĕtew;
maka una Munetoowa ka nĕtawekehikoot kun-
owāyimissoo, mena unehee muche aya num-
oweya kĕ saminik.
19 Mena ke kiskāyĕtānow keyanow Mune-
toŏk ā ŏcheeyŭk, mena missewā uskeĕk ā much-
ĕtinanewŭk.
20 Mena ke kiskāyĕtānow Muneto oo' Koos-
isana ā kĕ tukoosineyit, mena ā kĕ meeyik-
ooyŭk nissetŏtumoowin, kitta kĕ kiskāyimŭk
una ka tapwāt, mena ke peĕtiskowanow una ka
tapwāt, oo' Koosisa Jesus Christ ote. Āwuko
owa teäpwāwinewit Muneto, mena kakekā
pimatissewinewit.
21 Upistowasisetik, kunowāyimissook mune-
tŏkanuk ŏche. Amen.